

Monarhia - Carol al II-lea - V -

20 dec.'34 - 1935 - 1936 - mart. 1937 -

Monarhia - Carol al II-lea - V -.....	1
20 dec.'34 - 1935 - 1936 - mart. 1937 -.....	1
-----	4
Guv.Tătăărăscu, Legislatura PNL.Sesiunea a II- a ordinară. 15 nov.'34 - 20 apr.'35.....	4
/continuare /.....	4
-----	5
1.a) Iuliu Maniu , retragerea din Delegația Permanentă a PNȚ , 20 dec. '34.....	5
/ 22 dec.'34.....	5
▫ Retragere, nu demisie !.....	5
Soreanu / 21 dec.'34.....	5
▫ 3 puncte de vedere.....	5
▫ Intransigența lui Maniu.....	5
▫ Maniu : luptă fără menajamente.....	6
▫ Mihalache : persuasiune.....	6
▫ Tactica PNȚ.....	6
1.b) Adunare națională: a XVI aniversare a Unirii ;.....	7
/ 30 dec.'34.....	8
▫ Consfătuirea de la prefectură / 27 dec./.....	8
-----	9
Vacanța de sărbători , 1935.....	9
-----	9
2.a) Amedeu Bădescu , Scurt istoric al Partidului Național-Liberal,.....	9
▫ Situația în PNLdupă asasinarea lui Duca.....	10
▫ Împăcarea cu Carol.....	10
▫ Triumviratul Tătăărăscu - Inculeț -Frasovici ;.....	10
▫ Grupul H.....	10
▫ Adversarii lui Titulescu.....	10
▫ Camarila - Argetoianu - Goga.....	10
▫ Debarcarea lui Nicolae Titulescu (29 aug.1936).....	11
2.b) Valer Pop (ministru) , amintiri politice ian-febr.'35.....	11
▫ Raportul Skoda.....	11
▫ Manipularea și falsificarea votului.....	11
▫ "Stingerea" răspunderilor.....	11
▫ Raportul Skoda.....	13
▫ Manipularea și falsificarea votului.....	13
▫ "Stingerea" răspunderilor.....	13
2.c. Paul D.Quinlan , , Humanitas, 2001.....	13
-----	14
Vacanță parlamentară.....	14
-----	14
3.) Manifest PCR , / la aniversarea Restaurației lui Carol II / iunie '35.....	14
4.) Note ale poliției despre familia Elenei Lupescu , 29 iun.'35.....	14
5.) Nota Poliției : Vaida -CZCodreanu / Vaida -Argetoianu / despre Elena Lupescu , 7 iul.'35..	15
6.) " Parlamentul Românesc " - Oficiul de Studii Legislative - 8 nov.'35.....	15
PPNegulescu / 8 nov.'35.....	15
▫ Schimbarea Constituției ?!.....	16
▫ Schimbarea legilor ?!.....	16
▫ Vinovăția Constituției ?.....	16
▫ NU!.....	16

▫ Coroana și revizuirea Constituția.....	16
.....	17
Guvern Tătărăscu .Legislatura PNL. Sesiunea a III-a ordinară , 15 nov.'35 - apr.'36.....	17
.....	17
7.) , ședință comună , Cameră și Senat, 15 nov.'35.....	17
8.) Hurmuz Aznavorian (Raportor) , ,Cameră, 25 nov.'35.....	20
9.a) 2. Corneliu Zelea Codreanu , , 1927-1938 ,.....	21
▫ Circulara nr. 10	21
9.b) Gh.A.Cuza , anunțarea creerii Partidului Național Creștin , 29 nov.'35.....	22
▫ Programul Partidului Național Creștin.....	22
10.) Octavian Goga , Bloc Național Parlamentar : PNC + Fr.Românesc , 29 nov.'35.....	23
11) Octavian Goga (PNC) ,discurs la Mesaj (I, II) , joi 5 dec.'35 ; luni, 9 dec.'35.....	23
▫ Manifestația proiectată pe 14 nov.....	23
▫ Controversa PNCreștin -PNȚărănesc.....	23
I.Inculeț (ministr. Interne) / 5 dec.'35.....	24
▫ Răspuns : întrunirile din 14 nov.....	24
Goga / 9 dec.'35.....	25
▫ Stare	25
▫ Canalizare	25
▫ Guvernarea României !.....	25
12.) Armand Călinescu : interpelare adresată lui Tătărăscu , 9 dec '35	26
▫ Relaxarea...Tolerarea ... Echivocul ... Fraternizarea cu extremiștii	26
13.) Virgil Madgearu (PNȚ) , Declarație la Mesaj, 12 dec.'35.....	27
▫ Guvernul Tătărăscu - în prag de lichidare.....	28
▫ Dezbaterile la Mesaj = diversiune.....	28
▫ Tronul și Dinastia.....	28
14.) MSRegele, Răspuns ... la Răspunsul la ... Mesajul Regal, 16 dec.'35.....	28
15.) Culise politice : PNȚ-PNL / PNȚ și Regele / campania de răsturnare a guv. / apr.'36.....	29
16.) Dir.grală a Poliției, Poliția de Siguranță, , 1935 / 1936.....	29
▫ Notă despre Elena Lupescu	29
▫ "Camarila " ?.....	29
▫ CZCodreanu - Al.Vaida -Voevod , 28 nov.'35.....	30
▫ CZCodreanu, Memoriu adresat Regelui și oamenilor politici ai țării, ? 1936 ;.....	30
▫ G-ral Cantacuzino , scrisoare către col.Gavrilă Marinescu (prefectul Poliției Capitalei) ,.....	30
▫ - legăturile g-ral Rădescu -Stelescu , febr-apr. '36 ;.....	31
▫ Congresul de la Tg.Mureș, ? apr.'36.....	31
▫ Asasinarea lui Stelescu (Minister. de Interne , Inspect.Regional Poliție , Cernăuți , 28 iul.)	31
▫ Victor Medrea , , 10 mai '36.....	32
17.) Vizita Regelui Carol II la Praga , 28 oct.'36.....	32
18.a) CZCodreanu , , 5 nov. 1936 și 29 nov. 1937.....	32
18.b) Corneliu Zelea Codreanu , , 1927-1938 ,.....	32
.....	34
Guvern Tătărăscu .Legislatura PNL. Sesiunea a IV-a ordinară , 15 nov.'36 - apr.'37.....	34
.....	34
19.) , duminică, 15 nov.'36.....	34
20.) Pr.Adresa de Răspuns la Mesaj (raportor I. Gh.Vântu) ,Cameră, 23 nov.'36.....	36
21.) Grigore Filipescu (P.Conservator) , discurs la Mesaj, Senat , 23 nov.'36.....	37
▫ Dinastia, Carol II.....	38
22.) Em. Slătineanu (PNL) , discurs la Mesaj, Senat, 24 nov.'36.....	38
▫ Coroana, Carol al II-lea.....	38
23.) Ing. N.Miclescu (P:Conserv.) , discurs la mesaj, 24 nov.'36.....	38
24.) dr.Mircea Isăcescu (-Vaida) , discurs la mesaj, 24 nov.'36.....	39
▫ Monarhia, Dinastia, Carol II.....	39
25.) Virgil Madgearu (PNȚ) Comunicare : Cenzura asupra PNȚ , 26 nov.'36.....	40
▫ Înăsprirea cenzurii.....	40

▫ Abuzurile guvernamentale.....	40
▫ Regim democratic , monarhic constituțional ?.....	40
▫ Dictatură lașă !.....	40
26.) Aurelian Benteoiu (subsecretar de Stat, Interne) , răspuns lui Madgearu, 26 nov.'36.....	41
▫ Normele cenzurii.....	41
27.) N.Iorga (PND) , discurs la Mesaj, Senat , 27 nov.'36.....	42
▫ Succesiunea la guvernare.....	42
▫ "Actorii politici ".....	42
▫ Revizuirea Constituției ?.....	43
▫ Nu !.....	43
▫ Nu vă atingeți de Constituție !.....	44
▫ Guvernarea Tătărașcu.....	44
▫ Mesajul, Răspunsul la Mesaj.....	44
▫ " Deplinele puteri " - da !.....	44
▫ " Răspunderea ministerială " - nu !.....	44
▫ Politica externă.....	44
▫ Partidul - Programul - Partizanii.....	45
▫ Inutilitatea partidelor politice.....	45
▫ Guvern de concentrare	45
28.) M.Manoilescu (Liga Național-Corporatistă) , discurs la Mesaj, Senat, 27 nov.'36.....	46
▫ Gândul regal : unirea sufletească.....	46
▫ Prăpastia dintre generații.....	47
▫ Rolul clasei conducătoare.....	47
▫ Rotativa guvernamentală : PNL/ PNȚ ?.....	47
▫ Dezideratele mișcărilor "naționaliste ".....	47
29.) N.Penescu() , discurs la Mesaj , 27 nov.'36.....	47
▫ MSRegele.....	48
▫ Clasa negustorească.....	48
30.) Octavian Goga (PNC) , discurs la Mesaj, Cameră, 27 nov.'36.....	48
▫ Sfârșit de guvernare !.....	48
▫ PNC - prepară ziua de mâine.....	48
▫ Politica externă.....	49
▫ Tradiție , protocol.....	49
▫ Iuliu Maniu : l'ese Majestate	50
▫ Lașitatea lui Iuliu Maniu.....	50
▫ Partidul Național Creștin.....	50
▫ România a Românilor !.....	50
31.) Virgil Madgearu (PNȚ) , Declarație la Mesaj , Cameră, 28 nov.'36.....	51
Virgil Madgearu /.....	51
Rădulescu .Mehedinți / 28 nov.'36.....	51
▫ Monarhia.....	51
▫ Jos guvernul PNL !.....	51
▫ PNȚ adjucecă succesiunea.....	52
▫ Program de guvernare.....	52
32.) Grigore Iunian (PRȚ) , Discurs la Mesaj, Cameră , 28 nov.'36.....	52
▫ Rotativa guvernamentală.....	52
▫ Prestigiul Coroanei ?!.....	53
▫ Compromiterea Coroanei de către guvernările de partid.....	53
▫ PNȚ - PNL.....	53
▫ = ascunderea în spatele Regelui !.....	53
▫ Bilanțul guvernului = mistificarea opiniei publice !.....	53
▫ Guvernul Tătărașcu.....	54
▫ Partid liberal ?.....	54
▫ Regim de "colaborare ".....	54
▫ Guvernare " fără partide".....	54
▫ Echipă " de lucru".....	54

▣ Pretendentele la succesiune : PNC și PNȚ.....	55
▣ Pericolul unui război civil.....	55
33.) H.Otto Roth (PNG) , discurs la Mesaj, Cameră, 28 nov.'36.....	56
▣ Mesjul Regal.....	56
▣ Răspuns la apelul de reconciliere.....	56
▣ Regele , Armata , Solidaritatea	56
34.) Gh.Vântu (raportor) , discurs final la Mesaj, Cameră, 28 nov.'36.....	57
▣ Opoziția	57
▣ Argetoianu [Uniunea Agrară].....	57
▣ O.Goga [P.N.C].....	57
▣ Partidul Național Țărănesc.....	57
▣ Democrație sau Statocrație ?.....	58
▣ Stat democratic sau stat totalitar ?.....	58
▣ Concluzie.....	58
▣ Democrația istorică versus pseudo-democrația.....	58
▣ PNL : Stat liberal , democrat, național, monarhic.....	59
▣ Programul de viitor / Succesiunea la guvern /.....	59
▣ Apelul regal la solidarizare	59
35.) I.Inculeț (Ministru secretar de Stat , vicepreșed Consiliului de Miniștri) ,.....	60
▣ Mesajul Regal.....	60
▣ Apelul la unire al MSR.....	61
▣ MSRegele.....	61
▣ Succesiunea guvernamentală.....	61
36.) Vict.Iamandi (ministru Culte și Arte) , discurs final la Mesaj, Senat , 29 nov.'36.....	62
▣ Dezbaterile la Adresa de Răspuns la Mesajul Tronului.....	62
▣ Democrație versus totalitarism.....	62
▣ Libertate și egalitate !.....	62
▣ Continuitate și succesiune !.....	64
37.) MSRegele : Răspuns la, la, 4 dec.'36.....	64
38.) prof.Simeon Mehedinți, 31 dec.'36.....	66
[Monarhiile].....	66
[Democrațiile].....	68
39.) Iuliu Pascu , Înnoirea națională și lovitura de stat , 31 dec.'36.....	68
▣ Marile transformări ale lumii.....	69
▣ Actele politice excepționale.....	70
Lovitura de stat.....	71
▣ Lovitura de stat din 2 mai 1864.....	72
▣ Înlăturarea Tratatului de la Paris privind încetățenirea evreilor.....	72
40.) ing.N.Miclescu (P.C.) - interpelare - 12 mart.1937.....	72
▣ Banii ... înzestrarea armatei ... iluziile pacifiste.....	72
▣ Apelul MSR : armata, sănătatea, drumurile.....	73
41.) Zaharia Boilă , Amintiri și considerațiuni asupra mișcării legionare , [1971].....	73
▣ Asasinarea lui Duca (p. 32-36).....	73
▣ Cazul Mihail Stelescu.....	74
▣ Cădășia lui Carol cu mișcarea legionară. (p. 41 -50).....	74
▣ Carol II - Codreanu - Maniu (p. 51 - 55).....	75
▣ Paris : Întâlnire Maniu -Madgearu-Titulescu.....	77

Guv.Tătăărăscu, Legislatura PNL.Sesiunea a II- a ordinară. 15 nov.'34 - 20 apr.'35

/continuare /

1.a) Iuliu Maniu , retragerea din Delegația Permanentă a PNȚ , 20 dec. '34

(, an 51, nr.350 , 22 dec.'34)
(, H.Soreanu , Scrutator , an 48, nr. 15.629, 21 dec.'34)
(, Tudor Teodorescu -Branîște , an 2, 29 dec.'34)

[LD : titlurile, subtitlurile, sublinierile, colorările îmi aparțin.

Doc.integral : **fișier PNT_XII**

" Universul" / 22 dec.'34

▣ Retragere, nu demisie !

DI.Iuliu Maniu a făcut următoarea **declarație** :

< N-am demisionat din Delegația Permanentă , deoarece nu sunt membru ales ci de drept.

M-am retras, ceea ce e cu totul altceva. Noi juriștii vorbim exact .

Eu nu puteam demisiona de acolo unde nu e demisie. De aceea, vă rog să precizați că n-am demisionat , ci m-am retras. Acum plec la Bădăcin. >

Iuliu Maniu a plecat aseară (20 dec.) la Bădăcin unde va petrece sărbătorile.

Ce acțiune va întreprinde, e greu de prevăzut,

pentru că **d-sa nu a comunicat** încă intențiile sale. [-----]

////////////////////////////////////

" Adevărul" Soreanu / 21 dec.'34

▣ 3 puncte de vedere

▣ Intransigența lui Maniu

În ședința Delegației permanente, Maniu și-a exprimat clar punctul de vedere :

politica pe care o face astăzi partidul este greșită ;

tactica folosită de Mihalache nu va duce la rezultatele urmărite .

Mihalache nu are integral p.d.v. a lui Vaida, privind problema constituțională , dar crede ca și Vaida , că PNȚ nu poate porni o luptă hotărâtă , în timp ce este în opoziție .

Șeful PNȚ vrea să facă o obișnuită campanie de opoziție împotriva guvernului , pentru a cuceri puterea pe căile normale.

Odată ajuns la putere, însă, Mihalache, ca și Maniu ,

înțelege să aibă o desăvârșită libertate de mișcare, în toate actele de guvernare.

Maniu consideră , însă, că **această tactică este fundamental greșită .**

Dacă Mihalache vrea libertate în guvernare, trebuie să-și pregătească terenul din vreme, trebuie să-și pregătească dinainte terenul , trebuie să-și asigure dinainte posibilitatea de a nu fi stânjenit și de a nu se influența pe căi neconstituționale .

guvernarea ce ,eventual, ar prezida-o. Ori, după părerea sa, această acțiune nu se poate întreprinde decât în opoziție.

La guvern ea este imposibilă , se lovește de opoziția cadrelor din partid.

Odată la putere, partidul nu consimte să plece din nou în opoziție , fiindcă șeful guvernului n-ar avea complectă mână liberă în acțiunea sa.

Deputați, prefecti, primari și ceilalți demnitari ,caută să se mențină la cârmă , prin orice mijloc, ignorând principiile superioare ,

oricât de mult ar insista șeful guvernului în această direcție.

Nici Comitetul Executiv și nici Delegația Permanentă a partidului,

nu dau sprijinul într-o acțiune menită

să descătușeze guvernul de influențe străine.

Ca partid de mase, care a reușit să realizeze adeziunea unui mare sprijin popular, PNT trebuie să rămână în slujba maselor, să se sprijine pe puterea politică ce vine de la aceste mase. Având în spate aceste mase, PNT va putea să-și impună, fără tranzacții, punctul său de vedere. [LD : ???] Dacă face, însă, concesiuni, ele vor atrage de la sine altele, iar PNT nu va izbuti nici odată să asigure guvernelor întreaga răspundere, așa cum cer principiile fundamentale care stau la baza ideologiei și programului său, și cum dorește și Mihalache pentru cazul că i s-ar oferi președinția guvernului. Văzând că nu poate să obțină ralierea celorlalți fruntași ai partidului la punctul său de vedere, Maniu a înțeles să lase Delegației Permanente, întreaga răspundere a tacticii actuale a partidului. D-sa nu vrea să fie solidar cu această politică, fiind convins că ea nu va izbuti și deci nu se va produce nici o schimbare în politica noastră de stat." [-----] "Adevărul", Scrutator

▫ Maniu : luptă fără menajamente

▫ Mihalache : persuasiune

Maniu s-a retras .Din nou la Bădăcin. Dar diferită de alte "retrageri" . În trecut, Maniu nu era de acord cu diverse proceduri în actul de guvernare . De data aceasta , noul Bădăcin înseamnă un protest împotriva unei atitudini fixate de partid, cu care nu se poate împăca. Deosebirea este fundamentală. De data aceasta, retragerea s-a produs pe baza unui act de partid. D- lui Maniu nu-i convine tactica fixată prin Rezoluția Comit.Executiv din sept.'34 , și menținută în totul de către Delegația Permanentă , cu toate întâmplările ce au survenit din septembrie încoace . O recapitulare este necesară : Prima constatare : d.Maniu , care avea motive să fie nemulțumit de unele practici constituționale, s-a văzut în ultimul an obiectul unor mașinațiuni, pe care d-sa le califică drept o tentativă de asasinat moral. A doua constatare : PNT , fără nici o excepție, a înțeles să lupte și să se solidarizeze cu Maniu, pe această chestiune a încercărilor de a se aduce vreo atingere personalității d-lui Maniu . Dar , de aici încolo, drumurile s-au despărțit . Pe când dl Maniu, în scopul îndreptării rezelor de care se plânge , înțelege o luptă pe față , cu toate riscurile și fără menajamente - vezi gestul recent care, din cauza cenzurii n-a putut deveni public [LD: nu știu despre ce e vorba] - Mihalache înțelege , din contră, o tactică diferită , care să-l pună în măsură de a putea governa , la momentul cuvenit , cu deplină răspundere , dar fără o atingere a principiilor și instituțiilor fundamentale în stat . Așa dar, o divergență pe chestia tacticii de urmat . Pentru dl Maniu lupta trebuie să însemne triumful prin forța organizată. Întrucât persuasiunea n-a dat rezultate, e nevoie de forța care să impuie." [-----] "Adevărul", Scrutator

▫ Tactica PNT

În cercurile conducătoare ale PNT , se spune că , scurt interval de timp, PNT a încercat și calea persuasiunii și calea intimidării , prin o anumită acțiune desfășurată la Cluj [LD : nu știu despre ce e vorba] Rezultatele au fost nule .N-a reușit nici persuasiunea , nici manevra amenințătoare .__De

ce ? Foarte simplu : **fiindcă partidul n-a fost nici organizat , nici pregătit pentru a veni la putere , pe o cale sau alta .**

Pornind de la această premisă , **conducerea partidului urmărește acum tocmai crearea unei forțe care să însemne restabilirea echilibrului în Stat , forță impunătoare prin ea însăși ,**

și care **să nu facă concurență** d-lui Forțu sau ale unor disperați cari fac **să alterneze amenințările cu obediența.**

" În cercurile conducătoare ale PNT , se relevă cu insistență că **tactica fixată de Comit.Execut. nu reprezintă tendința venirii la putere cu orice preț, ci reprezintă concepția unei forțe care , pe de o parte, să dea factorului supram [Regele] liniște și siguranță absolută , iar pe de alta, să asigure în același timp , funcționarea neturburată a unui guvern cu adevărat constituțional. Cu această tactică s-a declarat de acord majoritatea Comitetului Executiv și a Deleg.Perm. a PNT**

Împotriva ei se ridică d.Iuliu Maniu .

În lumina celor petrecute , **hotărârea de aseară a d-lui Maniu apare întrucâtva neașteptată.** Căci, din textul **discursului rostit alaltăieri [19 dec.] de d.Maniu [LD : lipsă doc.] ,** cu ocazia **comemorării de la clubul național- țărănesc ,** text confirmat și de "**Dreptatea**" , reiese că **d-sa și-a exprimat întreaga încredere în dl Mihalache , șeful partidului.**

În același timp, însă, d.Maniu se ridică împotriva tacticii fixate de Comit.Execut. și Deleg.Perm. , tactică preconizată , între alții, și de d.Mihalache .

Indiferent de explicații și nedumeriri , **Maniu crează o nouă situație în PNT.**

[-----]

" **Adevărul**" , **Scrutator** / 21 dec.'34

▪ **PNT : organizarea unei forțe**

[LD : nu știu dacă intuiția sau culisele politice iau slujit lui Scrutator de concluzie .

Dar are în mare parte dreptate , și anii ce vor urma vor domina străduințele PNT **în această direcție și cu acest scop.** Pe o altă treaptă de timp, într-o altă conjunctură, PNT credea că **va putea reedita venirea la putere din 1928.**

Sunt unii care cred și speră într-o comunitate de idei și sentimente ,

pe **chesiunea constituțională [LD : front anticarlist ?] ,**

cu anumite personalități politice de seamă.Ei pretind chiar că există semne vizibile ale unei apropieri [**LD : Maniu - Dinu sau Gheorghe Brătianu ?**]

Ceva mai mult, cei care caută o lature personală , afirmă că **d.Maniu a fost și este îngrijorat că un tânăr și impetuos șef de partid [LD : Gh.Brătianu ?CZCodreanu ?] ar putea să o ia înainte . "**

" Nu știm întrucât toate aceste preocupări și intenții se vor transforma în fapt.

Ceea ce știm , însă, este că **PNT , așa cum este el condus astăzi,**

are o preocupare principală : organizare și iar organizare .

Iar ca obiectiv , preocuparea de a crea o forță

astfel încât puterea să nu-i poată fi refuzată .

" Precum se vede , **către acest obiectiv există drumuri diferite .**

Dar vorbind și cu cei de pe un drum , și cu cei de pe drumul celălalt,

constați că **și unii și alții vor fi fericiți când se vor regăsi. "**

[-----]

Retragerea lui Maniu din conducerea PNT / 20 dec.'34

1.b) Adunare națională: a XVI aniversare a Unirii ;

conferință ministerială , Cluj, 27 dec.'34

a) **Al Lapedatu** (ministrul pentru Ardeal)

b) **I.Inculeț** (ministr. Interne ; reprezentant Basarabia)

"Universul " / 30 dec.'34 ▪ **Consfătuirea de la prefectură**

c) **I.Nistor** (ministru, reprezentant Bucovina)

d) Gh. Tătăreanu (prim ministru, reprezentantul **Vechiului Regat**) .

(" Universul " , an 51, nr. 355, 30 dec.'33 ; "Adevărul" , an 48, nr. 15 .633, 29 dec.'34)

[-----]

b) Inculeț / 27 dec.'34

[-----]

Inculeț / Vechiul Regat

" **România Mare** este **a noastră, a tuturor**. Dar nu trebuie să uităm niciodată că **unirea s-a făcut și a putut să se facă , fiindcă a existat micul Vechi Regat ,** ca **stat liber și independent** , care în momente hotărâtoare **n-a ezitat** o clipă să aducă **pe altarul întregirii neamului , toate jefele ce i s-au cerut .** **România Mică** , îndeplinind porunca neamului , **a intrat în război** și **a dat posibilitatea românilor din Basarabia , Bucovina și Ardeal** să hotărască libertatea , dorința lor de a trăi împreună **„într-un singur stat național. ”** [-----]

Stat liberal democratic ...

" **Garanția propășirii** poporului nostru și a țării noastre se află **nu în ideologii importate .** **Căile salutare** pentru România noastră se află în **păstrarea tradițiilor ei democratice ,** care au adus-o la România Mare . **Democrația** , pentru noi , **nu este un simplu sunet .** **Statul nostru** , noi vrem să-l avem , **deopotrivă, pentru toți,** **nu numai pentru o singură categorie de cetățeni . [LD : nu "țărănism"]** **Armonizarea și nu opunerea intereselor sociale , [LD : nu luptă de clasă]** a fost cu succes **urmărită de toți înaintașii noștri. "**

Inculeț / Monarhia

" **Monarhia** stă la baza **concepțiilor** noastre despre **construcția politică a României Mari.** **Poporul român** a trecut la **Regatul liber** și apoi la **România Mare** , **întregindu-și neamul și hotarele , sub oblăduirea Dinastiei noastre** , care **s-a înrădăcinat definitiv** și pentru totdeauna în **sufletul poporului nostru .** Astăzi **avem un Rege tânăr, iubitor de țară și popor** , doritor să-și pună toate forțele în slujba patriei . **Un Rege care vrea să cunoască nevoile,** **care pătrunde în toate [LD : atenție nuanță !]** și care este întotdeauna **cel mai bun sfetnic al sfetnicilor săi.** Suntem cu toții datori **să-l înconjurăm cu toată dragostea și cu tot devotamentul activ. "** [-----]

"Universul " / 30 dec.'34

▣ **Consfătuirea de la prefectură / 27 dec./**

probleme cu caracter **cultural și economic ardelenesc.**

Tătăreanu :

A făcut **un expozeu** pe aceste probleme ;

A insistat asupra **netemeinicii zvonurilor privind căderea guvernului :**

" Nici o dată nu m-am simțit mai **stăpân pe toate posturile de comandă** , decât azi.

Evident, aceasta supără pe adversari .**Eu voi rămâne însă la postul meu de comandă .**

Avem încă **ani de zile de guvernare . "** [-----]

" **Guvern național "** condus de **Titulescu ? / zvonuri, demersuri / 29 dec.'34**

(" Adevărul " , **H.Soreanu** , an 48, nr. 15.633, 29 dec.'34)

[**LD Nu prea voi lăsa să pătrundă " zvonurile " în analiza situației.**

Dar dau ex ... așa ... ca să fie un argument, în plus , privind efemeritatea presei ...

și efectele cenzurii pe plan politic : " jurnalul vorbit" sau ... zvonul .

Și pentru că era ajun de An Nou ; și pentru că urma anul în care m-am născut ...]

H.Soreanu / 29 dec.

S-a intrat în **al II-lea an de guvernare PNL** și **toate" combinațiile" politice ... par secate .**

De atâtea ori **s-au țesut combinații** gata să fie realizate , **s-au studiat formule inedite ,**

s-au pus pentru 24 de ore în circulație **cele mai fantastice formațiuni ministeriale.**

Cafeneaua politică a depus silințe înfrigurate pentru a anima **jurnalul vorbit** care, în umbra cenzurii, cunoaște o splendidă înflorire.

Chiar a doua zi după instalarea guvernului Tătărescu , s-a pus problema succesiunii , fiindcă guvernul va cădea , cade , a căzut !

Și totuși, guvernul se încapățânează să nu cadă !

Ni s-a spus că PNTJ va da atacul , va trece la asaltul final , se va uni , se unește, s-a unit !

Și totuși PNTJ se încapățânează să nu se unească !

Un georgist, adversar ireductibil al guvernului , întrebat dacă crede că este un pericol mai mare pentru țară decât menținerea guvernului Tătărescu ,

a spus : **"da , căderea lui ! "**

Și toți frecventatorii Camerei dechideau guri imense în fața acestei butade , în timp ce amicii politici ai misteriosului georgist, dădeau din cap deși nu înțelegeau nimic...

H.Soreanu / 29 dec.

Poate așa se explică **optimismul d-lui Tătărescu**, în ciuda faptului că **guvernul are dificultăți serioase** : mari **probleme financiare** ; **conflictul dintre Dinu Brătianu și Tătărescu** se adâncește ; **neutralitatea binevoitoare a PNTJ spulberată** datorită anchetei Skoda ; **Maniu** se pregătește pentru o acțiune personală , în forță ;

Se fac diverse ipoteze :

Un guvern Dinu Brătianu ? Greu de realizat !

Dinu Brătianu n-ar putea-o face , și ar avea relații proaste cu PNTJ .

Un guvern PNTJ ? Nici PNTJ n-o dorește , este în perioada de refacere , de organizare, de făcut programul

Un guvern Titulescu ? Părerile sunt împărțite :

Unii preferă ca , între două rele, este de **preferat guvernul Tătărescu .**

Alții cred că **situația externă ar impune un "guvern național " ...**

Unii național-țărăniști, se pare că și Dinu Brătianu , partidele mici ... îl vor pe Titulescu

Dar cu ce parlament ar trebui să lucreze acest guvern ?

Cu cel actual ?- nu vrea opoziția !

Alegeri noi ?- cum să se facă listele ?

Partidele mari nu acceptă liste comune ; partidele mici - nu vreau liste separate ;

H.Soreanu / 29 dec.

Deocamdată , Tătărescu proiectează o remaniere , ca să se debaraseze de miniștrii " diniști" și să-l înlocuiască cu elemente " tinere"

Speră că astfel s-ar determina unele clarificări în partid.

Tătărescu dorește să ajungă șef de partid ...

A intervenit și **complicația cu lamandi ...**

Zvonurile de An Nou / 29 dec.'34

Vacanța de sărbători , 1935

2.a) Amedeu Bădescu , Scurt istoric al Partidului Național-Liberal,

vol.I **Tineretul național-liberal, 1930-1937** ; vol.II , **1937,'40**

(Arhiva ISISP, fond XV, dosar nr. 1281; Mss predat la 1 sept.1967)

Doc.integral - fișier PNL XII

Amedeu Bădescu / '37

▣ Guvernul Tătărescu = guvernul lui Carol II

" Prețul plătit de PNL pentru a rămâne la putere după asasinarea șefului, a fost acesta : consolarea pentru pierderea suferită ; cu răsplata unei lungi guvernări ; absolvirea tuturor vinovaților de asasinarea lui Duca, cu excepția celor 3 autori materiali ;închiderea procesului politic al asasinatului ; interzicerea rememorării lui Duca, a vieții și operei sale ;

După asasinarea lui Duca, **ordinea publică și justiția militară** au fost total **la ordinul lui Carol II și al camarilei**, care a **înlăturat complet PNL** ... pentru a **se ajunge ușor la verdictul urmărit** .
Amedeu Bădescu / 1937 , retro ' 34

▣ **Situația în PNL după asasinarea lui Duca**

▣ **Împăcarea cu Carol**

▣ **Triumviratul Tătărescu - Inculeț - Franasovici ;**

În dizidența lui Gh.Brătianu :mare **bucurie** și chiar glasuri care **justificau asasinatul** ;
În PNL guvernamental , **o fracțiune considerabilă** (cu mari poziții politice și economice) **respira ușurată și preconiza ca " băeții" să nu fie tratați cu severitate** ; unii spuneau că Duca era vinovat de politica riscantă , că a greșit grav dizolvând G de F și plind PNL spre stânga ;

##Existau și devotații lui care ... se va vedea ce vor face în 1937 -1938

" Indiscutabil Duca a intenționat să-și bazeze guvernarea lui pe **noua stângă a partidului I.**

"Duciștii " au fost **cei mai revoltați contra G de F și a numeroșilor lor complici ,**

contra regelui și a camarilei . Printre ei : **Gh.Tătărescu , Victor Iamandi , R.Franasovici, dr.Costinescu , Manolescu -Strunga, P.Bejan, C.Tătaranu, P,Gheață, Aurelian Benteoiu, Tib.Moșoiu** ș.a.

Dar , după îngroparea lui Duca, după deschiderea " succesiunii " la partid și la guvern, " ducismul " , răzbunarea lui, principiile șefului mort, ... au fost date uitării .

Senzațională a fost apariția lui **I.Inculeț ,**

cu **" ramura de măslin " din partea lui Carol ,**

pe care **Duca nu l-a putut evita la Interne .**

Nu intrase în PNL din convingeri, dar **fusese primul basarabean " liberal "**

Chiar când va fi înlocuit la Interne cu D.Iuca (fost amic și protejat a lui Duca)

el va rămâne **"omul nr 2 "** în guvern, ca **vicepreședinte a Consil.de miniștri .**

camarilist, neagreat de mulți liberali, adversar al fam.Brătianu ,

vinovat de asasinarea lui Duca , tolerant cu mișcarea legionară,

cu tendințe regionaliste basarabene ,

Se creează triumviratul Tătărescu -Inculeț -Fransovici , susținut de o mare parte din PNL

În timpul guvernării Tătărescu , **PNL și guvernul se înfeudează lui Carol ,**

respectând vastul **"complot al tăcerii"** privind **asasinarea lui Duca ..**

Prin alegerea lui **Dinu Brătianu la șefia PNL,** este obținută și adeziunea celorlalți .

[-----]

Amedeu Bădescu / 1937

▣ **Grupul H**

La început, **"grupul H"** a afișat un **" ducism" reticent.** Dar , după retragerea " în umbră" a lui Iamandi, **politica anti-legionară și contra " bătrânilor" va continua în surdină.**

[-----] a avut și atitudini " paradoxale "

(ex. l-au sprijinit pe **Inculeț , " omul regelui" ! ,** despre care **se bănuia că a știut ,**

ca și Carol, că se pregătește asasinarea lui Duca ! ; [-----]

Amedeu Bădescu / 1937 / retro 1936

▣ **Adversarii lui Titulescu**

▣ **Camarila - Argetoianu - Goga**

Înfrângerea politicii externe tradiționale , a creat **o situație grea guvernului**

și forțelor democratice. **Dreapta a prins glas,** a căpătat un imens spor și prestigiu ,

iar pe plan intern, **ținta a devenit Titulescu .**

Între aprilie -iul 1936, **s-a desfășurat o vastă și concertată acțiune de minare a poziției lui Titulescu .**

Și-au dat " concursul " : **dreapta** de toate culorile, o parte din **presa românească , minoritățile naționale, exponenți ai unor fracțiuni economice, camarila.**

Toți prietenii și entourageul lui Carol erau anti-Titulescu și au lucrat temeinic la prăbușirea lui.

"În fruntea campaniei de debarcare a lui Titulescu au fost Goga și Argetoianu .
Veleitarul Argetoianu , care făcuse parte din multe guverne , ca "**omul tare și capabil**" ,
Ura democrația, era cinic, disprețuia burghezia (pe care , însă , o folosea) ,
și cu toate eșecurile, **renăștea parcă din cenușă .**

Camarilist ferm, a exploatat momentul critic Titulescu , pentru că avea nostalgia unei Europe sub hegemonie germană , de tip antebelic.

Pentru Carol II, " castelanul de la Breasta " , cu puterea lui de compromis, cu relațiile lui din Germania , cu forța sa mistificatoare , cu ura și disprețul pentru politicieni, trebuia să fie "sfătuitorul său nr. 1 "

Argetoianu trăise la umbra celor trei regi , pe care nu i-a iubit, dar i-a folosit , datorându-și importanța și cariera , lor. Argetoianu pleacă la treabă .

Mișcarea 1: debarcarea lui Titulescu . Este secundat de Goga.

Goga, șeful unui partid minor, pe atunci la mare concurență cu G.de F , față de care era mai ponderat .Voia alianță cu Germania lui Hitler . Voia și el capul lui Titulescu

În PNL, se dădea o surdă luptă , pro- și anti -Titulescu .

Tătăărăscu era (sau părea) hotărât să-l mențină ...

Amedeu Bădescu / 1937 /retro'36 /

▣ **Debarcarea lui Nicolae Titulescu (29 aug.1936)**

[**LD : carcterizarea făcută de AB lui Titulescu , este demnă de luat în seamă , cu atât mai mult cu cât vine de la un admirator fără rezerve .]**

Nicolae Titulescu nu făcea nimic pentru a evita prăbușirea.

Era prea sigur de poziția sa în Occident și la Carol.

De aceea a și primit greu lovitura .

S-a făcut **vinovat** de faptul că **a monopolizat politica externă** , legăturile cu străinătatea, ceea ce i-a adus invidia multor oameni politici .

Om rigid, pasional, inflexibil, lipsit de prudență și abilitatea de a bate în retragere .

Priponit de vechile prietenii , jucând toate cărțile pe trecut, pe vechea politică și pe Occident , el nu mai avea nici o carte pentru vremurile noi.

PNL voia să-și conducă singur politica externă

Mulți îl voiau pe Dinu Brătianu, la Externe . [-----]

A.Bădescu / 1937

2.b) Valer Pop (ministru) , amintiri politice ian-febr.'35

1.ian.'35, ora 12. Recepție la Palat .Toată oficialitatea prezentă .

Noua sală a Tronului, admirabilă.

▣ **Raportul Skoda**

▣ **Manipularea și falsificarea votului**

▣ **"Stingerea" răspunderilor**

Regele recunoaște cu mulțumire realizările guvernului din trecut, mai ales Conversiunea.
Pentru viitor , exprimă credința că **este nevoie de o profundă înnoire, în administrarea și gospodărirea țării.** Spune că **locul legiferării trebuie să-l ia guvernarea propriu -zisă.**

Decorează miniștrii mai vechi de un an. [-----]

4 ian.'35 , Sinaia. Audiență la Rege .Vorbim politică .**Regele mă întreabă** de discursul de Anul Nou, de situația din **Ardeal, de Maniu, Vaida, Mihalache,** de **zvonurile despre un guvern național.** Observațiile Regelui se pot rezuma la următoarele :
/ discursul de An Nou nu a țintit la nici o schimbare de regim ;
/ este mulțumit de acest guvern ; ar fi dorit schimbarea lui Slăvescu ;
/ Maniu , de rea -credință, ar dori dictatură , crezând că astfel ar scăpa de monarhie ;
/ o formulă "personală " este un fel de " ultima ratio" ...
/ " guvern național" sau combinație Titulesc - imposibil și de nedorit în actualitatea de acum.

Comunic lui Tătărescu impresii de la audiență .

[-----]

26 febr.'35 . Audiență la Rege. Îl informează asupra acțiunii vaidiste.

" **Regele este bine dispus și aprobă mișcarea , cum și tendința de clarificare din partid.** Este curios ce-i va spune Mihalache în audiența din acea zi. Crede că **acum ar fi momentul cel mai potrivit pentru înlăturarea facțiunii Maniu din PNT , nu este însă sigur de sinceritatea și hotărârea lui Mihalache .**

[-----]

13 mart.'35. Audiență la Rege. Îl informează despre acțiunea Vaida.

Regele nu-și ascunde simpatia , dar nu vrea să dea aparența că se amestecă și că lucrează pentru fărâmițarea partidelor. "

La Cameră , se discută **legea prelungirii stării de asediu .**

Maniu rostește un discurs de câteva ore , e răsuflat și anodin , nu atacă direct și pe șleau chestia Lupeasca .

Provocat de Tătărescu, declară că **acțiunea sa e patriotică și că o va continua.**

Mihalache, întrebat direct, rămâne în echivoc, național-țărăniștii sunt deruțați.

Iunian și Goga pun în situație dificilă pe Maniu și Madgearu [-----]

Discuția se termină pe la 1 noaptea, printr-o scurtă alocuțiune a lui Pop, care "electrizează " Camera .

" **Maniu a rămas bătut și diminuat în fața opiniei publice , ieșind din mutism fără a fi putut spune ceva important și grav, apologia searbădă a democrației a rămas fără efect : opoziția a rămas divizată , majoritatea disciplinată : un succes net pentru guvern "**

14 mart.'35 La Senat, **Iorga vorbește cu ironii la adresa lui Maniu, cu simpatie pentru guvern , și cu multe amabilități pentru mine.**

Senatul votează proiectul.

Tătărescu îmi cere să prezint personal decretul la Rege și să culeg impresii .

După masă, audiență la Rege : prezint decretul și cele petrecute .

" **Regele e foarte mulțumit și satisfăcut de cum s-au petrecut lucrurile ,** citise stenogramele .**Are cuvinte calde pentru Iunian și Goga .**

Cere o mai bună practică a cenzurii , care , în multe cazuri, este stupidă. "

[-----]

Valer Pop (PNL, ministru) , _____ ..p. 96- 98 / **Raportul Skoda** / mart.'35

[LD : consider această mărturie deosebit de semnificativă pentru **diagnosticul**

ce trebuie aplicat **moravurilor politice ale epocii** , în materie de corupție .

Pop reușește să o concentreze într-o pagină , iar **dosarul Skoda făcuse să curgă tone de**

cerneală , pe mii de km de hârtie ! Adevărul esențial , culisele , păpușarii, fraierii ,

apărând după 64 de ani (apariția cărții) . Repet : mă impresionează, totuși, sinceritatea cinică a acestui **ardelean, jurist, ministru al Justiției** , care a lăsat pentru posteritate însemnările din acest Jurnal. Detaliatele lui explicații , cinicele lui explicații, manipulările sale,

pun sub gravă îndoială **moralitatea lui**, cu atât mai mult cu cât era **reprezentantul Justiției !**

Sau... era un alt criteriu de valori ...care guverna **moravurile politice : presiunea,**

compromisul, trocul, minciuna, falsul,șantajul , speculația juridică ...

Cert este că **Valer Pop a făcut tot ce a putut ... ca ardelenii , fie și adversari politici, să nu fi puși în cauză.** Ceea ce nu a putut nici el, nici întreaga clasă politică ,

a fost **suspiciunea , atmosfera otrăvită , acuzele ... care au viciat și slăbit încrederea în guvernarea democrată prin partide.]**

Valer Pop /

▣ Raportul Skoda

▣ Manipularea și falsificarea votului

▣ "Stingerea" răspunderilor

Discuție generală la Cameră , asupra Raportului Skoda.

[-----]

La orele 12 , Tătărescu convoacă o **consfătuire intimă** la locuința lui Ion Nistor, pentru a evita orice indiscreție.Ne întrunim Tătărescu, Inculeț, Franasovici, Ion Nistor și eu

Tătărescu arată că ancheta Skoda și-a atins scopul principal :

modificarea contractului Skoda , prin reducerea de prețuri și a volumului cu 40%

Darea în judecată a frunțașilor PNT ar însemna să se întindă coarda prea mult ,

tensiunea politică s-ar accentua, ceea ce nu ar fi nici în interesul Coroanei ,

nici al țării , nici a guvernului. Conchide la scoaterea din cauză a oamenilor politici.

Mă asociez, accentuând ,mai ales, scoaterea lui Mihai Popovici.

Se hotărăște scoaterea din cauză a frunțașilor politici din PNT.

cei prezenți vor lua **contact discret cu deputații prieteni, Inculeț cu basarabeni,**

Ion Nistor cu bucovinenii, eu cu ardelenii, Tătărescu cu exponenții grupului H ,

Petre Gheață să conducă ședința și cu toții să voteze contra dării în judecată .

Dinu Brătianu să nu afle nimic , deoarece acțiunea noastră ar putea să provoace

conflict și ruptură.

Se pune întrebarea : **ce va zice Regele** aflând de rezultatul votului , **contrar punctului său de vedere constant**, că nu admite ca numai un ostaș să fie dat în judecată ,

iar **oamenii politici să fie scutiți de răspundere ?!**

S-ar putea produce un conflict între Rege și guvern, care îl va pune în fața unui fapt împlinit, fără a-i fi cerut **avizul și consimțământul prealabil.**

Se face apel la mine și mi se dă delicata misiune de a mă prezenta imediat după vot

în audiență , **de a expune temeiurile hotărârilor noastre , imposibilitatea materială**

de a-l fi informat în prealabil , și **de a înlătura supărarea Regelui ,**

cu consecințe serioase pentru situația guvernului.

[-----]

Carol...

" Imediat după vot, **plec la Palat .**Fac o lungă și motivată **expunere Regelui ,**

asupra **consfăturii** de la amiază, asupra **acțiunii** noastre pe lângă deputați,

asupra **votării** și asupra rezultatului , demonstrând că ceea ce s-a făcut ,

s-a făcut în interesul Coroanei și al țării , pentru normalizarea vieții politice.

Termin, **cerând în numele guvernului scuze**, că l-am pus în fața unui fapt împlinit.

"Regele ascultă **expunerea**, la început cam nervos, apoi calm și înțelegător,

la urmă se ridică de la birou, **mă bate pe umăr și-mi spune râzând:**

< Dragă Pop, lumea mă acuză că sunt purtat de nas de camarilă , ei bine,

de astă dată voi ați fost camarila mea.

Spune-i lui Tătărescu că înțeleg atitudinea și hotărârea voastră ,

o accept și o aprob și nu sunt deloc contrariat sau supărat . >

--- Îl informez pe Tătărescu de această înțelegătoare ratificare

și de sentimentele neschimbate ale Suveranului .

Pop / afacerea Skoda / mart-apr.'35

2.c. Paul D.Quinlan , *Regele playboy, Carol al II-lea de România* , Humanitas, 2001

De completat

Vacanță parlamentară

3.) **Manifest PCR , / la aniversarea Restaurației lui Carol II / iunie '35**

Grăește către voi Partidul Comunist din România .

(Arhiva ISISP, cota A XIX- 17, inv. nr 806)

[LD : **Sublinierile, supratitlurile, scrisul cu roșu, îmi aparțin**]

Carol II ...

" În acea zi, **complotul câtorva militari aventurieri** și al **șefilor PNT** în frunte cu Maniu, împinși de **graba pregătirii unui război contra Sovietelor**, a adus în țară pe ascuns și a așezat pe tron prin surprindere pe **dușmanul de moarte al poporului român, biciul popoarelor subjugate din România , marele capitalist, om de afaceri și moșier , capul fascismului român, matadorul ațățării războinice contrarevoluționare , pe Carol al II-lea de Hohenzolern.**

Partidele politice ...

" **Capitaliștii și moșierii** din România, s-au strâns repede în jurul tânărului șef al monarhiei. **Toate partidele burgheze** au înțeles prețul monarhului , ca **instrument și cap al fascizării țării**, ca mască a propriilor lor **uneltiri reacționare** și ca **campion consecvent al cruciadei antisovietice** .

Social-democrații ...

" **Șefii social-democrați au aprobat zgomotos revenirea lui**, s-au grăbit să-l primească în instituțiile plătite cu bani muncitorești, să-l proclame " **rege democrat**" , și să-și publice fără rușine **pozele întâlnirilor cu călăul poporului.**

Partidul Comunist ...

" **Singur PCR** a dat alarma în 1930, și n-a încetat să demaște **rolul sugătorului de sânge** de pe tron, a **fascistului războinic hohenzolleresc.**[-----]

Guvernele, partidele...

" **Regele** și-a inaugurat activitatea prin lovituri (Iorga -Argetoianu) **contra resturilor democrației parlamentare**, prin închegarea elementelor reacționare în **partidele burgheze** (George Brătianu, Grupa H, Vaida). **El susține Garda de Fier, el a patronat asasinarea lui Duca**, el ține la foc " **cazanul satanei**" , adică amenințarea incontinuuă a **gheenei fasciste** contra poporului muncitor .[-----]

Fascizarea României ...

" Sub "înaltul" lui patronaj , s-au desfășurat **dezgustătoarele ațătări războinice** **contra Uniunii Sovietice** , pentru care masele au plătit miliardele Skodei. **El completează azi zilnic** cu căpeteniile cele mai reacționare și imperialiste ale burgheziei române, pentru **schimbarea fascistă a constituției**, introducerea **pedepsei cu moartea** pentru popor, **încăunarea fățișă a dictaturii militaro-fasciste sângeroase** [-----] pentru **aruncarea României în orbita aventurilor de război hitleriste** **contra Uniunii Sovietice !** [-----]

Manifest PCR / iun.'35

4.) **Note ale poliției despre familia Elenei Lupescu , 29 iun.'35**

(Arhiva ISISP, fond V, dosar 227, f. 2) [LD : **oare unde se află acum această arhivă ?**]

[LD : **cu toate rezervele și numai dacă se combină cu alte surse.**]

Diracția generală a poliției.

Notă despre **Duduia** .

Strămoșii - din Iași , str Palatului (azi Ștefan cel Mare), hanul "**Pârlita** " (azi hotel " Dacia")

Hangiul avea 3 băeți și o fată. Unul din băeți, **Nuhăm Grunberg** , botezat **Nicolae Lupescu**, are o fată și un băiat :

Fata , **Elena Lupescu**, era prietenă intimă cu Suveranul încă de pe vremea când Carol era prinț-moștenitor .Astăzi este " **consilieră tehnică** " în probleme politice și financiare , pe care le regizează cu deavolească speculă pe spinarea țării.

Această " **Esteră modernă** " , transmite sugestii lui Carol sugestii de la ... Internaționala a III-a Și de la Marea Alianță Israelită Universală .

Băiatul , un " **cretin** " , funcționar de formă la Malaxa

Un ing. V.Lupescu , în pragul falimentului , se menține numai datorită rudeniei cu **Lupeasca**. Are un fiu , **Emil Lupescu**, care s-a căsătorit cu o nepoată a lui Malaxa (deși Malaxa s-a opus)

Un farmacist, **Iorgu Miletineanu** , **jidov botezat**, are 3 urmași :

- D- na **Elena Gusti** (căsătorie făcută la îndemnul regelui)
- Av.**Alfred Militineanu** (escroc)
- **ing. Ionel Militineanu** (expulzat din Germania pentru agitație comunistă)

- **Ernestina Grumberg**

Fam Dudaiei / iun.'35

5.) Nota Poliției : **Vaida -CZCodreanu** / **Vaida -Argetoianu** / despre **Elena Lupescu** , 7 iul.'35

(Arhiva ISISP, Fond V , dosar 226 , f.4)

Notă, 7 iul.'35

Întrevederi **Vaida - CZCodreanu** ; **Vaida -Argetoianu** , despre care se spune că ar fi discutat și despre **d-na Elena Lupescu** .

- **CZCodreanu ar fi afirmat** că **Elena Lupescu trebuie trimisă peste graniță** ,pentru prestigiul și siguranța regelui ;

El crede că **trebuie readusă MSRegina Elena** , ca **să se reconcilieze cu Regele**.

- **Vaida ar fi respins acest p.d.v.**, considerând că **partidele politice nu au dreptul** de a impieta viața personală a Suveranului.

- **Vaida a comunicat lui C.Argetoianu** , părerea lui CZCodreanu .

Ambii au căzut de acord că **nimeni nu trebuie să se amestece** în viața particulară a MSR

Când **MSR Carol s-a întors în 1930**, **s-a încercat reconcilierea cu MSR Elena**.

Dar ... **nu s-a putut**, și , la scurt timp, **s-a pronunțat divorțul**.

Partidele politice , mai ales **Garda de Fier**, au **supralicitat rolul jucat de d-na Lupescu în aceasta**. **Garda de Fier** a luat această poziție, fiind **finanțată de afară** .

Ea și-a luat **drept țintă pe " evreica" Lupescu** , pentru a agita opinia contra Dinastiei.

D-na **Lupescu trăește modest**, **nu se amestecă în viața publică**.

" **Povești** " - **că se amestecă !** Merge des în străinătate , la vila ei din Fountainbleau sau pe Riviera franceză . Are o soră la Viena.

Notă / 7 iul.'35

6.) " **Parlamentul Românesc** " - **Oficiul de Studii Legislative** - 8 nov.'35

(" **Parlamnetul Românesc** "an VI, 181-184, Număr special : **Statul nostru de mâine.**)

Revistă a lumii politice .**Dir. N.Russu Ardeleanu**

Președ. OSL- PPNegulescu ; **dir.OSL- Iuliu Pascu**

Revizuirea Constituției - prof. **PPNegulescu** , președ. Oficiului de Studii Legislative , fost președ.Camerei, fost ministru la **Învățământ**.

PPNegulescu / 8 nov.'35

▣ Schimbarea Constituției ?!

▣ Schimbarea legilor ?!

Constituția durează de puțină vreme. **Ce poate legitima schimbarea ei ?**

O prudență elementară ne cere **să nu ne jucăm cu un asemenea edificiu.**

Teoretic, dacă o studiem cu lupa, **Constituției** noastre **îi pot fi descoperite defecte** .

" **Doctrinarii** binelui suprem sau ai perfecțiunii ultime **se pot juca** oricât ,
de dragul subtilităților dialectice , cu formule abstracte , luând asupra-le
răspunderile inevitabile , ce **ar putea să fie mari și grele.** "

Viața politică se desfășoară pe **câmpurile deschise și bătute de toate vânturile**,
ale **conflictelor de interese îndărătnice**, sau chiar violente,
într-un **vârtej obscur, furtunos**....

Conducătorii vieții politice trebuie să desprindă cu **limpezime**, cu **prudență**,
liniile mari ale formelor de organizare satisfacerea justă și legitimă a intereselor respective.

Tocmai de aceea, **legile unei țări nu trebuie schimbate oricând, orișicum,**

după bunul plac al oricui , la repeziciunea unui nerăbdător

- oricât de impunătoare i-ar fi personalitatea , sau funcția.

Conducătorii statelor , cu **ambiiții de "mari reformatori"** ,

cu care să treacă apoi în istorie , **nu pot justifica o schimbare**

decât după experimentarea legilor în vigoare ,

pe o durată capabilă **să justifice sau să infirme** nădejdea pusă în ea .

Și dacă acestea sunt valabile pentru orice lege,

cu atât mai mult **răspunderea este imensă pentru Constituție - legea fundamentală**
a unui stat, care-i hotărăște întreaga structură politică, economică și socială .

[-----]

PPNegulescu / 8 nov.'35

▣ Vinovăția Constituției ?

▣ NU!

[-----]

A interzis ea Coroanei **să îndrepte greșelile de acest fel** , să cheme la guvern oamenii pe
care i-a socotit mai capabili pentru guvernare ?

NU! Concluzia se impune de la sine .

Constituția nu e inovată de neajunsurile de care suferim.

Nu modificarea ei le-ar putea " vindeca" .

Țara ar fi degeaba turburată , fără nevoie și fără folos. .

[-----]

După unele **zvonuri**, **se intenționează o reducere considerabilă a drepturilor și**
libertăților cetățenști - a căror suspendare parțială , prin menținerea stării de asediu ,
de doi ani încoace - trebuia doar să-i obișnuiască .

Ar fi vorba **de întronarea , legală și definitivă , a unui regim dictatorial** ,
pus la dispoziția unor oameni .

Circulă cu persistență **zvonul** că această modificare **să se opereze prin decrete-legi**,
sub pretextul **de a nu tulbura țara**, acum, cu " revizuirea" Constituției pe căile obișnuite .

O asemenea cale este însă **și mai periculoasă**

deoarece poporul se va întreba de ce a fost ocolit , de ce nu a fost consultat ?

[-----]

PPNegulescu / 8 nov.'35

▣ Coroana și revizuirea Constituția

Unii vor reformarea Constituției , rămânând credincioși regimului constituțional.

Ei voiesc numai **să sporească prerogativele Coroanei** ,

pentru a-i da **mai multă putere și libertate de acțiune** , pentru a " mântui" țara .

Ori, nici până acum, nu i-a lipsit această libertate :

are **dreptul de a revoca miniștrii** , fără condiții, fără să aștepte votul parlamentului sau al corpului electoral .

Guvernul numit de rege trebuie să cucerească sprijinul Parlamentului , ceea ce s-a dovedit a nu fi așa de greu ...

Suveranul are dreptul să dizolve Parlamentul , dacă este ostil guvernului și să se procedeze la noi alegeri...

Nu se cunoaște **nici un caz** , în istoria noastră politică , **ca un guvern nou, numit de Suveran, să fi fost răsturnat la alegeri.**

(Caracteristic , guv.lorga -Argetoianu, din 1931 : grupările lor fărăputere electorală ; miniștrii fără partide susținătoare ; a obținut la alegeri majoritățile convenite .

Și a fost destituit , nu prin vot de blam parlamentar , ci ...prin dorința Suveranului !)

Deci, evident, **nu trebuie sporite prerogativele Coroanei, din moment ce le are.**

Tot " moderații" , **vor să sustragă controlului parlamentar unele ministere**

- **interne, externe, justiție, finanțe - care ar urma să atârne numai de Coroană.**

Dar nu se poate spune că.... Parlamentul a fost o piedică în calea lor !

PPNegulescu / 8 nov.'35

Guvern Tătărescu .Legislatura PNL. Sesiunea a III-a ordinară , 15 nov.'35 - apr.'36

7.) _____ , **ședință comună , Camera și Senat, 15 nov.'35**

(DAD, MO 1, șed.de vineri, 15 nov.'35 , p. 1-3)

[**Supratiturile , sublinierile și completările, îmi aparțin.**

În fond , este **bilanțul și programul de guvernare**] Doc.integral - fișier **Monarhie și Guvern**
[LD : cel mai important pentru guvernul Tătărescu : că rămăsese la guvern ; că avea încrederea Regelui ; că intra în cea de a IV-a sesiune parlamentară ; că avea majoritatea asigurată ; că putea să se considere un guvern de continuitate , ceea ce nu se mai întâmplase , sub celelate guvernări , de 6 ani !]

/ Guvernul Tătărescu /

/ Politica economică : Agricultură / Industrie- Comerț / Finanțe-Buget - Investiții /

/ Politica legislativă : unificarea legislației -codurile / Consiliul Economic / legea meseriilor legi economice / legi morale / legea presei /

/ Apărarea națională /

/ Politica externă /

/ Apel la colaborare și solidaritate /

La ora 12, **MSRegele Carol al II-lea**, însoțit de **Măria Sa Mihai**, Mare Voevod de Alba Iulia, de **ASRegală Principele Nicolae** și urmat de **guvern**, pășește în sala Adunării Deputaților, unde se află întruniți **senatorii și deputații**. **MSRegele** este întâmpinat cu **aplauze prelungite**, îndelung repetate , **ovațiuni** furtunoase , **urale** puternice și **aclamațiuni** , care durează câteva minute .**MSRegele** dă citite următorului **Mesaj Regal** :

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

[Guvernul Tătărescu] .

" **Sunt fericit** a Mă găsi iarăși în mijlocul **reprezentanților Țării**,

întruniți azi în **a treia sesiune ordinară a legislaturii actuale** a Corpurilor Legiuitoare .

" Asigurarea unui **regim de stabilitate și continuitate** ,

constituie **condițiunea fundamentală** a oricărei **opere de refacere și consolidare** .

(strigăte repetate de bravo ! Aplauze furtunoase , îndelung repetate)

" În aplicația principiilor care stau la baza unui **asemenea regim de guvernare** , vom găsi **sprijinul de temelie** pe care îl reclamă , atât întreaga desfășurare a vieții naționale , cât și acțiunea de fiecare zi pentru **soluționarea problemelor** de interes obștesc. " (aplauze)

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

[**Politica economică**]

" **Criza generală** continuând să apese asupra tuturor țărilor și să împiedice normalizarea raporturilor economice, **România a fost silită să stăpânească dificultățile continuu schimbătoare**, printr-o politică de **continuă adaptare și apărare**, executată **cu eforturi și jefre grele**. **Sub protecția acestei politici** , s-a desfășurat întreaga viață economică și financiară " (aplauze)

[**Agricultura - VVSassu**]

" **Grație măsurilor de apărare și adaptare** , **s-a venit în ajutorul** celei mai însemnate și mai încercate ramuri de producție din economia noastră națională și s-au putut înregistra , și în acest an , **rezultate mulțumitoare** pe tărâmul **valorificării cerealelor** " (aplauze , bravo)

[**Industria , Comerț - Gh.Leon**]

" **Sub impulsul aceleiași acțiuni de susținere** , s-au putut apoi dezvolta și **celelalte ramuri de producție** , care și-au găsit o **valorificare mai remuneratoare** și , în același timp , și-au asigurat **noi debușeuri**. "

[**Finanțe- buget - Victor Slăvescu / Victor Antonescu**]

" De asemenea, putem privi **cu satisfacție eforturile de adaptare** făcute pe **tărâmul bugetar** , constatând azi că **executarea bugetului în curs** se dezvoltă **în condițiuni normale** . (strigăte de bravo, aplauze) cu **acoperirea permanentă a tuturor cheltuielilor prevăzute** și cu **realizarea integrală a bugetului special al apărării naționale** (strigăte de bravo ; aplauze prelungite)

" Pe de altă parte, **lichidarea tuturor datoriilor Statului** , săvârșită prin **împrumutul intern** , constituie **ultimul act** pentru **statornicirea ordinii în administrația finanțelor publice** "

[**Investiții - miniștrii de resort**]

" Nu mai puțin trebuie să ne mulțumească acțiunea de **refacere a arterelor de comunicație**, precum și **executarea programului de investiții** cu caracter **social , sanitar , cultural și gospodăresc**, care, deși mărginite de un buget de comprimare , **s-au realizat peste toate prevederile**. " (aplauze , bravo !)

[**Muncă și disciplină - întregul guvern**]

" Aceste constatări **îmbucurătoare** ne îndrituiesc să privim **viitorul cu încredere**, dar ne obligă , în același timp , să **insuflăm întregii țări credința că dificultățile** ce ne mai stau în cale **nu pot fi stăpânite decât prin muncă încordată** , prin **disciplină severă**, și printr-o **continuă și adâncă înțelegere a marilor îndatoriri** pe care situația de astăzi le impune tuturor ." (aplauze furtunoase, strigăte repetate de bravo !)

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

[**Politica legislativă**]

" Urmărind cu fermitate **aplicarea principiilor enunțate la începutul acestei legislaturi** , și care reclamă **o acțiune de legiferare redusă, dar o acțiune de gospodărire intensă - și în această sesiune - Guvernul Meu nu va prezenta decât proiecte de legi legate de problemele a căror soluționare se impune fără întârziere .**

" În afară de proiectele de **legi care sunt deja supuse aprobării** Corpurilor Legiuitoare , și de proiectele de **legi pentru unificarea legislației noastre** , veți avea a examina o serie de proiecte menite să rezolve atari probleme.

[**Legi economice**]

" Proiectul de lege pentru organizarea **Consiliului Superior Economic**, proiectul de lege pentru **Organizarea și încurajarea agriculturii** , proiectul de lege pentru **Apărarea viticulturii** , proiectul de lege pentru modificarea **Legii minelor** , proiectul de lege pentru **Organizarea meseriilor** ,

sunt menite să sporească randamentul celor mai importante izvoare de bogăție ale țării și să desăvârșească organizarea economiei noastre naționale.

[**Legi morale** -]

" Proiectul de lege pentru Răspunderea ministerială și proiectul de lege pentru Accelerarea judecării unor anumite delictelor , sunt menite să întărească ordinea legală în administrarea autorității și ordinea morală în administrarea gestiunilor publice"

(strigăte repetate de bravo ; aplauze îndelung prelungite)

[**Legea presei** - Valer Pop]

" De asemenea , Guvernul Meu vă va supune un proiect de lege pentru Organizarea Presei, prin care se prevăd măsurile cele mai chibzuite ce vor realiza armonizarea reală a principiului libertății scrisului cu principiul responsabilității scrisului (aplauze puternice ; strigăte repetate de bravo !) **fără de care libertatea Presei este amenințată** tot mai mult să sufere știrbiri păgubitoare . "

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

[**Apărarea Națională** - g-ral P.Anghelescu]

" Armata trebuie să rămână pe primul plan al preocupărilor Domniilor -Voastre . (aplauze puternice) Satisfacerea integrală a nevoilor oștirii este comandamentul suprem al ceasului de față. (strigăte: trăiască armata! Aplauze furtunoase)

"Mari și însemnate progrese au fost realizate în ultimul timp pentru această satisfacere și pentru organizarea industriilor naționale de război.

Dar situația generală cere noi eforturi și noi jertfe.

Guvernul Meu vă va supune o serie de măsuri menite să asigure resursele necesare unei mai rapide înzestrări a armatei și sunt încredințat că pentru înfăptuirea cât mai grabnică a acestei opere , se vor asocia , într-o patriotică solidaritate , conștiințele tuturor românilor" (strigăte: trăiască armata! Aplauze furtunoase)

Domnilor Senatori

Domnilor Deputați,

[**Politica externă** - N.Titulescu]

" Situațiunea internațională este serioasă.

Anul care aproape s-a scurs, deși început sub semnul îmbucurător al Acordurilor de la Roma, care apropie două țări prietene nouă, Franța și Italia , deși rodnic în realizări în domeniul securității colective , a fost sortit să vadă, înainte de sfârșitul lui , izbucnirea unui război care , dus pe teritoriul unui alt Continent , [**Abisinia**] are totuși o adâncă înrăurire asupra situațiunii politice europene .

" România, ca slujitoare credincioasă a Pactului Societății Națiunilor , a aplicat dispozițiunile lui , înfruntând greutatea acestei sarcini dureroase , cu nădejdea că o Pace dreaptă va putea fi curând restabilită. (aplauze)

În așteptare, o veghe continuă este necesară , pentru ca păstrarea păcii europene să fie asigurată și pentru ca interesele noastre naționale să nu fie cu nimic atinse. (aplauze ; strigăte de bravo , îndelung repetate)

" Mai mult ca oricând, se impune în acest scop respectarea tratatelor de pace, fidelitate către alianțele noastre, prietenie cu toate Statele, fără deosebire , consolidarea raporturilor noastre de bună vecinătate și cooperarea noastră la opera de securitate colectivă , în cadrul și cu respectul Pactului Societății Națiunilor " (aplauze ; strigăte de bravo , îndelung repetate)

" Dar , mai presus de toate, ceea ce poate asigura

Poporului Român trăinicia ființei lui de Stat ,

este încrederea în noi înșine și în Destinele acestui Neam care,

ca să se împlinească , cer ca fiecare din noi să se supună

la cele trei porunci ale vremurilor grele în care trăim : prevedere, întărire , unire "

(Aplauze furtunoase, îndelung prelungite; strigăte de bravo !)

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

[**Apel la colaborare, la solidaritate,**]

" În împrejurările de azi , și în fața gravelor probleme care își așteaptă deslegarea , trebuie **să desarmeze toate patimile** și **să înceteze toate luptele interne** , și fiecare bun Român trebuie să-și ridice **puterea de înțelegere** și **puterea de jertfă la înălțimea îndatoririlor** dictate de chemarea zilelor pe care le trăim.

" Din înfrățirea tuturor sufletelor , din unirea tuturor voințelor , s-a făurit **forța morală** care, în ceasurile de răscruce, **a dat poporului nostru marile sale biruințe.**

Să fim vrednici de pildele înaintașilor noștri și să ne aducem aminte de jertfele lor.

(**Aplauze îndelung repetate ; strigăte de bravo !**)

Încredințată sunteți cu toții pătrunși de aceste simțăminte, **Eu vă urez spor la muncă și rog pe Cel Atotputernic să binecuvinteze lucrările Domniilor -Voastre "**

(**Aplauze și ovațiuni îndelung prelungite .Strigăte : Trăiască Regele !**

Trăiască Marele Voievod Mihai !)

- **Gh.Tătărescu** : Sesiunea Corpurilor Legiuitoare este deschisă .

(**Adunarea aclamă și ovaționează îndelung pe Suveran și pe Marele Voievod**)

Mesajul Regal / 15 nov.'35

8.) Hurmuz Aznavorian (Raportor) , Adresa de Răspuns la Mesaj, Cameră, 25 nov.'35

(DAD, MO 4, șed. de luni, 25 nov.'35, p. 12- 13)

[LD În ce privește Mesajul propriuzis, este pentru prima oară când **regimul democratic este pus sub semnul unor " corijări" , menite să asigure securitatea națională .**

De aceea, accentul este pus , pe de o parte, pe **devotamentul grija și veghea MSRegelui** , pe de altă parte , pe **ideea de autoritate , stabilitate și ordine .**

Acestor comandamente , le sunt **subsumate anumite legi** (răspunderea guvernamentală și organizarea presei) și **apelul la colaborare a partidelor de ordine.**

/ **Răspuns la apelul MSRegelui** /

/ **Politica externă / dilemele diplomației / bizuirea pe forță internă /**

/ **Armata /**

/ **Degradarea vieții politice / Apel la destindere, colaborare , solidaritate națională /**

Răspuns la Mesaj / 25 nov.'35

[**MSRegele**]

" Sire,

Adunarea Deputaților, întrunită în **a treia sesiune ordinară** a legislaturii actuale a Corpurilor Legiuitoare, adânc **pătrunsă de greutatea** care apasă azi viața de Stat , își exprimă întreaga sa **recunoștință pentru cuvintele de prețuire** a muncii depuse în trecut și de îndemn la munca viitoare , precum și **neclintitul său devotament către Maiestatea Voastră , simbol de unire al tuturor conștiințelor românești** , însemnând totodată **un permanent apel la o superioară înțelegere a intereselor naționale.** (**aplauze la majorități**)

Răspuns la Mesaj / 25 nov.'35

[**Guvernul**]

" Sire,

Nu se poate clădi nimic temeinic în ordinea vieții obștești și nici nu se poate obține întreaga eficacitate din **principiul de autoritate** ,

fără **un regim juridic și politic care să asigure sentimentul stabilității factorilor aflați la posturi de comandă și de răspundere directă.**

În acest sentiment deslușim noi **chezășia unității și continuității**

în concepțiunea ordinei în Stat și realizarea misiunii lui,

prin acțiunea de guvernare de fiecare zi.

" Fără permanenta **grijă și veghe a Maiestății Voastre**, însă,

nu ne putem închipui asigurarea integralei desfășurări a vieții naționale ,

pe toate tărâmurile , într-uns **Stat monarhic constituțional.**" (aplauze la majorități)

[-----]

Răspuns la Mesaj / 25 nov.'35

[**Degradarea vieții politice interpartidiste**

Apel la destindere, colaborare.]

" Sire,

" **Dacă regimul politic democratic , care a adus prețioase servicii națiunii române, îndreptățește , din înalte considerațiuni verificate aiurea, o liberă discuțiune , atât în presă , cât și în Parlament, a tuturor problemelor care interesează Statul ,**

aceasta nu înseamnă că ideea de libertate justifică totul , chiar în afară de destinațiunea ei finală .

" În aceste dezbateri publice, în ultimul timp, s-a pus , uneori , din partea organizațiunilor politice

o deosebită pasiune , care a contribuit , într-o largă măsură, la împiedicarea unei colaborări rodnice în interes obștesc.

" **Deși lupta politică , justificată în regimul democratic**

ca o necesitate firească a progresului,

a deviat uneori la noi , în ultimul timp, de la misiunea ei

de a promova curente de opinii

și de a asigura libera circulație a elitelor națiunii ,

contribuind la desbinări inutile ,

totuși , ori de câte ori interesele superioare ale Statului Român au fost în joc ,

patriotismul luminat al celor cu sentimentul răspunderii [aluzie la PNT]

și grija lor de netăgăduit pentru interesele obștești , au biruit toate adversitățile ,

realizând acea înțelegere comună atât de necesară vieții de Stat "

(aplauze pe băncile majorității)

" De aceea, și în clipa de față , avem dreptul legitim

să ne întemeiem pe aceste date ale istoriei noastre politice,

pentru a asigura pe Maiestatea Voastră că,

grație Înaltului îndemn, la unire și spirit de jertfă ,

pornit din marea iubire de Neam și Țară a Maiestății Voastre,

vom face din nou toate sforțările ca cei , aparent potrivnici [Garda de Fier ?]

în slujba aceluiași idealuri , să se recunoască cruciați ai acestei credințe "

Să trăiți , Sire ! Trăiască Măria Sa Voevodul Mihai !

Trăiască Dinastia ! (aplauze prelungite)

Răspuns la Mesaj / 25 nov.'35

9.a) 2. **Corneliu Zelea Codreanu , Cercul și Manifeste , 1927-1938 ,**

Colecția "Europa" , **Ion Mării** Munchen, Ediția a 5-a, 1981 .

CZCodreanu / 26 nov.1935

▫ **Circulara nr. 10 .**

Stabilirea raporturilor dintre "Porunca Vremii " și mișcarea legionară.

(către șefii de org.județene , de răspândit în lume legionară)

- | -

1. **"Porunca Vremii" este o foaie antisemită bună.**

2. Cei ce scriu la ea, în frunte cu directorul ei, afară de **Dragoș Protopopescu** , sunt însă **antisemiți recenți** , netrecuți prin examenul timpului și încercărilor.

3. Când **nu e garanția acestui examen** , toate lucrurile se știu unde încep, dar nici odată nu se poate ști unde se sfârșesc.

4. De aceea, voi , legionarii, **cetiți " Porunca Vremii" , dar fiți în gardă** la fiecare articol , la fiecare cuvânt, **pentru că nu este a noastră .**

" Am observat , după un an de apariție, că **nu tot ce scrie este pe linia noastră.**

Atacuri neconținute și nedrepte la adresa d-lui Maniu . Într-un număr se cerea chiar **arestarea tuturor maniștilor** , aducându-li -se acuzația , destul de perfidă, **că atacă monarhia.** Pentru respectul adevărului, însă **să se știe de toți că domnul Maniu atacă nu pe Rege , ci vâscul din jurul Său, care omoară pe Rege și nimicește Monarhia Română.**

M-am simțit umilit când pe pagina l-a eram lăudat eu sau noi, iar pe ultima insultat dl Maniu .[-----]

"De aceea, pentru a nu lovi , totuși , într-o foaie care , deși nefiind a noastră, e românească cel puțin pe jumătate din ea, deviza noastră e : Cetiți toți " Porunca Vremii" dar nu credeți tot ce se scrie în ea. "

CZC / 26 nov.'36

9.b) Gh.A.Cuza , anunțarea creerii Partidului Național Creștin , 29 nov.'35

/ fuziunea LANC- ACCuza + PNA- Goga, Iași, 15 iulie 1935 /

/ Programul PNC /

(DAD, MO 5, șed. de vineri, 29 nov.'35, p. 45- 47)

[LD : Gh.Cuza era profesor de drept roman la Universitatea din Iași]

Fără îndoială această fuziune este importantă și semnificativă.

Pe lângă **creșterea puterii organizatorice** la nivel național, pe lângă **speratele posibilități de raliere** și a altor grupări sau naționaliști izolați, în mod imediat , **crește gruparea lor în parlament .**

Cum PNC anunță și un "front parlamentar" cu **Frontul Românesc - Vaida**

noua formațiune debutează optimist. Dincolo de doctrină, de ideologie,

de problemele de fond ale programului, **PNC se prezintă " ca la carte " :**

are **un program articulat , coerent** , care poate fi considerat **program de guvernare .**

Transcriere fidelă a documentului . Doc.integral - **fișier LANC IV**

[-----]

G.A.Cuza / 29 nov., retro 15 iul '35

▣ Programul Partidului Național Creștin

" **Ideile de căpetenie** ale înfrățirii noastre, pe care **ne angajăm cu onoare**

și pe conștiință a le îndeplini , sunt : [-----]

PNC /

" **În ordinea monarhică :**

Socotim regalitatea ca singura formă de Stat , care ne asigură aici,

în fața curentelor anarhice și a atâtor vecinătăți dușmane nouă,

o consolidare națională și o civilizație proprie.

Suntem deci pentru **monarhia constituțională** , pe care o vom întări ,

sporind și apărând **prestigiul Dinastiei** , din toate puterile noastre . " [-----]

PNC / 1935

" **În ordinea constituțională :** "

[LD : urmez ordinea și includerea în **Constituție** a principiilor preconizate în programul PNC ,

așa cum a fost el elaborat.Originalul este în ghilimele. Supratitlurile îmi aparțin]

" Ne declarăm **pentru modificarea Constituției actuale,**

ținând prin aceasta la afirmarea categorică a ideii naționale în structura vieții noastre de Stat,

la **prefacerea morală a societății românești [doctrina creștină]**

și la **restabilirea principiului de autoritate** în organismul Statului. " [-----]

" Vrem , deci, **transformarea Corpurilor Legiuitoare** într-un **instrument ordonat și util,**

prin **reducerea numărului deputaților** ca și prin

noi atribuțiuni și o nouă organizare a Senatului ,

alcătuit din senatori aleși de către corporațiile românești.

constituite în temeiul unor legi speciale, ale căror principii se vor înscrie în Constituție, apoi din senatorii numiți de Rege, dintre fruntașii țării, și senatorii de drept, reprezentând anumite instituții. "
Program PNC / 29 nov.'35

10.) Octavian Goga , Bloc Național Parlamentar : PNC + Fr.Românesc , 29 nov.'35

(DAD, MO 5 , șed. de vineri, 29 nov.'35, p. 47)

[LD : vezi nașterea și programul Fr.Românesc- Al.Vaida -Voevod]

/ Încheierea Blocului Parlamentar Național : Cuza-Goga-Vaida /

/ Monarhia /

/ România a Românilor /

/ Proportionalitate etnică în toate domeniile /

/ Reintegrarea bisericii în viața de Stat /

[-----]

" **Frontul Românesc și Partidul Național-Creștin** au stabilit ca program minimal al Blocului Parlamentar , următoarelor chestiuni ,

în care s-a fixat o identitate de credințe și soluții :

Monarhia...

I. Afirmarea în orice împrejurare a instituției monarhice și păstrarea intactă a prestigiului Tronului , aceasta fiind garanția supremă a unității de Stat la Români , care , în sufletul lor au adânc înrădăcinat devotamentul pentru Coroană "

(aplauze la PNC și Fr.Românesc)

II. Afirmarea caracterului național și creștin al Statului nostru ,

prin lupta fără șovăire pentru realizarea lozincii România a Românilor.

Blocul Național Parlamentar / 29 nov.'35

11) Octavian Goga (PNC) ,discurs la Mesaj (I, II) , joi 5 dec.'35 ; luni, 9 dec.'35

(DAD, MO 8-9 , șed .de joi, 5 dec. p 113- 118 ;șed. de luni, 9 dec, p. 130 - 139 .)

I.Inculeț - răspunsul guvernului : interzicerea adunării din 14 nov.

[LD : discursul este enorm și l-a rostit în două reprize : 5, 9 dec.

Scopul principal al discursului : de a argumenta și a pretinde guvernarea României .

Structura discursului : doctrina național-creștină ; PNC + BPN ;

Atac mediatic : presa ostil - mincinoasă ; calomniile ,

Ținta principală de atac : PNȚ, țărănismul , statul țărănesc

Despre monarhie : explicit - mai nimic ; tot discursul ... pentru Rege !]

[LD : Supratitluri, sublinieri, colorări - îmi aparțin.

Document integral : fișier LANC /PNC - IV

[-----]

Goga - Mihalache 5 dec.'35

▣ **Manifestația proiectată pe 14 nov.**

▣ **Controversa PNCreștin -PNȚărănesc**

[LD : treptat, treptat , în parlament se clarifică " misterul" cu această controversă :

adunarea , marșul PNȚ s-a contramandat la apelul " categoric" al Regelui.

În rest, totul este răfuială penibilă de ambele părți.

[-----]

- **Goga** : " Noi am ajuns într-un fel de controversă cu PNȚ pe chestiunea adunării de la 14 nov

Conducerea PNȚ a crezut că trebuie să facă o mare întrunire aici, la București , în ajunul deschiderii Parlamentului .

Era natural, în dreptul său, PNȚ să facă o asemenea întrunire.

Nimeni nu-i contestă acest drept.

Însă, felul cum a fost lansată această întrunire , a fost cu totul particular, neobișnuit , încă în anele noastre politice.

Tonul a fost atât de ofensiv, încât a stârnit la unii îngrijorări :

Însă cei care știm să citim o declarație politică , am văzut că aici

este o tentativă pur și simplu de intimidare , pentru a smulge guvernul.

[-----]

" **A fost un ton pur și simplu revoluționar** , al unor oameni

care vor să smulgă cu forța brahială , **puterea.**

S-a aruncat principiul maselor pe arena politică , ca **un criteriu de venire la putere .**

Atunci, eu, ca un gest reflex, în mod normal, **fără să stau de vorbă cu cineva,**

fără să mă consult nici cu **șeful nostru suprem,** cu d-l ACCuza, într-o cuvântare **am zis :**

< Apoi, dacă singurul criteriu și singura justificare de venire la guvern sunt masele

- lucru pe care eu nu l-am crezut , fiindcă eu am fost totdeauna de părere

că **MSRegele pune guvernele , și nu strada - (aplauze prelungite la PNC) -**

atunci am zis : **este de datoria noastră să răspundem și noi la acest criteriu**

să mobilizăm și masele noastre să ne înfățișăm la București

nu să facem o demonstrație

să intimidăm lumea

o defilare liniștită

să dăm posibilitate de comparație acestei Capitale să vadă unde sunt masele.

noi le-am verificat

adunări populare

nu au fost încă în țara noastră. > [-----]

" În momentul în care guvernul , îngrijorat , **a crezut că trebuie să oprească această**

adunare , eu pur și simplu , **am răspuns :** neavând nici un fel de gând ofensiv ,

neângăduindu-mi-se să fac o demonstrație liniștită , mă retrag ."

" A ! dvs , atunci, ați fost din nou în postură vitejească , din nou mobilizare ,

puști în piramidă (**ilaritate**) , și imediat ați răspuns că sunteți luptători ,

că veți dărâma totul.Nici atunci nu v-am crezut, pentru că eu știam tipicul.

De aceea, cu 7 zile înaintea de audiența d-lui Mihalache la Rege , scriam în gazetă :

< Suntem incredințați că dl Mihalache va renunța , totuși , la întrunirea din 14 noiembrie

și la revoluție. Șeful PNT are fixată , la 8 noiembrie audiență la Suveran .

După această audiență , șeful PNT va găsi platforma , prin care să explice cum devine

cazul că renunță totuși să facă revoluția la 14 noiembrie .

Vom trăi și vom vedea că așa se va întâmpla. >

- I.Mihalache : **Dvs v-ați înțeles mai repede cu d-l Tătărescu...**[-----]

Dle Goga , am vrut să vă spun că dvs v-a venit foarte ușor

să renunțați la acea adunare .Dvs singur ați spus că ați plănuit adunarea de la 14 nov. ,

fără ca măcar să vă consultați cu dl Cuza . Prin urmare, **cum ați plănuit-o de ușor,**

tot atât de ușor ați putut renunța la ea. (aplauze la PNT)

Nu tot atât de ușor ne-a fost nouă care luăm lucrurile mai în serios și care nu am putut

să renunțăm la ea decât în urma apelului categoric al Suveranului țării.

(aplauze la PNT) [-----]

" **Vă declar pe sufletul și pe conștiința mea că nu am avut nici o înțelegere cu guvernul**

, pe ideea de a face întrunire la 14 noiembrie. Am făcut-o dintr-un bine determinat și logic

egoism , pe care dvs trebuie să-l înțelegeți .Voiam să afirm forța partidului meu.

Dacă din aceasta a ricoșat o binefacere asupra guvernului ,

sau a fost o despresurare a Coroanei , pe care o invocați dvs, fiindcă știam că dvs ,

când veți ieși de la Palat , **veți spune că Maiestatea Sa a făcut un apel la dvs**

(ilaritate, aplauze la BPN)

I.Inculeț (ministr.Interne) / 5 dec.'35

▣ **Răspuns : întrunirile din 14 nov.**

" Cu privire la adunările proiectate , care nu au aut soarta să aibă loc la 14 noiembrie, să-mi

dați voie să dau următoarele lămuriri :

Ministerul de Interne s-a aflat - mi se pare că la **15 septembrie** - în posesia unei cereri - notați vă rog, **prima cerere !** - a **Partidului Național Creștin** , sub semnătura d-lui Goga.

Cererea a fost înregistrată la Prefectura Capitalei .

Peste vreo 5 zile sau o săptămână - nu-mi aduc aminte - a venit **altă cerere** , din partea **Partidului Național Țărănesc** , semnată de **secretarul general al partidului, d-l Madgearu**, care , iarăși, a fost înregistrată la Prefectura Capitalei.

" **Guvernul, văzând intențiunile pe care le aveau unii** din cei ce doreau să participe la aceste întruniri , **nu s-a grăbit să ia o hotărâre definitivă**, decât după ce **a lăsat să se desfășoare evenimentele și să se limpezească lucrurile.**

" În urma acestor desfășurări , care au avut un reflex și în , pe care a citat-o dl Goga, **guvernul a hotărât să interzică aceste întruniri din ziua de 14 noiembrie.** Motivele au fost două .

Primul motiv : guvernul nu a voit să admită ca, în **junul adunării Parlamentului** , un act solemn, **să se producă întrunirile** acestea, care aveau aerul **să preseze asupra factorului constituțional ca să schimbe regimul.**

" Cea mai temeinică **desmințire a acuzațiilor** că guvernul ar fi îndemnat pe dl Goga să facă întunirea în aceeași zi, este faptul că

guvernul și ministrul de Interne nu putea să-și vâre capul sub sabie. Nouă nu ne trebuie turburări , ci liniște. Noi guvernăm.

Al doilea motiv al refuzului, este că nu puteam să admitem , în aceeași zi , **două întruniri a două partide adverse, când, indiscutabil, s-ar fi produs ciocniri.**

" Cunoașteți cu toții **scrisoarea pe care a scris-o d-l prim-ministru către șefii partidelor Național-Creștin și Național-Țărănesc.**

D-l Goga a răspus imediat la această scrisoare , renunțând la întrunire și aprobând motivele pe care le-a dezvoltat d-l prim-ministru în scrisoarea lui. Partidul Național-Țărănesc , din motive pe care le-a exclamat

- și cred că nu a fost una din exclamațiile cele mai fericite - șeful partidului, d-l Ion Mihalache, a așteptat apelul Suveranului.

Este un obicei să nu amestecăm numele Suveranului în dezbateri.

" **Astfel întrunirile de la 14 noiembrie nu s-au ținut.**

Camera s-a deschis în liniște, dezbaterile s-au deschis într-o atmosferă parlamentară și noi , ca guvern, mărturisim că ne bucurăm ,

pentru că nu dorim decât să guvernăm în liniște ."

[-----]

- **Inculeț : În tot cazul, eu cred că nu este demn de un partid care a guvernat [PNT] sau care ar vrea să guverneze [PNC] să întrebuițeze în luptele politice dintre partide metodele acestea care merită toată dezaprobarea din partea tuturor. "**

Goga / 9 dec.'35

▣ Stare quasi - revoluționară

▣ Canalizare pașnică ...

▣ Guvernarea României !

[LD : atenție ! stenograma înregistrează în acest final de discurs , **doar aplauzele PNC.**

Nu știu dacă aceasta are sau nu vreo semnificație. Chiar și atunci **când Goga invocă numele lui Vaida , aprobarea apaludată vine tot numai de la PNC**

Chiar și atunci când, cu un ton amenințător, **Goga cere guvernarea României , în numele PNC și al BPN** , aplauzele vin **numai de la PNC .**

Să-și fi depășit mandatul ? Oricum , și de data asta , privind **diagnosticul țării,**

pronosticurile sale, ele vor primi o confirmare , chiar dacă ... va mai aștepta încă 2 ani !]

" Ei bine, toți vor începe . **Este marea rețea, marele angrenaj de simțire,**
pe care și-l prepară un popor, când se află la **o răspântie a istoriei lui,**
și **când vrea , în mod categoric, să facă o schimbare "**

" Spuneam la începutul cuvântării mele că este o stare quasi -revoluționară. Da !
Și datoria noastră este să canalizăm în mod pașnic această revoluție.
No vrem să integrăm poporul românesc , întârziat în prerogativele lui normale,
în popor alcătuitor de Stat . [-----]

" Ea nu este a lui Vaida , ea nu este a noastră ; **este a țării, vorbește țara ,**
noi o girăm numai cu numele nostru , i nu vrem altceva
decât s-o canalizăm în mod pașnic (aplauze prelungite la Partidul Național Creștin)
să înțeleagă cu toții că trebuie să punem ordine în această țară
și că **ordine nu se poate pune , decât avându-se în vedere**
această valoare națională a poporului nostru .

" **Nu mai există altă evanghelie pe pământul românesc ,**
decât evanghelia credinței naționale !"

(**aplauze prelungite la Partidul Național Creștin**)

" **Cine se va împotrivi ei, are să fie măturat ! "**

" Eu nu sunt aici un competiționar de guvern [**LD - ei . dar ce este ?!**]
Eu sunt aici omul care constată **o stare sufletească a unei țări.**
Eu vă pun această realitate în față.

De sigur că **va fi greu pentru acela care va veni mâine la guvern ,**
când **va trebui să dea satisfacție ;**
satisfacțiile vor trebui să meargă în mod normal în etape .

Dar , fără de aceasta nu se poate .

Acesta este valul ; aceasta este avalanșa și , de pe creasta acestul val,
Partidul Național-Creștin și Blocul Parlamentar Național ,
cer guvernul României ! "

(**aplauze prelungite și îndelung repetate la Partidul Național Creștin ; strigăte de bravo**
de pe băncile PNC ; membrii PNC , în picioare , ovaționează pe orator)

O.Goga / 5 și 9 dec.'35

12.) **Armand Călinescu : interpelare adresată lui Tătăărăscu , 9 dec '35 .**

(DAD, MO 9. șed. de luni, 9 dec.'35, p. 129-130)

[**LD : Călinescu lansează interpelarea , după ce Goga rostise prima parte a discursului său,**
pe 5 dec., și urma să-și rostască partea a doua. Călinescu efectiv dă "șah" guvernului
privind atitudinea față de mișcările extremiste , relaxarea , echivocul ...]

Armand Călinescu / 9 dec.'35

▀ **Relaxarea...Tolerarea ... Echivocul ... Fraternalizarea cu extremiștii ...**

Dizolvarea Gărzii de Fier...

" **Încă din primele zile ale constituirii ministerului liberal, atât conducătorii săi ,**
cât și presa oficioasă, au arătat ca **principală misiune a noului regim,**
asigurarea ordinii interne , ce , se zicea , **amenințată prin agitațiunile**
unor organizații extremiste.

" **Curând, după intrarea ei în funcțiune, guvernul a și trecut la măsuri severe în această**
direcție. Prin **Jurnalul Consiliului de Miniștri** din 9 decembrie 1933 ,
una din formațiunile extremiste [**Garda de Fier**]

s-a văzut **dizolvată și înlăturată din lupta electorală .**

Represiunea extremismului...

" Câtva timp după aceea, regretatul **Ion Duca** , președinte de Consiliu , cădea victimă unui **odios**
asasinat . Guvernul , reconstituit , a afirmat din nou, necesitatea de a continua măsurile de
represiune a curentelor extremiste .

Apărarea ordinii în Stat ...

Pe lângă **necesitatea de Stat** , de data aceasta se adăuga și un explicabil **comandament moral** pentru acei care văzură căzând pe șeful lor. Ministrul Justiției ceru Adunării , mijloace noi și înfățișă **un proiect** , care prevedea **sancțiuni grave** , pentru acei care se încadrau în **organizațiuni paramilitare** , purtau uniforme și se dedau la acte de violență.

Relaxarea...Tolerarea ... Echivocul ... Fraternizarea cu extremiștii ...

"Spre surprinderea generală, însă, curând după votarea legii , numită pentru **Apărarea Statului** , și înainte de a se trece la aplicarea ei , se ivesc unele **incidente caracteristice** [-----]

" **Cenzura** , care se aplică cu atâta rigoare partidelor de ordine , **nu a împiedicat răspândirea și placardarea ziarelor și manifestelor subversive .**

" **Starea de asediu**, introdusă în același scop,

nu a împiedicat manifestațiunilor semnalate .

" Și când astfel **se întărește din ce în ce impresiunea** că **organele însărcinate să asigure ordinea în Stat** , în loc să ia măsurile cerute de lege,

fraternizează cu membrii curentelor extremiste ,

deodată d-l **președinte al Consiliului** , merge la o consfătuire oficială la **Constanța**, și **proclamă preferințele sale pentru aceleași grupări.**

Interpelarea ...

" În asemenea condițiuni, **am onoarea de a interpela pe dl președ. al Consiliului asupra situației echivoce creată în țară.**

Guvernul liberal și-a schimbat politica sa ?

Concepțiunea , pe care o avea despre ordinea internă

și sentimentele de pietate față de memoria lui Ion Duca,

au fost atât de slabe , încât au putut fi abandonate cu atâta ușurință ?

Și pentru care motive au fost abandonate ?

" **Sau guvernul nu se simte destul de tare pentru a face față situațiunii și să aplice legile pe care el însuși le-a cerut și le-a obținut ?**

" **Fie într-un caz, însă, fie în celălalt, situația creată constituie o gravă primejdie pentru liniștita dezvoltare a vieții noastre de Stat.**

Pe acest drum, țara poate intra într-o perioadă de grave frământări ,

care vor duce la un adevărat război civil ." (mare ilaritate la PNC și Fr.Românesc)

- **Gh.A.Cuza** : Cine să facă revoluția ? Zipștein ?

- **Armd.Călinescu** : Mai mult de cât atât, **organizațiunile încurajate până astăzi,**

nu se sfiesc a-și arăta preferințele lor pentru o nouă orientare a politicii noastre

externe și aceasta, în momentul **când situațiunea internațională**

este atât de îngrijorătoare și când **noi trebuie să avem o atitudine limpede.**

" **Guvernul Tătărescu și-a luat o gravă răspundere prin politica echivocă**

pe care a urmat-o până azi, **care a primejduit interese superioare de Stat . [**

[-----]

- **G:Fotino** : Se va comunica d-lui președinte al Consiliului de Miniștri .

Se va interveni la Ministerul Justiției spre a se trimite actele cerute .

Armd.Călinescu / 9 dec.'35

13.) **Virgil Madgearu (PNȚ) , Declarație la Mesaj, 12 dec.'35**

(DAD; M.O. 12, joi, 12 dec.'35 , p. 215 - 218)

[LD : **Madgearu ia cuvântul imediat după ACCuza .Nu se stinseseră aplauzele PNC,**

când pe banca miniaterială, pe lângă ceilalți membri ai guvernului, intrase Gh.Tătărescu primit și el cu ovații și aplauze. La urcarea la tribună , **Madgearu** este primit cu aplauze și ovații de gruparea parlamentară PNȚ , din care lipseau (sau tăceau) ardelenii, Maniu [-----]

Madgearu / 12 dec.'35

▣ Guvernul Tătărescu - în prag de lichidare

▣ Dezbaterile la Mesaj = diversiune

" D-le președinte, d- lor deputați, **Partidul Național -Țărănesc** , considerând că în condițiile date , **guvernul actual se află în fața lichidării guvernării sale** (**reații ironice la majoritate**) **și a regimului ce a încercat zadarnic să salveze** ,

a găsit că nu este potrivit să participe printr-o discuție amplă , cum se obișnuiește în timpuri normale , la **Adresa de Răspuns la Mesajul Regal**.

" **Partidul Național-Țărănesc** nu este atins nici de **diversiunea atacurilor și pozițiilor lipsite de independența de opinie** [**aluzie la atacurile PNC și ale unor ministeriali**] , nici de **diversiunea încercată cu aceste atacuri**, cu aproape aceleași elemente.

" **Partidul Național Țărănesc** constată **valurile crescânde ale nemulțumirii publice și ale PNȚ**, ca să nu amintim și de **acțiunea lentă și continuă**, exercitată din **birourile Ministerului de Interne** , câte o dată și ale **Instrucțiunii Publice**, în timpul guvernărilor liberale.

Astfel de încercări de diversiuni **au putut suresciti spiritele și mări anarhia în straturile de sus** [**LD !?!**] , în așa măsură încât **PNL** , la un moment dat, **a plătit cu capul șefului său greșelile propriului partid.** "

[-----]

" **Partidul Național-Țărănesc** își precizează deci **punctul su de vedere** asupra situației prin următoarea **declarație** :

Madgearu / 12 dec.'35

▣ Tronul și Dinastia

" **PNȚ** ia parte cu înșuflețire la **omagiul de devotament** al Parlamentului **față de Tron și de Dinastie** .

Convins că **regimul monarhic și constituțional** este o **chezășie de viață și de propășire pentru Stat și Neam**, **PNȚ** îi rămâne **credincios** , **leal și devotat** ."

(**aplauze la PNȚ**) [-----]

" **Acesta este răspunsul nostru** , **respingând**

proiectul de răspuns al majorității la Mesajul Regal " (**aplauze la PNȚ**)

Virgil Madgearu / Declarația PNȚ / 12 dec.'35

14.) MSRegele, Răspuns ... la Răspunsul la ... Mesjul Regal, 16 dec.'35

(DAD, MO 15, șed. de luni, 16 dec.'35, p. 262)

LD : Atât **Hurmuz Aznavorian** , cât și **Gh.Tătărescu**, în discursurile - finale la dezbateri (13 , respectiv sâmbăta, 14 dec.) nu dedicaseră nici un paragraf special MSR.

Tătărescu vorbise **cu mare siguranță** de sine , ocolise orice subiect sensibil , declarând **hotărârea de a continua guvernarea**, câtă vreme are **încrederea deplină a Regelui și a Țării**. Răspunsul la Mesaj **a fost adoptat** cu o majoritate zdrobitoare , iar Răspunsul a fost dus de Delegație, **luni , la ora 12** .

În aceeași zi, la ora 16 , se citește **Răspunsul Regelui** .

Adunarea ascultă , în picioare.

Doc.integral - xerox ; **fișier Monarhia V**

/ Mulțumește pentru "frumoasele cuvinte de devotament" și " bunele urări " ce l s-au adresat ;

/ Constată cu deosebită bucurie că la dezbateri s-a pus accentul pe **chestiunile economice** ;

Deși teoriile și interesele se ciocnesc, în găsierea mijloacelor celor mai prielnice,

Guvernul și Parlamentul " trebuie să-și dea mâna " să găsească călăuza zilei de mâine.

/ Deosebita atenție trebuie dată organizării "**Consiliului Economic**" ,

pentru a se putea stabili **un regim economic** care să nu mai fie supus fluctuațiilor .,

/ **Să se mențină cu sfințenie lozinca** anunțată la începutul sesiunii : "**Legi puțină, dar bune** "

/ Apreciază grija pentru **politica externă** și pentru **armata țării** ;

" **Apelurile la unire**

acest strigăt să nu se piardă în deșert ;

**apelul ce vi-l adresează Regele vostru
vi-l adresează istoria Țării
vi-l strigă
acest blând și bun popor românesc. " (Aplauze unanime, prelungite)**
Răspunsul MSR / 16 dec.'35

15.) Culise politice : PNȚ-PNL / PNȚ și Regele / **campania de răsturnare a guv. / apr.'36**

(Rev." Parlamentul Românesc" , an VII , nr. 199-200, 8 apr.'36, , p.1, 16.)

PNȚ a reluat campania de răsturnare a guv. Tătărescu.

Neizbutind în Parlament, a convocat o mare întrunire în Capitală

I.Mihalache a vorbit mai mult de sit internă.

A afirmat că **este împotriva curentelor extremiste , fie de dreapta , fie de stânga.**
Este pentru primatul muncii (nu a capitalului) și pentru întâietatea elementului românesc , cu tolerarea minorităților.

Se pare că **Ion Mihalache nu mai este în dezacord cu Maniu**
.Declarațiile lui dau unele speranțe că **șeful PNȚ a trebuit să-și fixeze atitudinea , și aceasta este : Toată țara trebuie să fie cu Regele. Nimeni să nu mai îndrăznească să vorbească de " oamenii regelui " , se simpatii sau antipatii.**
Respectul față de Coroană trebuie să fie general și egal.
Dar oamenii politici să aibă și respect de sine.

De aceea, este nevoie de **guverne direct responsabile** rezemate pe forțe proprii,
cu încrederea deplină a Coroanei. Aceste declarații **scutesc PNȚ de orice suspiciune.**
Ele aduc solidarizarea tuturor cadrelor, inclusiv a lui Iuliu Maniu,
în hotărârea de a reglementa raporturile cu Coroana.

Jocul cu demisia lui Mihalache și invitarea lui Maniu de a-și relua locul,
n-a fost decât un joc. Scadența se apropie.

Anecdota parlamentară . Discuție între senatorii **Halippa** și **Gr.Gafencu** :

- H alippa : : **Spuni bre, vini Vaida ori Mihalache ?**
 - Gafencu : **Eu cu Mihalache nu mai pot veni**
Eu aștept pe Vaida și chiar dacă n-ar mai veni, pot sta liniștit toată viața.
- Așa a răspuns tânărul Zarastru de la Șosea !**
-

16.) **Dir.grală a Poliției, Poliția de Siguranță, Informări , comentarii , 1935 / 1936**

(Arhiva ISISP, fond V , ds. 226 ,227 , Direcția Generală a Poliției)

- **Elena Lupescu / d-na Cernăianu** / camarila - legături cu G de f / 1935 ? 1936 ?
- **CZCodreanu** - Al.Vaida -Voevod , 28 nov.'35
- **CZCodreanu**, Memoriu adresat Regelui , ? 1936 ;
- **CZCodreanu- gral Cantacuzino** , fricțiuni la **"Totul pentru țară "** , 2 ian '36
- **G-ral Cantacuzino** , scrisoare către Gavrilă Marinescu , 27 mart.'36
- **CZCodreanu - g-ral Cantacuzino**, discuții despre programul Gărzii, 6 apr.,'36 ;
- **"Cruciada românismului"** - legăturile g-ral Rădescu -Stelescu , febr-apr. '36 ;
- **Congresul de la Tg.Mureș**, ? apr.'36

[**LD Cu toată precauția, cu toată rezerva; în orice caz, dacă asta sunt "dovezile "**,
foartă proastă impresie mi-a făcut Poliția de Siguranță !

Colorările pentru culoarea politică și alte semne, îmi aparțin]

Doc.integrare fișier Garda de Fier VI

▣ **Notă despre Elena Lupescu .**

▣ **"Camarila " ?**

În serviciul de spionaj al Elenei Lupescu , loc de frunte ocupă d-na Cernăianu, vara ei ,
evreică botezată, soția publicistului Codin Cernăianu .

În casa ei s-a ascuns CZCodreanu după asasinarea lui Duca.

În casa Cernăianu se pun la cale toate loviturile și combinațiile :

Aici s-a pus la cale asasinarea lui Nae Ionescu ;

De aici, ordine și sugestii către Garda de Fier , prin dactilografara Angela Drașcă ,
legionară de-a lui CZCodreanu ;

Dr. N Lupu trăește cu o rudă a Duduei și s-a întors în PNȚ ca să-l surpe dinăuntru ;

Mai lucrează pentru Duduia , Gabriel Marinescu și chestorul Vasile Parizianul ...

Pangal, Mirto, R.Franasovici , Jean Stoian -Băncuță (agent de disoluție în Partidul lui
Averescu) și diverse " doamne", printre care:soțiile lui **Octavian Goga, DRloanițescu.**(f. 3)

Duduia a fost căsătorită cu căpitanul Tâmpeanu ,

de care a divorțat pentru a ajunge cocotă.

A fost cununată de g-ral Eremia Grigorescu (care-l avea ca"jidan" de casă pe tatăl Elenei)

Pe probleme financiare, Duduia îl consultă pe Max Auschnit .

Duduia trăește în concubinaj cu Ernest Urdăreanu , prefectul Palatului,

și se bucură de servilul concurs al poetului O.Goga .

Elena Lupescu 7 1935 -'36

▫ **CZCodreanu** - Al.Vaida -Voevod , 28 nov.'35

CZCodreanu a dat instrucțiuni legionarilor de a nu întrerupe legăturile cu Frontul
Românesc , cu Vaida, **deși** acesta a încheiat cunoscutul acord cu Cuza -Goga.

**< Vaida ne-a fost totdeauna prieten , suntem convinși că ne va rămâne prieten .
Binevoitor nouă ne este și dl Mirto.>** (f. 24)

▫ **CZCodreanu**, Memoriu adresat Regelui și oamenilor politici ai țării, ? 1936 ;

[LD Pare un facsimil de pe un ziar , din acest _____] (f.61)

Consideră că politica externă dusă de guvern este o politică " infamă " .

Cere ca ei să plătească cu capul pentru tot răul făcut.

**< II. Dacă noi, tineretul, vom fi puși în situația tragică de a intra într-un război
alături de puterile bolșevismului [----]**

declaram pe față că vom trage toți cu revolverele în cei ce ne-au adus acolo

[-----]

< III .Nu există : Mică Înțelegere . nici Înțelegere Balcanică

[-----]

**IV: Discursul lui Mussolini răspuns sfâșietor de dureros pentru noi
la atitudinea de mare vrăjmășie și de mare uneltire**

față de Italia fascistă

**Nicolae Titulescu a făcut cea mai mare crimă față de viitorul Statului român.
primul stat din lume care**

ne-am reprezentat să decretăm sancțiuni contra Italiei

Se mai miră cineva de ferocitatea discursului lui Mussolini ?

[-----]

**< VI Toți trebuie să lupte pentru scoaterea politicii românești , interne și externe ,
de sub influența și comanda masoneriei, comunismului și iudaismului . >**

▫ **G-ral Cantacuzino** , scrisoare către col.Gavrilă Marinescu (prefectul Poliției Capitalei) ,

27 mart.'36

/ Au fost colegi , în tinerețe, la " Vânători " , unde era și Prințul Carol...

Gavrilă Marinescu s-a purtat " cavalereste" cu el ,

când a fost arestat în cazul atentatului Duca .

/ El este convins că G.M lucrează pentru Rege, și-i semnalează că personalitatea Sa este mult **compromisă în țară , de jidani, bolșevici masoni.**

La acestea duc combinațiile " titulesciene - tătărăști " sprijinite de Rege și de Gavrilă Marinescu .

/ Îi spune că lumea vorbește de marile sale afaceri , ; de camarilă ; **de măsurile contra Gărzii ;**

/ Pledează pentru întoarcerea Reginei Elena.

/ Nu înțelege **balansarea lui Gavrilă Marinescu față de Garda de Fier .**
Îl îndeamnă la înțelegere .

▣ **"Cruciada românismului"** - legăturile g-ral Rădescu -Stelescu , febr-apr. '36 ;

30 martie 1936 :

ieri, **29 martie**, la sediul din Calea Victoriei nr. 142, a avut loc o adunare publică a **Asociației Cruciada Românismului** , prezidată de **Alexandru Talex.**

Cca **70 de participanți** . M.Stelescu a vorbit despre **francmasonerie și oamenii de dreapta .**

A povesti cum și de ce a părăsit Garda de Fier ;

cum , **după asasinarea lui Duca, CZCodreanu s-a ascuns la d-na Cernăianu** care este evreică !

Apoi a vorbit de **masonerie care vrea să distrugă creștinismul .**

Printre masonii folosiți de " dreapta" : Goga, Vaida .

8 apr.1936

La 6 aprilie , s-a prezentat la primul procuror , **Stelescu și Sergiu Leca ,**

cerând o confruntare cu CZCodreanu și d-na Cernăianu ,

dacă se vrea să se facă lumină în asasinarea lui IGDuca .

Stelescu susține că asasinarea a fost premeditată de

CZCodreanu, Beza, Cantacuzino și Nae Ionescu .

9 apr.1936

Mihai Stelescu a trimis o **Circulară** ziarelor naționaliste în care a precizat :

1. Fosta Gardă de Fier a hotărât reînceperea activității teroriste , stabilită definitiv la Congresul de la Tg.Mureș ;
 2. Printre primele victime , va fi șeful " Cruciadei Românismului " , M.Stelescu ;
 3. Executorul lui va fi Gh,Furdui.
-

▣ **Congresul de la Tg.Mureș, ? apr.'36**

(Rev." Parlamentul Românesc " , 25 apr.'36)

La Congresul de la Tg.Mureș , a circulat o **Listă de oameni poliici care urmează a fi asasinați**

În "**Cruciada Românismului**" , foarte juste critici la adresa Gărzii , care acum ne oferă "**Totul pentru Țară**" .

M.Stelescu definește exact deosebirea dintre "**revoluționarism**" și "**terorism**" , și dă **date concludente asupra "mișcării" prezumțioase a d-l " Căpitan " Zelinschi Codreanu , Nae Ionescu, Malaxa și Zizi Trăznitul**

▣ **Asasinarea lui Stelescu** (Minister. de Interne , Inspect.Regional Poliție , Cernăuți , 28 iul.)

Asasinarea lui Stelescu a indignat opinia publică .

Legionarii, însă, aprobă metodele lui CZCodreanu.

" **Mistica de care sunt stăpâniți legionarii demonstrează [----]** că ceea ce a creat Corneliu Codreanu , urmărind scopuri politice , nu este o organizație politică propriu -zisă ,

ci mai mult o sectă religioasă, cu caracter terorist .

Codreanu nu mai este considerat ca șef, **ci ca un delegat al lui Dumnezeu , trimis să îndepărteze relele** de care suferă Țara Românească "

[-----]

▣ **Victor Medrea** , *Crezul legionar și puterea*, 10 mai '36

(Rev. " Parlamentul Românesc " , 10 mai 1936 , p. 15)

[**Revista ține să menționeze că și-a păstrat obiectivitatea față de toate manifestările politice românești. De aceea , ca tribună parlamentară, dă spațiu tuturor ...**]

[-----]

"Legionarismul , concretizat în formula salutară Cruce, Tron și Națiune, se opune categoric încercărilor de disoluțiune socială, pe cari, fatalmente, actuala ipostază a democratismului nostru ideologic de import ar declanșa-o .

" Ne situăm deci, inițial, la antipodi [față de democrație**] de atitudine și acțiune.**

[-----]

17.) Vizita Regelui Carol II la Praga , 28 oct.'36

(BCS, Fd. Saint Georges, pch XIV, ds. 1 , f. 134-139)

De ziua națională a Republicii Cehoslovace .

(Ed.Beneș vizitase Bucureștiul în iun.1935)

/ **Carol - la Bratislava** (port la Dunăre)

Primit cu mari onoruri , fast , amicitie

/ Lista de cheltuieli, de flori, de bucate ...

/ Revistă cehă cu fotografii mari : **Regele Carol cu Beneș ;**

Vict.Antonescu cu Krofta ; Th.lamandi (ambasadorul) ; Bucureștiul ;

18.a) **CZCodreanu** , _____ , **5 nov. 1936 și 29 nov. 1937**

(Cf. **Horia Sima** , *Un manifest legionar prevestitor* , 1 sept. 1940)

(Rev. " Parlamentul Românesc " , an XI, nr. 343- 344 , p. 6)

[**LD : cu rezervele de rigoare , având în vedere apariția postumă.]**

La 15 nov. 1936 și la 29 nov. 1937, Căpitanul Legionarilor ,

Corneliu Zelea Codreanu a declarat următoarele :

< Cerem ca Majestatea Voastră să pretindă tuturor celor ce conduc sau manifestă păreri cu privire la politica externă a României , să declare că răspund cu capul pentru directivele pe care și le însușesc. >

< Așteptăm , de asemenea , același gest de mare curaj și cavalerism din partea Majestății Voastre, în ceea ce privește linia regală de politică externă a României . >

< Nu există : Mica Înțelegere, nici Înțelegerea Balcanică , nici Liga Națiunilor .

Cine crede în acestea , dovedește că nu a înțeles nimic. >

< Față-n față stau numai două lumi. Sub presiunea lor, în clipa războiului , toate combinațiunile diplomatice se vor nărui ca niște castele de carton.

<Țara întregă trebuie să se cutremure , să se înalțe și să înfrunte pe cei îi pregătesc moartea. Toți cei ce se găsesc astăzi pe linia destinului și a istoriei naționale ,

au datoria să ceară și să impună scoaterea politicii românești , interne și externe, de sub comanda masoneriei , comunismului și iudaismului. >

< Este singura măsură salvatoare pentru viitorul neamului românesc. >

CZCodreanu / 5 nov.'36 ?

18.b) **Corneliu Zelea Codreanu** , *Circulări și Manifeste* , 1927-1938 ,

Colecția "Europa" , **Ion Mării** , Munchen, Ediția a 5-a, 1981 .

CZCodreanu / 5 nov.1936

▣ **Memoriu : politica externă** (pag. 97-100)

(adresat MSRegelui , Oamenilor politici și Țării)

[**LD : atenție! Foarte important pentru episoadele din 1940,**

când s-a cerut lui Carol abdicarea. Privind comportamentul legionar cu acel prilej. istoricii vorbesc despre "manipularea" de la ambasada germană , etc etc. Iată o dovadă că era vorba de o amenințare și o condiționare pe care Codreanu o făcea încă cu 4 ani înainte !

În ce privește fondul, punctul său de vedere este clar și fără echivoc.]

"Majestate,

Nu dorim să supărăm pe nimeni cu **părerile noastre în materie de politică externă**. Acum este vorba însă de **ceva mai mult decât o simplă părere** , e vorba de **viitorul Țării noastre**.

Suntem în drept să vorbim - și să vorbim cu hotărâre și cu bărbăție .

"Tot ce fac politicienii români în politica externă , fac pe carnea , pe sângele și pe răspunderea noastră . Bine sau rău, ei și-au trăit viața. De acum urmează a noastră.

Este îngrozitor ca faptele și atitudinile lor de astăzi să atragă o mare răspundere pe umerii generației noastre

Este cutremurător să ne gândim că noi, tineretul de astăzi, ar fi să fim condamnați a asista la împărțirea sau ciuntirea României Mari , pentru a plăti păcatele unei infame politici externe.

De aceea , socotesc că noi tineretului am face un act de lașitate , dacă în aceste ceasuri hotărâtoare pentru viitorul nostru , n-am avea curajul să ne ridicăm și să facem ca glasul nostru să fie auzit . Supunem deci Majestății Voastre gândurile noastre : - I -

"Cerem ca Majestatea Voastră să pretindă tuturor celor ce conduc sau manifestă păreri cu privire la politica externă a României să declare că răspund cu capul pentru directivele pe care și le însușesc.

"Așteptăm , de asemenea, același gest de mare curaj și de mare cavalerism , și din partea Majestății Voastre , în ceea ce privește linia Regală de politică externă a României .

" În acest mod, în momentul unei eventuale catastrofe, Țara ar cunoaște : și cui aparțin răspunderile și natura sancțiunii. Aceasta pretindem de la oamenii politici români - și nu teorii cu care n-avem ce face. Pentru că politica externă este bună sau rea , nu atunci când se pretează la discuții teoretice , ci atunci când rezultatele ei sunt bune sau fatale pentru Țară."

[-----]

- V -

"De altfel, aceeași ură neâmpăcată o manifestă politicienii români și în politica internă : politică de vrăjmășie , de mare uneltire și de mare prigonire față de tineretul naționalist al Țării, din ordinul Masoneriei și din îndemnul zilnic al presei judaice.

" De la cele mai odioase înscenări și uneltiri , de la cele mai crude lovituri și de la cele mai provocatoare legi , ca aceea recentă a taberelor de muncă , până la elegantele forme ale noilor organizații tineresti [LD : este vorba despre Străjerie și Premilitarie] totul este îndreptat în contra tineretului naționalist , pentru ca el să fie îndepărtat de la linia legionară a destinului său.

Deci există o concordanță perfectă între politica externă și politica internă românească , pornind amândouă din același fond masonic și judaic, de ură împotriva ideii naționale a creștinătății . "

- VI -

" Țara întregă trebuie să se cutremure , să se înalțe și să înfrunte pe cei ce-i pregătesc moartea . Toți cei ce se gândesc astăzi la linia destinului și a istoriei naționale , au datoria să ceară și să impună scoaterea politicii românești , interne și externe, de sub influența masoneriei , comunismului și judaismului.

Este singura măsură salvatoare , pentru viitorul Națiunii noastre . Să trăiți Majestate !

CZC / 5 nov.'36

Guvern Tătărescu .Legislatura PNL. Sesiunea a IV-a ordinară , 15 nov.'36 - apr.'37

19.) Mesajul Regal, duminică, 15 nov.'36.

(DAD, MO 1, șed. din 15 nov.'36 , p. 1-3 ; D.S. MO 1 , p. 1-3)

[LD : este prima oară când Mesajul a căpătat , parcă , o notă mai pronunțată de personalizare regală ; nu mai este mesajul guvernului, citit de suveran, ci chiar mesajul regal.

Pe de altă parte, Regele pare mulțumit de **guvernul " Meu " ,**

și face un apel explicit la încetarea luptelor lăuntrice.] Doc. integral la **Monarhie și Guvern]**

/ Realizările guvernului în prag de a IV-a sesiune ordinară /

/ Regim de continuitate, stabilitate , consolidare /

/ Realizările economice (producție , finanțe, comerț, buget , sociale, culturale)

**/ Legislație : unificare legislativă / răspunderea ministerială / apărarea patrimoniului public
regimului presei / asigurări agricole / silozuri / munca de folos obștesc /**

statutul funcționarului /

/ Armata .

/ Politica externă : Liga Națiunilor / Aliții / Mica Înțelegere / Înțelegerea Balcanică /

/ Apel la răspundere , unire, solidaritate /

/ Nu irosire în lupte și sfâșieri lăuntrice /

La ora 12, MSRegele Carol al II-lea, însoțit de Măria Sa Mihai, Mare Voevod de Alba -Iulia, de ASPrincipele Nicolae și urmat de Guvern, pășește în sala Adunării Deputaților , unde se află întruniți d-nii senatori și d-nii deputați.

Maiestatea Sa Regele, este întâmpinat cu aplauze prelungite , îndelung repetate , ovațiuni furtunoase, urale puternice și aclamțiuni , care durează câteva minute.

MSRegele dă citire următorul Mesaj Regal :

" Sunt fericit a Mă găsi iarăși în mijlocul reprezentanților țării ,
întruniți în **a patra sesiune ordinară a legislaturii actuale** a Corpurilor Legiuitoare.
Cu vie satisfacție putem constata azi că **sfortările Guvernului Meu ,**
în strânsă colaborare cu **Parlamentul țării,**

au fost rodnice pe toate tărâmurile vieții naționale ,

făcând astfel posibilă **dănuirea unui regim de stabilitate și de continuitate ,**

grație căruia **s-au putut rezolva ,** rând pe rând,

numeroase și grele probleme ridicate de nevoile timpului nostru. (aplauze)

" **Conversiunea datoriilor , lichidarea arieratelor Statului , reducerea datoriei publice**
externe , asigurarea **ordinei bugetare ,** renașterea **creditului public,**
statornicirea unei **vieți administrative gospodărești,**
începutul **refacerii arterelor de comunicație ,** **investirile de caracter cultural, social și sanitar ,**
reorganizarea **cooperăției ,** reorganizarea **Camerelor Profesionale,**
acțiunea de îndrumare a **agriculturii și valorificarea produselor agricole ,**
stimularea **industriilor ,** ocrotirea **muncii naționale ,** întărirea **învățământului rural** și
profesional, **așezarea tineretului** în cadrul a noi frâuri de disciplină,
unificarea legislativă , **înzestrarea armatei , sunt principalele înfăptuiri** cari , toate la oaltă ,
constituiesc un pas hotărâtor în consolidarea Statului nostru " (aplauze)

" Nu mai puțin trebuie să ne mulțumească **începutul de prosperitate** care ,
după atâția ani de criză , se vedește azi **în activitatea generală economică a țării.** (aplauze)
Sporirea producției generale și intensificarea remuneratorie a comerțului exterior,

care se va solda **în acest an cu un excedent de mult timp neatins**, sunt semnele unei **înviorări economice** dătătoare de cele mai bune nădejdi .

" Pe de altă parte, grație **ordinei introduse în finanțele țării** și prin observarea continuă a **măsurilor de economie și de prevedere** luate de Guvernul Meu, putem nădăjdui că și în anul acesta **sarcinile Statului prevăzute în bugetul în curs , să fie în întregime acoperite** . (aplauze prelungite)

" Continuând să execute **programul său**, Guvernul Meu va supune **desbaterilor Domniilor Voastre proiecte de legi** destinate **să desăvârșească opera de reconstrucție începută**.

" În afară de **proiectele de legi care sunt deja supuse aprobării** Corpurilor Legiuitoare și de **proiectele de legi privitoare la unificarea legislativă**, veți avea a examina **proiectele de legi pentru răspunderea ministerială** (aplauze) și pentru **apărarea patrimoniului public** (aplauze prelungite) menite să întărească **ordinea legală și ordinea morală a Statului** .

" De asemenea, vă va fi supus **proiectul de lege pentru regimul presei**, prin care **se armonizează principiul libertății scrisului**, cu **principiul răspunderii scrisului**, (aplauze), fără de care **presa nu-și poate împlini**, în chip normal, **marea misiune ce are în viața Statului modern** .

"Veți avea apoi să cercetați **proiecte de legi pentru asigurările agricole** (aplauze) și pentru **construirea de silozuri** și **depozitarea, clasarea, și warantarea** produselor agricole , prin care **se vor completa legiurile de ajutorare și ocrotire a agriculturii**, care trebuie să rămână **permanent pe primul plan de preocupare al tuturor guvernelor** . (aplauze prelungite , strigăte de bravo)

" Prin **proiectul de lege pentru reglementarea Muncii de Folos Obștesc**, se desăvârșește **educația tineretului premilitar**, în cadrul unui **program de muncă afectată** Lucrărilor Publice. (aplauze)

" Prin **proiectul de lege pentru revizuirea Statutului Funcționarilor**, se realizează o **reorganizare a materiei disciplinare**, grație căreia **drepturile funcționarilor își vor găsi o obiectivă garantare**, iar **interesele Statului o eficace pază**, prin aplicarea rapidă a sancțiunilor în caz de abateri.

" Prin **proiectul ce modifică Legea de Recrutare**, se creiază noi **mijloace de combatere a bolilor sociale** în mediul rural și se aduce o însemnată contribuție la **întărirea armăturii sanitare la sate** . (aplauze)

" Prin **proiectul de lege pentru constituirea Vetrelor Monastirești**, se asigură un **minimum de dezvoltare materială** a vechilor **lăcașuri de credință**, care au jucat în **trecutul nostru religios și cultural** un rol atât de precumpănitor. " (aplauze)

" Mai mult ca oricând, **Armata** este astăzi **razimul de temelie al existenței Statului**, suprema **garanție de pace și de apărare a fruntariilor** (aplauze , strigăte de ura , ovațiuni prelungite) și , de aceea, **nici o jertfă pentru întărirea ei nu trebuie nici cruțată , nici întârziată**. (aplauze , strigăte de ura , ovațiuni prelungite)

Acțiunea pentru **înzestrarea armatei** și pentru satisfacerea tuturor nevoilor ei, începută de Guvernul Meu , **trebuie continuată fără șovăire**. (aplauze prelungite , bravo) Însemnatele realizări obținute până azi, trebuie completate **de urgență cu noi investițiuni**, pentru asigurarea cărora , sunt convins , că **veți lua măsurile cuvenite într-o unanimă și patriotică hotărâre** " (aplauze , strigăte de ura , ovațiuni prelungite)

" În mijlocul frământărilor ce agită viața internațională a zilei de azi, **politica externă a României continuă să urmărească** ,

fără nici o șovăire și cu o liniște desăvârșită ,

scopul ei suprem : menținerea păcii și integritatea fruntariilor noastre trase pe vecie .
(**aplauze puternice, îndelung repetate , bravo, Trăiască Regele ! Trăiască armata !**)

" Guvernul meu este convins că acest scop poate fi atins prin **colaborarea prietenească a tuturor popoarelor** în cadrul **Societății Națiunilor** și prin **întărirea alianțelor noastre** .

(**aplauze prelungite**) De aceea el rămâne hotărât **să susțină orice acțiune menită să sporească autoritatea și forța așezământului de la Geneva**

și, în același timp, să dezvolte și **să adâncească alianțele actuale ale României** ,
continuând să întrețină în acest scop **contactul strâns și permanent cu conducătorii tuturor statelor aliate** . (**aplauze prelungite**)

" Printre manifestările acestui contact se așază și repetatele **întruniri ale Consiliilor Permanente ale Micii Înțelegeri** și ale **Înțelegerii Balcanice** ,
prilej de strălucită **afirmare a solidarității și unității de vedere** ce însuflețesc aceste grupuri de State . (**aplauze prelungite**)

" **Mica Înțelegere** a primit , în cursul anului acestuia , **o nouă întărire** prin hotărârea **Șefilor Statelor** ce o compun **de a avea întâlniri periodice** (**aplauze**)

Prima din aceste întâlniri a avut loc la București , în cursul lunii **Iunie** din acest an ,
când dl **Eduard Beneș** , președintele Republicii Cehoslovace și Alteța Sa Regală
Principele Regent **Paul al Iugoslaviei** , au găsit în Capitala noastră o atât de caldă primire
izvorâtă spontan din adâncul sufletului Națiunii Române .

Instinctul Țării a confirmat în felul acesta **puterea indestructibilă a Micii Înțelegeri**
și **frăția desăvârșită dintre popoarele ce o alcătuiesc** . (**aplauze prelungite**)

Aceeași sinceră și înălțătoare însuflețire a domnit și în zilele ce nu se uită
ale **călătoriei Noastre în Cehoslovacia** . Primirea făcută de întreaga Națiune Cehoslovacă
Ne-a mișcat prin **strălucirea și cordialitatea ei** , și s-a înscris pentru totdeauna în trainica
Noastră amintire . (**aplauze prelungite**)

" Punând atâta grijă pentru păstrarea și întărirea alianțelor , **România înțelege să întrețină** ,
în același timp , **relațiuni de prietenie cu toate Statele** , în deosebi **cu cele vecine** ,
încredeținută că , în felul acesta , slujește deopotrivă **interesele ei și menținerea păcii** .

" În atmosfera de îngrijorare obștească , ce stăpânește azi întreaga lume ,
sunt dator să fac un apel la simțământul de răspundere al tuturor Românilor .

(**aplauze prelungite**) **Chemarea Mea se ridică peste frământările de o clipă** ,
pentru a cere , în fața dificultăților și a amenințărilor ,
unirea și solidarizarea tuturor sufletelor . (**aplauze prelungite, strigăte de bravo**)

În ceasul acesta greu , **toate forțele neamului nostru trebuie** ,
nu irosite în lupte și sfâșieri lăuntice ,
ci mobilizate numai pentru apărarea patrimoniului de drepturi ,
pe care **ni le-au încredeținut** , cu mari jertfe , **înaintașii noștri** .

(**aplauze prelungite, strigăte de bravo**)

" **În numele poporului Meu, cer ca glasul Meu să fie auzit și ascultat** .

Încredeținut că sunteți cu toții pătrunși de aceste simțăminte ,

Eu vă urez spor la muncă și rog pe **Cel Atotputernic**
să binecuvânteze lucrările Domniilor Voastre .

(**aplauze prelungite, îndelung repetate, strigăte de : trăiască Regele ;**
trăiască Marele Voevod Mihai ; trăiască Principele Nicolae ! Aclamțiuni furtunoase repetate)

- **Gh.Tătărăscu** : Sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare este deschisă
MSRegele Carol al II-lea , însoțit de Măria Sa ... urmat de înalții demnitari ,
părăsesc adunarea la 12, 30 .

Mesajul Regal / 15 nov.'36

20.) Pr.**Adresa de Răspuns la Mesaj** (raportor **I. Gh.Vântu**) ,Cameră, 23 nov.'36

(DAD, MO 3, șed. din 23 nov.'36 , p. 16-17)

[LD : citesc din nou nedumerită **Răspunsul la Mesaj** , și nu mă mir că există , ci mă mir de **constrângerea sau uzanța de a parafraza Mesajul Regal.**

Care să fi fost explicația ? Ce rost avea ? Era forma prin care criticile se dădeau la Răspuns și nu la Mesaj ?! Ce ascundea acest formalism ?

Care era documentul de bază ? Care antrena răspunderea guvernului și care pe cea a Parlamentului ?] LD : Citește I.V.Crețoiu (secretar) , în absența lui Vântu]

Doc. integral la **fișier Parlament VII**

[**Carol II**]

"**Adunarea Deputaților** , întrunită în a **patra sesiune ordinară** a legislaturii actuale, adânc **pătrunsă de semnificația îndemnelor Regale** în aceste vremuri de grele încercări , își exprimă întreaga **recunoștință** pentru prețuirea muncii depuse și **neclintitul său devotament către Majestatea Voastră** , simbol al unității neamului , a străduințelor lui actuale, și a aspirațiilor lui viitoare .

[**Stabilitatea regimul politic**]

" Realizarea operei de **evoluție și progres** în viața Statului , **ordinea legală și autoritatea**, nu pot fi mai temeinic asigurate **decât** prin **dănuirea unui regim politic de stabilitate și continuitate** ; dar stabilitatea și continuitatea regimului politic, stau în legătură directă cu **preocuparea permanentă a guvernelor succesive de a satisface aspirațiunile tuturor claselor sociale, într-un spirit de armonie națională, și de a asocia , printr-o politică de libertate și solidaritate , toate elementele de producțiune, energiile și competențele.**

" Stabilitatea și continuitatea unui regim se asigură, în același timp, printr-o **operă de realizări pe toate tărâmurile activității naționale , de stimulare a tuturor inițiativelor creatoare și de deschideri de orizonturi noi de muncă și acțiune.**

[-----]

Sire ,

[**Răspuns la îndemnul Regal**]

" Astăzi , când frământările internaționale constituiesc o gravă amenințare , **marele comandament este unitatea desăvârșită de simțăminte și aspirațiuni , colaborarea tuturor** pentru ca **națiunea Română să se prezinte ca un bloc** , hotărâtă să apere , cu orice preț, patrimoniul de drepturi încredințat de înaintașii noștri.

" De aceea, **asigurăm pe Majestatea Voastră că îndemnul de unire și solidaritate a tuturor va fi ascultat .**

Neamul românesc . strâns unit în jurul Majestații Voastre , simbol al nădejdilor lui , va face toate eforturile pentru apărarea destinului sale istorice .

Să trăiți, Sire ! Trăiască Măria Sa Voevodul Mihai ! Trăiască Dinastia !

(**aplauze prelungite ,îndelung repetate , strigăte de bravo**)

Răspunsul la Mesaj/ 23 nov.'36

21.) **Grigore Filipescu** (**P.Conservator**) , **discurs la Mesaj**, Senat , **23 nov.'36**

(DAD, MO 4, șed de luni, 23 nov.'36 , p. 20-25)

[LD : Foarte interesante opiniile lui **Grigore Filipescu** .

Ce a mai rămas din gloria și puterea Partidului Conservator de altă dată , nu mai este apanajul acestui partid cu titulatură explicit conservatoare , ci se găsea, mai curând , în doctrina altor partide .

I se potrivea mai bine "**Liga Vlad Tepeș**" , având în vedere **suportul moral doctrinar.**

Dincolo de asta , însă , este o discrepanță între luciditatea analizei și fascinția "pacifismului "

Cele mai interesante, însă , mi se par avertismentele] Doc. integral la **fișier P.Conservator II**

/ Dinastia - Carol II : simboluri ; ordine în Stat /

/ Armata : scutul apărării / necesitatea pregătirii /
/ Guvernul : redresarea financiară / reabilitarea creditului țării /
/ Politică externă
Gr.Filipescu / 23 nov.'36

▣ **Dinastia, Carol II**

" Deschizând seria cuvântărilor la Adresă , am convingerea că sunt în asentimentul întregii Adunări, împărtășind cuvintele Raportului de **sincer devotament către Tron** .
Aceste cuvinte cântăresc, parcă , mai greu astăzi ,decât cele de obicei , rostite în Parlament de reprezentanții tuturor partidelor , cu ocazia discuției Răspunsului la Mesaj .
În clioa de față , **zbuciumul prin care rece continentul nostru , le dă un înțeles deosebit** .
" **Coroana este un punct de sprijin pentru toți . Ea înseamnă ordine în Stat** .
Evenimentele sângeroase ce se desfășoară la celălalt capăt al Europei , sunt un impresionant tablou al **nenorocirilor ce pot lovi o țară , când într-un Stat nu mai există autoritate** . [**aluzie la Spania**]

" De aceea, d-lor, **oricare ar fi deosebirile** noastre de vederi, **oricum am privi problemele** la ordinea zilei , **oricum am judeca oamenii , devotamentul nostru pentru Tron rămâne același ."**
Grig.Filipescu / 23 nov.'36

22.) **Em. Slătineanu (PNL) , discurs la Mesaj, Senat, 24 nov.'36**

(D.S. , MO 4, șed. din 23 nov.'36 , p. 25- 27)
Slătineanu / 23 nov.'36

▣ **Coroana, Carol al II-lea**

" **Coroana se bucură de toată dragostea și devotamentul nostru , până la abnegație, până la sacrificiu** (**aplauze**)
Dacă este **o instituție** în această țară , care servește de **punct de raliere , de armonizare** , între toți fiii acestei țări și care **caută să îndulcească asperitățile** inerente luptelor politice , **aceasta este Coroana**.
" **Antidinasticismul face parte din istoria trecutului nostru** .
Era un sport care astăzi nu mai are nici o căutare ! **Unanimitatea** este în depunerea **devotamentului și dragostei noastre la picioarele Tronului.** "
Em.Slătineanu / 23 nov.'36

23.) **Ing. N.Miclescu (P:Conserv.) , discurs la mesaj, 24 nov.'36**

C.Argetoianu (P.Agrar) , declarație la mesaj, 24 nov.'36
Iul.Mumuianu (PNC) , intervenție
(D.S., MO 4, șed. din 24nov.'36)

[LD : declarații scurte , senatoriale , a unor **partide mici** , privind **presiunile de răsturnare a guvernului** , prin **manifestații la București**, pentru **a impresiona pe Carol !**
De recapitulat : metoda , inaugurată de PNT în 1928 , perpetuată an de an ...folosită și de PNL în nov.1933 ... Încercată , de data asta, pe parcursul a 4 ani de către PNT , și , din 1935 , de PNC ...Și de pe margini, cu intervenții de culise, **Conu ' Argetoianu ...**]

În vreme ce , **pentru Miclescu** , faptul că se intra într-a **patra sesiune** a acelei legislaturi, era **simptomul unui progres real în viața politică de după război** ,
pentru Argetoianu, dimpotrivă , trebuia ca **guvernul să demisioneze imediat**, și de aceea nici **nu dorea să participe la dezbaterea Mesajului ...** ;

În vreme ce , **Miclescu dezavua opoziția pentru tentativele de răsturnare a guvernului**, **Iuliu Mumuianu** (gogo-cuzist) se mândrea că PNC a adus în Capitală 150.000 de oameni , iar **Argetoianu își oferea serviciile Coroanei**,
pentru formarea unui **guvern de "uniune națională "** , cu **" oameni noi "**

[-----]

-C.Argetoianu : **Gata să răspundă oricând la apelul Coroanei, pentru unirea tuturor ,** convins că numai o asemenea unire ar mai putea îndrepta situația disperată a economiei noastre naționale și anarhia morală în care ne zbatem,
Partidul Agrar nu poate concepe , însă, **o asemenea unire,** în jurul unui regim silnic și falimentar , care desbină în loc să unească.
Cu oameni noi, și cu un program sănătos și prealabil precizat ,
Partidul Agrar este gata (exclamări, ilaritate)să aducă contribuția sa neprecupețită ,
la opera de refacere ...

Miclescu, Mumuianu , Argetoianu / 23 nov.'36

24.) **dr.Mircea Isăcescu (Frontul Românesc -Vaida) ,** discurs la mesaj, 24 nov.'36

(DAD, MO 4 , șed. din 24 nov.'36 , p. 32- 37)

[LD : deputat de Constanța ; **ex- țărănist , ex lupist , ex-țărănist fără Lupu ,** proaspăt convertit la **Frontul Românesc** . Ca parlamentar al Frontului ... încearcă și el să prezinte doctrina noii formațiuni . Trei componente sunt precizate : **pro-carlism, " numerus valahicus" și ... antipartidism .**

În rest ... un amestec de țărănism radical , alături cu naționalism]

Doc.integral , fișier **Frontul Românesc I**

[-----]

Mircea Isăcescu / 24 nov.'36

▣ **Monarhia, Dinastia, Carol II**

[LD : este primul politician la care am găsit **anvizajarea unui termen , a unei durate ,**

- el vorbește de **încă câteva decenii !** - pentru ca **unitatea de stat a României**

- economică , socială , culturală etc - **să se producă și să se consolideze.**

Chestiunea are o importanță deosebită, pentru ca **să se poată evalua obiectiv stadiul la care România a întrerupt acest proces.** Pe de o parte.

Pe de altă parte, ar putea explica **opțiunea, tendința, tentația lui Vaida ,** pentru mărirea atribuțiilor regale .

Sau , pur și simplu , ar lămuri esența despărțirii lui Vaida de Maniu ?

Nu este deloc întâmplător faptul că MSR, peste un an și câteva luni, va lansa **Frontul Renașterii Naționale** , și că **Vaida** va fi unul din sfinții importanți]

" Intrând în subiect și analizând **Adresa de răspuns la Mesaj,** constat că **dvs arătați devotament către MSRegele.**

" **Frontul Românesc** , înțelege ca **instituția noastră fundamentală , monarhia constituțională** , să fie una din **instituțiile de bază , nu numai din punct de vedere doctrinar, ci și** pentru că noi considerăm **această instituție ca absolut necesară țării noastre și poporului nostru românesc,**

în împrejurările de azi, când , **înăuntru,** mai avem nevoie de multe decenii pentru **consolidarea noastră sufletească , economică și culturală ,** iar **în afară,** opera de **cristalizare a noilor așezăminte ale neamurilor nu este deplin consolidată.**

" Să fim bine înțeleși, pentru **Frontul Românesc , monarhia noastră, dinastia noastră,** care **se împletește cu tot ceea ce de decenii a realizat mai bun poporul nostru ,** este pentru noi **icoana sfântă înaintea căreia trebuie să ne închinăm cu toții .**

"**Sub marele rege Carol I ,** noi am consolidat **Unirea Principatelor ,** am realizat **Independența și Regalitatea.**

" Sub marele și loialul **Rege Ferdinand I ,** am realizat **unirea tuturor provinciilor românești în granițele actuale.**

" Ca urmaș al lor, **actualul Rege ,** născut și crescut aici în religia noastră creștină ortodoxă, întručujează pentru "**Frontul Românesc**" **chintezenta tuturor aspirațiilor ,** nu numai ale **Țării ,** dar ale **întregului neam ,** ale **întregului popor românesc.**

" De aceea, **ne unim cu dvs**

atunci când proclamați **devotament nețărnut față de Coroană**,
și suntem hotărât **în contra tuturor aceluia**, oricare ar fi ei, și de ori unde ar veni,
care caută să vatăme în principiul Monarhic -Constituțional,
care caută să submineze prestigiul Coroanei,
prin atacuri piezișe sau insinuări meschine-criminale " [-----]
[După ce expune programul **Frontului Românesc**, în finalul discursului, Isăcescu conchide]
La chemarea MSRegelui care spune < **În atmosfera** [----] **sunt dator să fac un apel la**
simțământul de răspundere al tuturor Românilor [----] **peste frământările de o clipă** [----]
forțele neamului nostru nu trebuie irosite în lupte și sfâșieri lăuntrice [----] **glasul său să**
fie auzit și ascultat ...> La această chemare, Frontul Românesc,
încheșat de marele român și patriot dl dr.Ai Vaida _Voevod, **pe deasupra partidelor**
politice, pentru unirea sufletească a tuturor Românilor și repunerea lor în drepturile ce li se
cuvin, răspunde : **prezent**, fiind convins că este astăzi **singurul organism politic**
care poate să aducă la îndeplinire voința MSRegelui și a neamului Românesc. "
(aplauze pe băncile Fr.Rom)
dr.Isăcescu / 24 nov.'36

25.) Virgil Madgearu (PNT) Comunicare : Cenzura asupra PNT , 26 nov.'36

(DAD, MO 5, joi, 26 nov.'36, p. 55 - 58) **Doc. integral : PNT.XIII**
[LD : Este **prima oară**, după 3 ani, **când PNT**, parcă consolată, nu mai cere ultimativ
guvernarea. Se poate spune că, prin această discurs, **PNT începe campania electorală**
pentru răsturnarea PNL, dar la alegerile firești, din nov.1937 .
Formula va fi, pe diverse variante : PNL = partid de dictatură falsă;
PNT = partid democratic, monarhic-constituțional][-----]

Virgil Madgearu / 26 nov.'36

▣ Înăsprirea cenzurii

▣ Abuzurile guvernamentale

Foarfecele cenzurii a fost necruțator.

Cui să ne adresăm pentru ca protestul nostru să fie auzit ?

Am avut angajamente solemne, care nu s-au ținut. An de an, cenzura s-a agravat.

" **În schimb, dacă cenzura nu se aplică pentru a opri manifestațiunile bolnăvicioase**
ale corpului nostru social, ea se exercită cu toată puterea împotriva încercărilor
de a se crea un curent de rezistență în opinia publică
împotriva acestor manifestațiuni bolnăvicioase. (aplauze prelungite la PNT)

" D-lor deputați, evident că ar fi o iluzie ca să protestăm.

M-am ridicat la această tribună pentru ca să arăt Parlamentului,

care nu este răspunzător direct de situația dată,

modul cum guvernul își exercită atribuțiile sale,

care nici nu poate avea veleitatea de a fi răspunzător,

adevărată realitate și **pentru a încerca să creez în opinia Parlamentului și în opinia publică**
a țării un început de clarificare ; să știm precis pe ce lume ne aflăm.

Virgil Madgearu / 26 nov.'36

▣ Regim democratic, monarhic constituțional ?

▣ Dictatură lașă !

" **Am auzit de atâtea ori, din partea reprezentanților oficiali ai PNL, în frunte cu șeful**
guvernului, declarația formală a unui atașament față de regimul monarhic constituțional.

" **Aș vrea să mi se răspundă dacă există vreo țară care trăește sub un asemenea regim**

politic și în care, întâiu, **cenșura să devină un instrument permanent de guvernare**, și în al doilea rând, **cenșura să se exercite într-un asemenea mod neloial și incorect** (aplauze la PNT) M-am ridicat la această tribună pentru a produce această clarificare .

Un filozof a descoperit o lege , și anume **legea subtilizării noțiunilor** : cu cât o noțiune se generalizează în accepțiunea ei, **cu atât ea este golită de conținut** .

" Am impresia că în această adeziune așa de entuziastă față de **regimul monarhic constituțional** și de practicile democratice , am ajuns și noi , prin această generalitate de simțământ și de consimțământ, **la o golire din ce în ce mai completă** a noțiunii fundamentale de **regim constituțional și parlamentar**.

De aceea, **este necesar să ne clarificăm în această privință** , pentru că este mai util **să ne deosebim pe liniile de principii și să ne despărțim câmpurile politice**.

" D-lor, nu puteți să mai declarați astăzi , în mod sincer, **că aparțineți regimului constituțional și parlamentar**. (aplauze la PNT)

Dvs aparțineți unui hibrid politic ; dvs exercitați , fără să știți sau cu bună știință și conștiință, **metodele dictaturii lașe**. (aplauze la PNT)

Ei bine, noi preferăm dictatura fățișă , pentru că aceasta **duce răspunderea până la dictator**. **Acum nu mai există răspundere în această țară !**

(aplauze prelungite la PNT ; strigăte de bravo)

Acum există o nenorocită tendință de a duce răspunderile acolo unde n-au ce căuta . (aplauze prelungite la PNT ; strigăte de bravo)

Împotriva acestei situațiuni nu protestăm , repet, dar ne vom face întotdeauna datoria **ca să clarificăm în Parlamentul și opinia publică** , sperând cel puțin zile mai bune, **dacă vom reuși ca , prin această clarificare , să provocăm acele curente de opinie de care țara are nevoie pentru salvarea ei** . "

(aplauze prelungite la PNT ; strigăte de bravo)

Virgil Madgearu / 26 nov.'36

26.) Aurelian Benteoiu (subsecretarde Stat, Interne) , răspuns lui Madgearu, 26 nov.'36

(DAD, MO 5 , șed.de joi, 26 nov.'36, p. 58-62)

Cenzura .

[[LD : de data aceasta , Aurelian Benteoiu este pus într-o situație delicată.

În fond, apără o instituție și o practică care încalcă, îngreșește, libertatea cuvântului scris, libertatea de opinie a partidelor, libertatea presei.

Că existau anume rațiuni de Stat , pentru aceste măsuri.... este adevărat !

Dar când înșiră el **normele stabilite** de guvern pentru **instituția cenșurii** am fost șocată.

Doc.integral la **fișier PNL XI**

[-----]

A.Benteoiu / 26 nov.'36

▣ Normele cenșurii

[LD : enumerarea îmi aparține]

S-a interzis atacarea instituțiilor fundamentale ale Statului.

Cred că suntem cu toții de acord , toți acei din această incintă,

la o asemenea normă imperioasă. (aplauze la PNL)

lata un punct asupra căruia **nu sunteți de acord**, pentru că nu aplaudați !

1) **Coroana**

- Virgil Madgearu : **Coroana nu are nevoie de apărare** . Iar în măsura în care un ziar își permite o necuviință, cu privire la Coroană, **guvernul, făcând act de autoritate, suprimă ziarul ; pentru aceasta nu are nevoie de cenșură**.

- Benteoiu : Este bine ca , în interesul superior al țării, **să ne temperăm și să punem o frână pornirilor pătimașe** , în lupta de la partid la partid , iar **pe anumite zone să fim un suflet toți**. Nu înțeleg de ce faceți controversă pe această chestiune (exclamări la PNT)

și vă ridicați împotriva unui lucru asupra căruia nu putem să nu fim de acord.
Pentru că aceasta este o chestiune delicată și nu pot repeta metoda aplicată cu privire la dvs sau dr.Lupu , citindu-vă cele ce privesc acest capitol de activitate al cenzurii , vă invit d-le Madgearu la cenzură să vă arăt ce a fost cenzurat în această privință .Cred că cu sufletul dvs de bun român , veți spune : **bine ați făcut !**

-Madgearu : **Nu protestez împotriva exercițiului cenzurii ,ori de câte ori asemenea interes este în joc.**

Eu vă rog să răspundeți asupra atitudinii cenzurei în ceea ce privește liberul drept al fiecărui partid poilitic de a-și exprima punctele sale de vedere , cu privire la diferitele probleme ale țării

Bentoiu -Madgearu / 26 nov.'36

27.) **N.Iorga (PND) , discurs la Mesaj, Senat , 27 nov.'36**

(D.S. , MO 6, șed. de vineri, 27 nov.'36, p. 77- 86)

[LD : 8 iul 2003 : Nu am nici o dovadă , dar am **impresia, aproape certitudinea**, că discursul lui Iorga a fost **un aranjament între cel puțin trei personaje :**

Carol - Tătărescu -Iorga .]

[LD : Ședința este condusă de Al.Lapedatu .Participă întreg guvernul, în frunte cu Tătărescu .

Pe tot parcursul discursului, nimeni nu-l întrerupe, nimeni nu polemizează.

Deși spune că nu are talent de actor ... **Iorga joacă teatru !**

Va spune " niște puncte de vedere" , dar ... tot discursul a fost construit pentru **concluzia finală :** așteaptă de la **Regele Carol** să facă **un guvern de " concentrare a valorilor" ,** după ce însă, **își vor arde programele și steagurile de partid .**

O spune clar, fără echivoc, **îndemnându-l pe Rege să facă acel pas ,** pe care **Carol II îl va și face peste un an și trei luni .** Nu bătuse ceasul !

Doc. integral - **fișier PND -III**

/ Democrația : Partidele- Partizanii - alegătorii /

/ Îngrijorări , atmosferă politică /

Regele- Guvernul - opinia publică - miniștrii - Parlamentul - Presa

/ Parlamentul corporativ ? - Există Senatul ! /

- Guvern, Tătărescu PNL, Dinu Brătianu

- Guvern de partid ? Nu !

/ Liniștea și ordinea publică

. cumințirea lui CZCodreanu ș.a. /

- Psihoza belicoasă / Moda manifestațiilor /

[-----]

N.Iorga / 27 nov.'36

▣ **Sucesiunea la guvernare**

▣ **"Actorii politici "**

" Astfel, vorbesc și pentru dvs.Vorbesc pentru dvs care **sunteți la sfârșit de guvernare**

- deși **nu înseamnă de astăzi până mâine, cum cred unii oameni a căror gușă este totdeauna deschisă** - ci este un lucru pentru mai târziu ,

și atunci **războiul gușelor și al gușaților** , dacă voiți, **se va deschide ,**

dar va să zică **nu se deschide** numaidecât , în momentul acesta , **o succesiune.**

Guvernul

" Dar dvs vă așteptați la această succesiune și ar trebui să vă pregătiți o ieșire frumoasă .

Mi se pare că - după cum veți vedea îndată - **dvs nu o faceți !**

Ați putea să o faceți și ați avea de ce să o faceți .

Ce ași scoate eu din ce ați reușit , în împrejurările grele , să îndepliniți dvs !

Dar am găsit , alături de o opoziție care cunoaște toate reclamele ,

un guvern care nu cunoaște nici una !

Ceilalți au toate fericirile la îndemână, și **dvs mai că ați declara că nu ați făcut nimic !**
Acesta nu se poate."

Regele...

Fiindcă nu cred că , **dacă o țară tolerează , un guvern care nu face nimic,**
Dar **un suveran , și unul ca Acela pe care îl avem - și îl cunosc eu ! -**
un astfel de suveran **nu îngăduie un guvern care nu face nimic.**
(**aplauze prelungite**) La urma urmei, **dacă nici guvernul actual nu face nimic,**
dacă prin anumite discursuri **se dovedește** , încă de acum,
că **posibilii moștenitori nu au să facă lucruri peste măsură de mari,**
atunci nu rămâne **decât** ca **M.S.Regele să guverneze singur,**
și **Maiestatea Sa este omul capabil să o facă de la sine .**
Dar este mai bine , fiindcă Regele nu trebuie să stea cu un program în fața țării ,
este mai bine ca lucrul acesta să fie făcut de alții care ,
la guvern, **dacă au făcut ceva, să o spună ,**
iar , în opoziție, **dacă nu pot face un lucru, să nu-l spună .**
[-----]

Parlamentul ...

" Eu mai vorbesc și pentru alte două motive .
Și din respect pentru această instituție parlamentară .
Prea sunt mulți în toată lumea care își închipuie că
totul ar merge bine ,dacă nu ar exista Parlamentul.
Prin urmare, **dacă nu ar exista Parlament, ce rămâne ? "**

Presa...

" Rămâne Suveranul, rămân miniștrii , birourile și **rămâne presa ,**
atâta vreme **cât presa nu este împiedicată din afară ,** și, mai ales,
când presa nu este împiedicată dinăuntru. [-----]
N.Iorga / 27 nov.'36

▫ Revizuirea Constituției ?

▫ Nu !

[LD : atenție.este noiembrie'36 . **Opiniile lui Iorga sunt limpezi , cu argumente,**
fără echivoci : pledează pentru **păstrarea Constituției,** pentru **evitarea revizuirilor .**
Ce se va întâmpla în 1938 , cu Constituția lui Carol II (la care , se crede ,
că a Iorga și-a adus o contribuție esențială) la momentul potrivit .

" Dar bine, **poate dvs sunteți de părere să se modifice doar acest punct ,**
sau știu eu ce alt punct , de alături. Dar se poate ridica o anumită opinie publică.

" **Acestea sunt ,** orice am zice , **vremuri revoluționare sau prerevoluționare ,**
cum spune o retorică ușoară pe care o putem auzi , sau aici, sau în adunarea cealaltă,
dar , oricum, **sunt vremuri turburate.**

" **Nu este bine ca bazele unui Stat ,**
baze fixate de înțelepciunea unei mari generații [1866]
și **baze revizuite de noi în momente liniștite [1923] ,**
când nimeni nu jinduia la hotarele noastre ,
ca aceste baze să fie neconținut zguduite.

" Vă aduceți aminte că eu am mai intervenit aici, în Senat, o dată ,
când **se vorbea de schimbări** care ar fi la orizont ,
și **am căpătat o declarație că nu este vorba de așa ceva.**

Dar , cu toată cenzura dvs, pe care **bărbați foarte inteligenți o exercită în fiecare zi ,**
apar în ziare , neconținut, astfel de povestiri.

" D-Ior, **părerea mea este aceasta , ca vechiul proverb latin : < Quieta non movere >**
- **să nu mișcăm lucruri care** , cu ajutorul lui Dumnezeu , **sunt liniștite -**
este de mare înțelepciune." [-----]

N.Iorga / 27 nov.'36

▣ Nu vă atingeți de Constituție !

" Nici guvernul , ca atare, nici guvernele care vor veni pe urmă, nici nimeni altcineva , oricare ar fi dorința lui de a face bine, să nu se atingă de această Constituție, care ne-a dat așezăminte cu care ne-am deprins, în care trăim destul de bine, care evită turburările adevărate ,fiindcă ce vedem noi , defilările acestor steaguri , cu căciuli svârlite în aer, aceasta nu înseamnă nici pe departe turburare ; și să ne ferească Dumnezeu de turburările cele adevărate !
" Să ne păstrăm ce avem, să punem înăuntru suflet și moralitate, să nu facem așezăminte noi, care vor fi exact de aceeași valoare ca și cele vechi. " (aplauze , aprobări) [-----]
N.lorga / 27 nov.'36

▣ Guvernarea Tătărăscu

▣ Mesajul, Răspunsul la Mesaj

[lorga este aproape singurul opozant care recunoaște guvernului , anumite merite. Leagă de perioada guvernării lorga , care debutase cu colaborarea liberală... și care denotă o consecvență din partea-i .Dar lauda era ... de circumstanță. Pentru că poate, cu satisfacție răutăcioasă, să releve că aceste realizări sunt opera guvernului, nu expresia partidului !]

" Am spus că dvs sunteți un guvern care nu vă știți lauda, nici în Mesajul, pe care dvs l-ați redactat , afară de anumite părți pe care știu foarte bine că nu le-ați redactat dvs, - le-ați aprobat dar nu le-ați redactat - și nu vă știți lauda nici prin această majoritate .
[-----]
N.lorga / 27 nov.'36

▣ " Deplinele puteri " - da !

▣ " Răspunderea ministerială " - nu !

" S-au cerut și anumite libertăți excepționale pentru ca , în timpul vacanței , să se poată face lucrurile cele mai mari . Lucrurile mari nu s-au făcut .
De altminteri, păreră mea este că , și fără o autorizație a Parlamentului , găsindu-se în fața unei primejdii pentru țară, un guvern trebuie să meargă până la capăt , chiar cu riscul de a se prezenta la Curtea de Casație .
Nu după propunerea aceasta nouă ; vă rog, este o propunere imposibilă.
Eu nu doresc să guvernez , dar vă declar că aș călca de zece ori pe zi legea răspunderii ministeriale și aș aștepta cu pasiune zilele când aș fi judecat - fiindcă eu nu sunt dator să învăț pe de rost cele 40 -50.000 de articole de lege , pe care nu le știe nimeni , decât când are nevoie un avocat de dânsese.
Cel care guvernează trebuie să aibă întreaga putere de guvernare , iar nu cu nu știu câți supraveghetori , cu nu știu câte articole în buzunar .
Astăzi guvernez , mâine cad și mă târăște cu jandarmii înaintea judecătorului suprem de la Casație .Toate lucrurile acestea le lăsați ca moștenire urmașilor .
[-----]
N.lorga / 27 nov.'36

▣ Politica externă

[Titulescu / Antonescu]

" Și acum, după ce am semnalat lucrurile bune care s-au îndeplinit, să-mi dați voie să mă gândesc puținel și la felul cum ați înțeles dvs politica externă a țării.
" Întâiu, baza pe care v-ați pus, baza aceasta era bună.
Dvs nu ați venit , spunând în opoziție : să avem alți aliați.
Ce nenorocire să-și închipuie cineva că aliații se schimbă așa ca rufele !
Am avut aliați până la un momet, ne-au dat ceva, și , din moment ce ne-au dat,

ce să ne mai gândim la ei ? Aliatul care ne-a dat și-a făcut datoria !

Te gândești la un altul, care nu ți-a dat nimic .Să ferească Dumnezeu să ajungem acolo de să nu mai creadă nimeni în cuvântul României !

" Și , mai ales, **nu-i permis să se discute axiomele de politică externă** , atunci când **Regele României se duce în numele țării și rostește anumite cuvinte și dă anumite asigurări**. Când **Carol al II-lea a mers la Paris** , acum câteva luni de zile , și a spus : **< Unde va fi soldatul francez , trebuie să înțeleagă toată lumea că soldatul român nu poate fi decât acolo >** iar când , din nou, **Regele României a mers la Praga** și cu un fast deosebit **și-a luat din nou angajamente** , **aceste angajamente sunt pentru toată lumea .**

Ce ? Am ajuns acolo încât să avem o politică externă a fiecăruia ?

Dacă sunt 25 de partide, fiecare să-și dozeze un alt fel de politică a României ?

Dar se poate ? Dar politica asta presupune și anumite socoteli militare .

Cum poți să crezi d-ta - nu am văzut noi în timpul marelui război ce a însemnat schimbarea de front , în ce privește politica externă ?

Cum poți să crezi că legăturile făcute într-o anumită direcție , pot fi înlocuite îndată cu legături în direcția cealaltă ?

Ce absurditate ! Ce lipsă completă de orîșice simț practic , precum și ce lipsă de orice simț de demnitate și de oricare sentiment de onoare , iar poporul acesta trăește de secole cu sentimentul onoarei și cu sentimentul cuvîntului dat . [-----]

N.lorga / 27 nov.'36

▣ **Partidul - Programul - Partizanii**

▣ **Inutilitatea partidelor politice**

▣ **Guvern de concentrare ...**

[**LD : inutilitatea partidelor politice . Nu era ceva nou la Iorga .Cu același gând acceptase guvernarea în 1931. Și de data asta , a pornit cu acest gând expunerea sa .**]

" Și acum după ce am isprăvit aceste considerațiuni , pe care bunăvoința dvs le-a făcut mai lungi decât doream, **vin la concluzia pe care v-am făgăduit-o de la început** , zicînd că **poate o întrevedeți**. Din ceea ce am spus se vede că **programul**, cu toată bunăvoința, **rămîne fără urmări**. că **făgădueli** nu este bine să se facă **fiindcă așa este vremea** , de **se pot evapora pe drum** ; că **partidul** nu mai este **ce a fost odinioară** ; că **orice se începe în numele partidului** , trezește în societatea însăși **foarte puțină dispoziție în a te urma** , iar cu cât se vede mai puțin partidul, cu atît milioanele de oameni se grupează în jurul d-tale.

" **Vechea concepție** de la 1870, 1880, 1890, concepția aceasta că este bine să înscrii cîtî mai mulți oameni în partidul d-tale , **nu a fost nici o dată întemeiată** , **iar astăzi este și ridicolă și rău făcătoare** . [-----]

Și să nu vă sperie nici așa- zisele partide din stradă.

Partidele acelea din stradă înseamnă, d-lor, **căciula pe față pentru unul** , și **căciula pe dos pentru altul** , **cojocul cu blana pe înlăuntru pentru partidul din stînga** și **cojocul cu blana în afară** , **pentru partidul din dreapta** .

Nu ! Binele astăzi , în orîșice lume, în orîșice societate , **se face prin oameni prin oameni muncitori și prin oameni de treabă** și , **dacă este vorba să sprijini o societate de oameni de muncă și oameni de treabă**, atunci **nu mai trecem prin tot felul de comotii la schimbarea guvernului**, **nu mai este schimbarea , o revoluție, ci este o nouă grupare a forțelor** , care pot lucra și mai departe pentru binele țării.

**" Eu aştept de la înțelepciunea lui Carol al II-lea această hotărâre :
strângerea împreună, pe baza nu a unui program ,
ci a unui număr de puncte de înfăptuit imediat ,
a tuturor oamenilor care reprezintă o valoare în această țară.**

" Dar , înainte de aceasta , să se ducă să-și ardă programele și steagurile ! "
(aplauze prelungite) [LD : ce zici de aplauzele astea într-un parlament al partidelor ,
când li se anunță condamnarea la arderea pe rug ?!]
N.Iorga / 27 nov.'36

28.) M.Manoilescu (Liga Național-Corporatistă) , discurs la Mesaj, Senat, 27
nov.'36

(DAD, MO 6, șed. de vineri, 27 nov.'36, pag. 87- 94)

[LD : Ședința este condusă de vicepreșed. C.Alimănișteanu .

În stenograme, la senatori se trece totdeauna și titlul academic sau didactic.

Manoilescu vorbește la ora 6 seara, în fața unui Senat obosit , după cuvântarea lui Iorga
(pe care eu nu am xeroxat-o și acum îmi pare rău !)

Întregul discurs este construit ca o **pledoarie- avertisment** pentru Senat

- dar mai ales **Carol al II-lea** - ca să se țină seama de **generația tânără, de "elită" ,
"neliniștită" , "naționalistă"** privind opțiunile, dezideratele, forța și dreptul
de a decide soarta României prezente și viitoare.

Doc.integral - **fișier Corporatism II**

[-----]

M. Manoilescu / 27 nov.'36

▣ **Gândul regal : unirea sufletească**

[LD : s-a spart vraja ? **Ce ascundeau cuvintele regale ?**

Ce ascundeau cuvintele lui Manoilescu ?

Din partea **Regelui**, să fi fost **ambitia de putere directă**, care îl va duce la **dictatură** ?

Din partea lui **Manoilescu** , să fi fost răspunsul **oportunistului** care migrase de la un partid
la altul , își dăduse concursul la prima încercare a **"guvernului de tehnicieni "** ,
iar acum nu ar mai fi avut altă șansă decât **să intre în grațiile regale ?!**

Din fiecare câte ceva, și un gând nespus: parcă dorința **de a fi un " Hitler" sau " Mussolini"**
în politica românească. Va trebui să dau un răspuns la aceste ipoteze .

Deocamdată , însă , suntem în nov.'36, și Manoilescu vorbește când ca un
"senator responsabil" , când ca un "bunic sfătos ",când ca un "înțelept vizionar" ,
când ca un "agitator revoluționar"]

" De ce , d-lor senatori, **vorbesc de la început de tineret ?**

Fiindcă **un pasaj din cuvintele regale** - și zic din "cuvintele regale" ,

iar nu acea parte a Mesajului despre care și d-l Iorga spunea că este de competența

exclusivă a guvernului - spune : **< Chemarea Mea se ridică peste frământările de o clipă
, pentru a cere ,în fața dificultăților și a amenințărilor ,**

unirea și solidarizarea tuturor sufletelor > Iar după aceea :

<Toate forțele neamului nostru sunt chemate la această unire. >

" În gândul acesta regal , bine interpretat , **nu este vorba de unirea superficială** și restrânsă
a forțelor politice , nu este vorba **de un mic aranjament în familie**,
asemănător cu acele **combinațiuni parlamentare** care , în liberalismul clasic,
au reușit **să dea majorități** și **să îngăduie guverne** sprijinite pe ele.

Este vorba de ceva mai larg, și de ceva mai adânc, este vorba de a chema
la **o mare împăcare toate sufletele și, mai ales, sufletele tinere.**

" **Nu este vorba** , dacă îmi îngăduiți această expresiune pur tehnică,
de o integrare orizontală în sânul **generației care stăpânește astăzi țara**,
ci o integrare verticală , care **să cuprindă toate generațiile**
cu răspundere de viitorul acestei țări . **Așa înțeleg unii dintre noi apelul regal. "**

[-----]

M. Manoilescu / 27 nov.'36

▣ Prăpastia dintre generații

▣ Rolul clasei conducătoare

[LD : Manoilescu foarte preocupat de **tânără generație !** Oare această tânără generație **era omogenă ?** Oare la care fragment al ei se referea ?

Impresia mea este că el se referea la **tineretul "neliniștit"**, și cum nu cred că se gândea la cel de "stânga", nici la cel ce evolua în simpatiile partidelor democratice, aceasta mă face să cred că **se gândea la tineretul extremist de dreapta .]**

" Căci **problema cea mare a României** de astăzi, este **de a înlătura** cu orice preț **o prăpastie** care tinde să se sape între **generația conducătoare** și **între generația în ascensiune.**

" Dacă pe tinerii de astăzi nu-i înțelegem , dacă ei nu ne înțeleg pe noi, atunci sfâșiem și distrugem România. [-----]

M. Manoilescu / 27 nov.'36

▣ Rotativa guvernamentală : PNL/ PNȚ ?

▣ Dezideratele mișcărilor "naționaliste "

[LD : la Manoilescu toate considerațiile sunt trecute prin **prisma dezideratelor " generației tinere"**, pe care o numește când **" neliniștită"**, când **" naționalistă"**, dar care are ca principal țel , **demolarea vechiului sistem]**

"D-lor senatori, **concluzia politică** pe care ar trebui s-o scoatem din partea aceasta bună a guvernării liberale , este că **cei mai mari profitori ai actualului guvern** , ar putea , în mod logic, **să fie național-țărăniștii.**

" Național-țărăniștii sunt legați în mod indisolubil **de sistemul clasic al celor două partide.** Orice poate face să subziste mai departe acest sistem, este direct favorabil național-țărăniștilor.

De aceea , este de multe ori **surprinzător** că **dânșii arată atâta ingraturitate față de Partidul Liberal** , a cărui guvernare , în unele părți bună, **nu face decât să le deschidă o posibilitate teoretică , virtuală, de a menține mai departe sistemul rotativei !**

" Dar d-lor senatori, cu toate aceste rezultate , **un lucru rămâne adevărat** , un lucru pe care d-l profesor Iorga l-a exprimat în cuvinte foarte delicate :

Țara nu este animată , țara nu se găsește în avânt,

în ce privește desfășurarea forțelor sale de realizare ;

țara nu se găsește nici **în starea aceea** , pe care un dictator al lumii a denumit-o așa de frumos , **de tensiune ideală, într-o stare de încordare a puterilor sale sufletești**

și de încredere în forțele proprii. Țara trăește în mediocritate

Și de aceasta suferă, în primul rând, generația tânără .

Tineretul vrea mai mult pentru țara lui ;

și acei dintre noi care cunosc mai de aproape tineretul , știu că

el poate găsi mai mult , decât să se încadreze în ritmul actual al dezvoltării României ."

M.Manoilescu / 27 nov.'36

29.) N.Penescu() , discurs la Mesaj , 27 nov.'36

(DS , MO 6 , șed. din 27 nov.'36 , p. 94 - 97)

Camerele de Comerț și Industrie , era reprezentată de **8 senatori .**

Ei aveau menirea de a apăra **clasa lor și de a coordona interesele supreme ale Statului , cu acelea ale economiei private .** Penescu reprezintă **Sfatul Negustorilor .**

N.Penescu / 27 nov.'36

▫ MSRegele

▫ Clasa negustorească

" Înainte de a intra în miezul discuției problemelor economice, **țin, ca o sfântă și elementară datorie, să exprim, în numele clasei negustorești** pe care am onoarea să o reprezint în acest Parlament , respectuoasele și afectuoasele mele **mulțumiri MSRegelui Carol al II-lea**, pentru **grija și preocuparea ce poartă în permanență problemelor, nevoilor, și dezideratelor economiei naționale.**

" **Înalta ocrotire a comerțului și industriei** din partea Iubitului Nostru Suveran , este o **chezășie pentru promovarea vieții economice românești . "**

[-----]

" **Sfatul Negustoresc** , din care cu multă cinste fac parte, este o **organizațiune profesională cu tradiție și autoritate** , având ramificațiuni în toată țara și în toate branșele comerțului și industriei românești. **Acolo este , deci, locul informațiilor , sugestiilor și laboratoarelor dvs.**

" **Bucurane-vom noi, oare , vreodată , acolo, de integrala și permanenta dvs atenție , anchetă și prietenie ? Noi sperăm puternic în această prietenie.**

Pntrucă prietenie, unire și înfrățire sunt **ultimele cuvinte ale Mesajului Regal.**

" **Clasa negustorească** , deci , pe care am onoarea să o reprezint în fața dvs, declară că **se conformă fără șovăire chemării Iubitului Nostru Suveran** ca , **<în fața dificultăților și a amenințărilor , unirea și solidarizarea tuturor sufletelor>** , să devie o **realitate pentru propășirea Neamului românesc "** (**aplauze**)

N.Penescu / 27 nov.'36

30.) Octavian Goga (PNC) , discurs la Mesaj, Cameră, 27 nov.'36

(DAD, MO 5 , șed. de vineri, 27 nov.'36 , Cameră, 27 nov.'36)

[LD : **ședința este condusă de NNSăveanu ; în grupul PNC, asistă senatorul și președ.suprem al PNC , ACCuza ; parlamentarii PNȚ au părăsit incinta ;]**

[LD : **Goga este intempestiv : consideră nu numai guvernarea PNL terminată, dar și sistemul de guvernare de până atunci , pe care îl taxează de " trecut recent " și , ca partid nou, îi întoarce spatele .**

Goga este optimist : nu crede că țara s-ar afla într-o situație gravă sau amenințată , încât să fie nevoie de "strângere la olaltă "

Goga este ofensiv și în contratimp cu spiritul Mesajului : nu crede în guverne " de concentrare " , considerându-le imposibil de realizat .

Goga este sarcastic și respinge posibile colaborări : din scrupule politice și moarale.

Goga este crud cu adversarii : cu Titulescu, cu Maniu , cu...

Goga nu cere explicit succesiunea, dar din felul cum vorbește , **o consideră legitimă.**

Deși spune că se va ocupa eclusiv de politica externă,

întreg discursul este presărat cu atacuri , cu paranteze, în care nu cruță pe nimeni...]

Document integral, **fișier PNC V**

O.Goga / 27 nov.'36

▫ Sfârșit de guvernare !

▫ PNC - prepară ziua de mâine.

D-le președinte , d-lor deputați , **era un obicei** , un uz consacrat în analele parlametarismului nostru , ca la **discuțiunea la Mesaj** să se ia într-o **cercetare de ansamblu problemele politice , în special politica internă.**

Partidele veneau fiecare și își **fixau punctul de vedere față de guvern** , arătând , în același timp , **justificarea lor politică față de ziua de mâine .**

" De astă dată, eu mă voi abate de la acest uz consacrat ,
fiindcă ne găsim la un sfârșit de guvernare - este a patra sesiune parlamentară - și deci,
în mod constituțional , se sfârșește această perioadă de guvernare.

Acum , în mod postum, să mă ocup de o guvernare care se sfârșește ,
ar fi să fac pe cronicarul zilelor trecute. Las această sarcină pe seama posterității.

" **Totuși**, trebuie să relev un singur cuvânt din *Mesaj*, care este de actualitate : **apelul** care se
îndreaptă către toată lumea politică , cu privire la **strângerea la olaltă a forțelor , la unirea, la**
înmănuncherea tuturor în fața zilei de mâine .

" Se vorbește de o situație grea politică, în care s-ar găsi țara și se cere ca **toți să se**
strângă la olaltă.

" Dlor , eu **nu văd** la orizont proiectându-se **umbre așa de întunecate ;**
nu cred că situația țării , din punct de vedere **extern, ar fi așa de grea,**
că **am sta în pragul unui eveniment cu totul tragic și amenințător,**
că ar fi vorba de **un război.**

" De sigur că **dacă războiul ar ajunge la ușa noastră, aceasta trebuie să o știe toți,**
și în țară și dincolo de hotarele noastre , poporul românesc va avea acea tărie morală
și o conștiință politică, destul de accentuată , **ca să se strângă la olaltă,**
apărându-și țara în fața străinilor. (**aplauze la PNC și la unii majoritari**)

" Cum spuneam , **eu nu văd , însă, proiectându-se o asemenea umbră tragică asupra țării**
noastre și atunci nu poate să fie vorba decât de o formulă politică de guvernare ,
de care s-a vorbit de atâtea ori.

Un așa- zis guvern național , în care **să se adune toate elementele politice ,**
cred că **nu este realizabil.** De multe ori **s-a încercat acest guvern național ,**
dar el este , ași putea să spun, **o imposibilitate de tehnică politică.**

" Întrucât ne privește pe noi, **Partidul Național Creștin ,**
o formație nouă, care se prepară pentru ziua de mâine,
noi am întors spatele recentului trecut politic al țării .

Recunoaștem : sunt zile grele în politica internă .

Ei bine, **Partidul Național Creștin nu crede că ar putea să întindă mâna**
celor care sunt răspunzători , în mod normal, pentru guvernarea de până astăzi,
de situația grea în care se găsește țara.

Ar fi o lipsă de justificare și morală și politică ."

[-----]

O.Goga / 27 nov.'36

▣ **Politica externă**

▣ **Tradiție , protocol**

" Despre politica externă **s-a vorbit foarte puțin la această tribună** , poate ca o urmare din
trecut , când **politica externă se făcea , înaintea războiului, în cabinetul MSRegelui.**

Dintr-un spirit de inerție, chiar după ce s-a făcut o mare transformare în materie,
politica externă fiind **o problemă care preocupă masele,**
noi, aici, la această tribună , n-am mai vorbit .

" **Nu-mi aduc aminte ca partidele** să fi făcut un **obiect de discuție** din politica noastră
externă. Știți care era obiceiul. **Șeful de guvern sau ministrul de externe stetea de vorbă cu**
șefii partidelor politice și îi punea în cunoștință de chestiunile curente în materie de politică
externă. **Pe urmă, ne adunam cu toții aici,** în bibliotecă, **se făceau declarațiuni solemne**
prea ceremonioase și se trecea la ordinea de zi. "

[-----]

" **Acest lucru** s-a întâmplat și mai de mult , însă cu deosebire că
ajunsesse un fel de protocol al Parlamentului , în timpul din urmă, **de vreo 10 ani încoace,**
de când **toată îngrijirea noastră pentru politica externă a țării devenise**

un patrimoniu quasi-personal al d-lui Nicolae Titulescu .

" De atunci, **s-au petrecut lucruri ciudate .**

D-l Nicolae Titulescu devine un fel de perpetuu cancelar al politicii noastre externe.

D-sa considera ca aproape o incursiune de teritoriu ,
dacă cineva risca o opinie sau venea să discute o chestiune de politică externă.

[-----]

O.Goga / 27 nov.'36

▣ Iuliu Maniu : Fese Majestate ...

▣ Lașitatea lui Iuliu Maniu

Dvs ați vorbit ieri, aici, foarte legitim , despre apărarea Coroanei .

Ei bine, aveți cenzură, și totuși nu ați putut opri discursul de la o gară din Ardeal ,
a d-lui Iuliu Maniu, foarte irespectuos la adresa Coroanei. (aplauze la PNC)

Regret foarte mult că aceste cuvinte ale mele , dacă ar aștepta un răspuns,
aș putea zice că răsună în gol, fiindcă adversarii mei, nobilii mei adversari
din Partidul Național-Țărănesc , au ținut ca , la această ocazie, să strălucească prin absență.
Îi privește. Să judece țara această absență și justificarea ei.

- Nichifor Robu : Este un act de prudență, d-le președinte!

- Goga : Întru cât mă privește pe mine , eu văd, eu judec lucrurile în mod normal .

Îmi zic așa : Parlamnetul este un câmp de luptă , un câmp de încrucișare a energiilor
și a ideilor potrivnice , care vin aici în fața țării

ca să găsească soluțiunea de a duce cu un pas mai departe treburile publice .

Cine întoarce spatele câmpului de luptă, fie la Madrid, fie la București,
este un om care are o idee cu totul particulară despre bărbăție." (aplauze , ilaritate la PNC)

[-----]

O.Goga / 27 nov.'36

▣ Partidul Național Creștin

▣ România a Românilor !

" Acest obiectiv de politică externă , este într-o corelație normală cu stările interne de la noi.
Nu se poate clădi o politică externă decât având punctul arhimedic în situația d-tale de acasă.

Și atunci, dați-mi voie , fără să detaliez lucrurile, să vă arăt convingerea mea intimă
că o Românie , care să se fixeze bine pe echilibrul european ,

nu se poate închipui decât atunci când ea, din punct de vedere național ,
este bine întărită la ea acasă, când spiritul public din această țară stă pe temeiuri puternice ,
când ceea ce zbuiciumă azi Continentul este ideea națională ,

în spiritul și mintea poporului român , are un ecou puternic și hotărâtor " (aplauze la PNC)

" În cadrul politicii internaționale, trag în cumpănă statele în măsura în care
au rezolvat problema egoismului lor național la ele acasă. (aplauze la PNC)

Poporul românesc are un instinct de orientare sigură .

Dincolo de prevederile oamenilor politici, dincolo de deosebirile de partid,
poporul românesc, cu instinctul său sigur, care l-a călăuzit în cursul vremurilor,
el însuși își croiește rosturile de orientare în marile probleme politice.

Aș putea spune că în istoria noastră , întotdeauna formulele de salvare a neamului
au pornit de jos în sus. De câte ori s-au ivit erezii teoretice , care au fost formule de import,
când a fost să se pună în cumpănă rostul existenței noastre ,
aceasta a hotărât-o instinctul popular.

În orice caz, n veacul al XIX-lea, istoria modernă a noastră a fost determinată
de aceste forțe ale instinctului popular.

" Ei bine, acest instinct popular , dincolo de orice doctrină politică ,
cere astăzi o Românie îndrumată de un spirit național , categoric și definitiv.

(aplauze la PNC) România trebuie să fie astăzi îndrumată și stăpânită.

Sentimentul de stăpân categoric în țara lui , trebuie să fie în sufletul acestui popor.

(aplauze la PNC) Legiuirea trebuie să urmeze , în mod logic, pașii pe care îi face acest instinct .

Duceți-vă în orice sat , în oricare parte a țării, în Banat, în Basarabia, în Ardeal, aici în Vechul
Regat, pretutindeni, pe diverse game, se cântă același cântec :

România să fie a Românilor.

" Aceasta nu este o lozincă pe care am pus-o noi în circulație. Acesta este adevărul și noi, **Partidul Național-Creștin nu avem alt merit decât de a fi ascultat acest glas,** care se desprinde din **adâncurile laboratorului sufletesc** al poporului nostru .

(**aplauze la PNC**) [-----]

La 8 noiembrie am privit această defilare de forțe ,

și am avut un sentiment de mândrie națională. Defila România, defila România națională, România de mâine (**aplauze prelungite la PNC**) România cea integrată în drepturile ei.

O asemenea Românie națională și creștină este temelie pentru o politică la ea acasă, care să salveze prestigiul ideii noastre de Stat ! (**aplauze prelungite și îndelung repetate , ovațiuni la PNC ; deputații PNC felicită viu pe dl deputat Octavian Goga**)

-NNSăveanu : suspendă ședința

O. Goga / 27 nov.'36

31.) **Virgil Madgearu (PNT) , Declarație la Mesaj , Cameră , 28 nov.'36**

(DAD, MO 6 , ședința de sâmbătă, 28 nov.'36, p. 95 - 97)

N.Rădulescu -Mehedinți (PNT) , Declarație la Mesaj , Senat , 28 nov.'36

(DS: MO 7 , șed. de sâmbătă, 28 nov.'36 , pag ?)

[**LD : În aceeași zi și cu același conținut, Madgearu și Rădulescu citesc , în numele PNT , în Cameră și în Senat , o Declarație acuzator - ultimativă .**

PNT acuză guvernarea liberală în toate domeniile, pe toate planurile.

Guvernul liberal trebuie să plece . PNT adjudecă guvernarea , anunță programul .]

Doc. integral - fișier PNT XIII

Virgil Madgearu /

Rădulescu .Mehedinți / 28 nov.'36

▣ Monarhia

" D-le președinte, d-lor deputați, **Partidul Național -Țărănesc** folosește prilejul discuției asupra răspunsului la Masajul de deschidere a sesiunii Corpurilor Legiuitoare , pentru a reânoi expresiunea **sentimentelor sale de devotament și lealitate față de Coroană . Simbol și cheazășie a unității naționale** , Coroana se bucură de **dragostea noastră întregă** , prin care se manifestă **convingeri ce n-au șovăit nici o dată . "**

" Țara se află într-o **situație îngrijorătoare** , atât din pricina **frământărilor care tulbură lumea din afară** , cât și din pricina **dezorganizării materiale și destrămării dinăuntru**"

[-----]

Virgil Madgearu /

Rădulescu .Mehedinți / 28 nov.'36

▣ Jos guvernul PNL !

" Nu vedem , prin urmare , **nici o justificare a noii activități legislative** proiectată de guvern, **care nu mai are nici un rost de a exista.**

" Cu toată **opera întinsă de rătăcire și corupție,**

cu toată **acțiunea de calomnii**, spulberate rând pe rând în fața justiției

cu toată **proteguirea de către guvern a mișcărilor anarhice ,**

țara și-a afirmat în mod hotărât voința , prinde câte ori a fost consultată [**alegeri parțiale**]

condamnând guvernul și manifestându-și încrederea în Partidul Național Țărănesc .

" Este deplin constatat că **guvernul nu mai are încrederea națiunii.**

Într-o asemenea situație, **orice guvern , cu simțul răspunderii constituționale,**

trebuie să tragă la timp consecințele , **pentru a nu descoperi Coroana,**

a cărei solidaritate cu națiunea este unul din principiile fundamentale ale trăinicieii Statului.

Virgil Madgearu /
Rădulescu .Mehedinți / 28 nov.'36

▫ PNȚ adjudecă succesiunea

▫ Program de guvernare

[-----]

Partidul Național Țărănesc se simte îndreptățit și în măsură de a-și lua răspunderea soluționării marilor probleme ale Statului , în actualele împrejurări " (aplauze pe băncile PNȚ)

Virgil Madgearu /
Rădulescu .Mehedinți / 28 nov.'36

32.) Grigore Iunian (PRT) , Discurs la Mesaj, Cameră , 28 nov.'36

(DAD, MO 6, șed. de sâmbătă, 28 nov.'36)

[LD : 18 iulie 2003. Mă apropii de preludiile viitorului regim instaurat de Carol al II-lea în febr.1938 , chiar dacă , până atunci va mai dura un an.

Ședința este condusă de NNSăveanu ;pe banca ministerială este Inculeț , nu este întrerupt aproape deloc.

Iunian vorbește după Octavian Goga (PNC) și Virgil Madgearu (PNȚ) care revendicaseră succesiunea pentru partidele lor.

Iunian dă un diagnostic sever acestei eventualități : indiferent de formulă, venirea lor la putere ar provoca un război civil.

Iunian nu are decât un partid " de buzunar" , dar este un redevabil debater parlamentar, un jurist cu experiență ministerială , și , mai ales, este un as în aranjamente de culise - probă : Restaurația lui Carol - și are ,de aceea , trecere la urechile regale.

El răspunde la apelul regal de colaborare, de unire, de solidaritate , propunând : un "regim conjunktural" , cu un guvern " echipă de lucru" , în afara partidelor, deasupra partidelor, contra politicianismului partidelor]

LD : Titluri, subtitluri, sublinieri, colorări, semne , paranteze ... îmi aparțin]

Document integral - fișier PTR - II

/ Preludiile rotativei guvernamentale : PNC versus PNȚ /

/ Prestigiul Coroanei ?! : compromiterea Coroanei de către PNȚ, PNL / Mesajul Regal ? = ascunderea în spatele Regelui /

/ Pretendentele la succesiune : PNȚ -PNC : pericol de război civil /

/ Răspuns -soluție la apelul regal :

- Regim de " colaborare" cu patrioți și capacități ;
- Guvern "echipă de lucru" , fără partide ;

[-----]

Și dacă nu ar fi fost o datorie de cuviință , de politețe , pentru mine , nu față de dvs .

- n-am nici una - ci față de apelul la unire al MSRegelui , apel la care mă găsesc îndatorat să răspund , nu aș fi venit la această tribună. " [-----]

Grigore Iunian / 28 nov.'36

▫ Rotativa guvernamentală

" D-lor deputați , nu viu cu nici o preocupare personală,

nu mă declar îndreptățit și gata să iau răspundere conducerii Statului [aluzie la PNȚ]

și nu am nici un motiv să fiu supărat astăzi pe cei care nu sunt fideli în prietenie și făgădueli .

" N-am tratat nici o dată succesiunea cu dvs [PNL] , n-am cerut și nu am primit asigurări cu privire la această succesiune ; n-am nici un cuvânt să mă supăr că , se pare, că infidelitatea dvs se manifestă și pe acest teren .

Ați fi acordând grație , pare-se , unei alte grupări [aluzie la PNC] , deopotrivă de voinică să-și ia ea răspunderea pentru fericirea Statului . (aplauze la PTR)

" Nu mă miră aceste oferte , pentru că , în definitiv, dacă dvs ați fericit până acum țara ,

apoi în condițiile acestea o poate fericii oricine .

Și ofertele așa de stăruitoare care se fac pentru continuarea măreții dvs opere n-au nevoie de multe eforturi și nu angajează prea multă răspundere pentru viitor."

[-----]

Grigore Iunian / 28 nov.'36

▣ Prestigiul Coroanei ?!

▣ Compromiterea Coroanei de către guvernările de partid

▣ PNT - PNL

" Am constatat de la început cu bucurie, un lucru , o preocupare pe care o împărtășesc cu toții . Să mă iertați , însă, dacă eu nu voi stăruii atât de gălăgios asupra ei.

Am văzut că apare ca o mare preocupare pentru dvs apărarea prestigiului Coroanei.

" Peste toate neînțelegerile , două din marile partide care revendică cinstea

de a continua guvernarea [PNL] sau de a începe una nouă [PNT] ,

au făcut o înțelegere în această mare preocupare , de apărare a prestigiului Coroanei .

" D-lor deputați, ea se manifestă așa de viguros, încât ,

democrați cu toții, apărători sinceri și hotărâți ai regimului constituțional și ai libertăților publice ,

sunteți totuși capabili , desigur, cu o mare înfrângere asupra dvs înșivă ,

și încălcați la nevoie chiar libertățile, pentru ca să apărați acest mare patrimoniu .

[-----]

Dvs, Partidul Național -Țărănesc, recomandați : nu faceți cenzură, confiscați !

Aveți un alt mijloc de a garanta libertatea de exprimare : confiscând ! (ilaritate)

Dvs reproșați guvernului lipsa de sinceritate și-i spuneți : noi nu am dorit niciodată cenzura ,

noi am confiscat , și am confiscat pentru că nu este îngăduit să ataci Coroana .

Și preocuparea este veche : Dacă nu mă înșel, în 1930 s-a confiscat un ziar

în care se atăca atunci Regenta .Este adevărat că , nu mult după aceea,

s-a confiscat și un ziar în care se apăra Prințul Carol - pe vremea aceea

El era pribeag . Și totuși a fost necesară această măsură , tot în vederea apărării

a ceea ce era mai de temei în organizarea Statului nostru.

[LD : Iunian exploatează la maxim momentul gloriei sale privind aducerea prințului Carol și Restauratia . Ceea ce nu mai spune , este că el era în acel guvern ! De asemenea, Iunian profită și de data aceasta de faptul că nu se puteau atăca chestiunile grave, de fond , când în joc era numele Regelui Carol !]

D-lor , eu nu-mi dau seama așa de bine de sinceritatea acestei profesiuni de credință , dar sunt bucuroși să aud declarațiile care s-au făcut și de unii și de alții , că toate aceste măsuri sunt luate pentru apărarea Coroanei.

Numai că eu cred că este primejdios să se folosească neconținut asemenea declarațiuni.

Prestigiul Coroanei se impune prin sentimentul nostru de încredere în această instituție ,

și el poate fi prejudiciat , iar nu apărat , prin aceea că neconținut se invocă Coroana

ca justificare a măsurilor care se iau .

Sunt multe mijloace prin care se apăra prestigiul Coroanei : să nu o angajezi mereu în discuție , și să nu reverși asupra ei răspunderea , când ea trebuie să apese asupra dvs.

Și , în această privință, cred că aveți serioase imputări să vă faceți .

În tot timpul guvernării dvs , ați încercat să apărați slăbiciunea dvs, greșelile dvs - și uneori mai rău de atât . În numele Coroanei , ați inventat prilejuri

pentru ca să iscați declarațiuni de încredere ,

pe care apoi le răspândeați ca pe niște manifeste electorale ."

Grigore Iunian / 28 nov.'36

▣ *Mesajul Regal* = ascunderea în spatele Regelui !

▣ Bilanțul guvernului = mistificarea opiniei publice !

[LD : aici Iunian are perfectă dreptate , dar cred că este **o formulă , un protocol** , moștenit odată cu împrumutul **Constituției** și a **instituțiilor parlamentare** (1866)
Că este așa, o dovedește faptul că **Mesajul** era criticat , aprobat sau respins ,
fără ca aceasta să fie considerată ca adresându-se regelui]

" ... în orice caz, chiar în **acest ultim manifest al dvs** reiese **lipsa de preocupare sinceră în ce privește apărarea prestigiului Coroanei** .

Ce însemnează, d-lor deputați, acest Mesaj cu care dvs deschideți sesiunea ?

Eu, și acum doi ani, mi-am exprimat părerea că ar fi bine să fie suprimată această formalitate , pentru ca guvernele să nu se mai pună la adăpostul pecetei Regale.

Dacă ar fi vorba de făgădueli pentru viitor, și încă ar fi grav.

Dar când este vorba să **reclami pecetea regală, cuvântul regal,**

pentru ca **să se afirme valoarea operei pe care guvernul a săvârșit-o ,**

și **când această valoare este așa de discutabilă , așa de contestabilă, așa de nulă,**

aș spune eu - cum nădăjduiesc că voi reuși să dovedesc -

ce însemnează atunci **să reclami semnătura regală sub un manifest** care a fost redactat ,

desigur, **foarte laborios, de cei 17 miniștri** și nu știu câți - vreo **25** - de subsecretari de Stat -

și în care **se ia cu vie satisfacție act** și se constată că **sforțările guvernului** ,

în **conclucrare strânsă cu Parlamentul țării** , aceasta **este o ironie la adresa dvs** ,

pe care mi se pare că **ați și prețuit-o**, prin felul cum ați răspuns [**Adresa de Răspuns**]

[-----]

" **În contra acestui abuz protestez** și voi învedera că acest protest al meu este întemeiat din punctul de vedere al relatărilor faptelor și desigur **foarte îndreptățit**

în **grija sinceră** pe care o am ca **să nu fie târâtă Coroana în discuțiile noastre publice.** "

[-----]

Grigore Iunian / 28 nov.'36

▣ **Guvernul Tătărescu**

▣ **Partid liberal ?**

[LD : numărătoarea îmi aparține , pentru a-l putea sistematiza]

" Să vedem cum vă așezați dvs pe harta politică a României .Ce sunteți dvs ?

A.) Partid monarhic ?

Am aflat că da, de curând, dar am aflat că sunteți .

B) Partid constituțional ?

Dar un regim constituțional parlamentar **prin ce se concretizează ?**

De sigur, prin **strânsa colaborare cu Parlamentul** și prin **respectul libertăților**.

Nu întreb pe d-l ministru Inculeț , pentru că d-sa poate să-și încurce amintirile,

dar **întreb pe dl președinte al Consiliului de Miniștri :**

respect colaborarea strânsă cu Parlamentul ?

Ce ironie mai cruntă decât aceste cuvinte cuprinse în Mesajul Regal ? [-----]

C) Partid democratic ?

" **Vreți dictatură, sigur, o practicați de trei ani , lașă și neputiincioasă.**

Pentru aceasta vă trebuie acoperirea Parlamentului .

Dvs aplicați legile pe care le votează Parlamentul ! Ce vină aveți ? (ilaritate)

Și mai aveți o grijă : **să vă descărcați răspunderea și pentru aplicare .**

Aveți pentru aceasta starea de asediu ! "

[-----]

Grigore Iunian / 28 nov.'36

▣ **Regim de "colaborare "**

▣ **Guvernare " fără partide"**

▣ **Echipă " de lucru"**

[**LD** : este cea mai importantă parte din discurs , **este concluzia , este propunerea , este sugestia la apelul regal** . Iunian **nu dă un nume** unui astfel de regim , dar îl diferențiază față de guvernările de "**coalitție**" , de "**tehnicieni**" , de "**concentrare**" Nu-l numește nici "**democratic**" nici "**dictatură**" , nici "**personal**" , nici "**regal**" .

Această **anonimie** se va perpetua și în perioada '38-'40 , iar după detronarea lui Carol , va face subiectul controversat al politicienilor și al istoriografiei ulterioare]

" Într-un asemenea Parlament, și cu crearea regimului de libertăți , **se poate face apel la o colaborare , se poate găsi** destul **luminat patriotism** - nădăjduesc - **la toți fruntașii și conducătorii** diferitelor grupări , care intră în Parlament , pentru ca , **pentru o bucată de vreme** , și în vederea necesităților mari ale țării, **să se poată înjgheba o echipă de lucru** , trecând peste toate ambiții personale , **dar cu o condiție** :ca aceasta să reprezinte solidarizarea pentru **o operă restrânsă la un program mărginit**, și al zilei de astăzi și a zilei de mâine, **dar să nu angajeze cu nimic răspunderea pentru politica trecută a partidelor și a guvernelor de partid, cum ar angaja-o** în ipoteza unei **înțelegeri de colaborare nejustificată.** "

" D-lor, mai este încă un lucru : este necesar - s-au ridicat aici **unele glasuri** - **să luptăm împotriva flagelului** care se cheamă **politicianism**.

Dar aceasta înseamnă că noi trebuie **să ne îndepărtăm de la libertățile publice** , și că **avem nevoie de un regim restrictiv** , de un **regim de dictatură** , sau de **sporire a puterii executivului** , cum auzit spunându-se .

" **Nu, d-lor !** Dimpotrivă , acest politicianism , care a înflorit așa de mult în ultimul timp, **nu este datorat regimului electiv și regimului parlamentar.** [-----]

" **Politicianismul nu este legat** de liberul exercițiu al **regimului parlamentar** : este legat de această **nefastă mentalitate** , care stăpânește, rând pe rând, **pe conducătorii marilor partide care se perindă la putere** ,

ca să fericească țara, așa cum am arătat .

" **Un singur mijloc este de a face începutul de înfrânare** ,care poate să ducă la rezultate mai târziu : **alcătuirea unui guvern care să nu reprezinte o forță de partid** , care prin însăși compoziția lui **să stea ca o permanentă rezistență** la aceste încercări de **politicianizare** a întregii noastre vieți administrative și publice , **acest flagel care trebuie neapărat lecut** .

" Evident , dlor , că **acest lucru se poate realiza** în cadrul pe care l-am arătat și atunci **vom putea** , cu unele încercări , pentru unii poate supreme, de a-și înfrâna și poftele personale și chiar sentimentele și resentimentele personale, **să ajungem la alcătuirea unei echipe de lucru**, a unei **concentrări a tuturor forțelor** , cu linia de la început stabilită , cu o **răspundere efectivă și colectivă a tuturor** și cu asigurarea unei vieți morale , **alta decât aceea pe care o lămurii dvs** , adică prin criticile pe care , respectiv, le aduceți în fiecare zi , aproape , unii altora.

" **Pentru crearea acestui nou cadru** , în care **colaborarea elementelor vrednice și capabile de sentimente ridicate și patriotice să fie cu putință**, **eu mi-am ridicat glasul neconținut și mi-l ridic și astăzi, cu o speranță de îndreptare.**

Grigore Iunian / 28 nov.'36

▫ Pretendentele la succesiune : PNC și PNT

▫ Pericolul unui război civil

" **Am arătat o asemenea speranță** , dovedită neîntemeiată , și acum trei ani, când am vorbit la Mesaj, crezând că **aveați în dvs încă posibilitatea de înnoire** a formei în care vă prezentaseți înaintea , pentru ca , **din sânul dvs , al partidului liberal, să vă puteți dăruia o activitate rodnică** ,cu **speranțele mele de atunci care nu au fost realizate**

" Tot așa și astăzi vreau totuși **să pot nădăjdui astăzi** în **puterea de reculegere și în patriotismul fiecăruia dintre grupările politice aici reprezentate** , ca să ferească țara de **acel război civil care ne amenință**, prin manifestările și ale unei grupări, a **Partidului Național Creștin** ,

și ale altei grupări, a **Partidului Național-Țărănesc**,
partide care pretind succesiunea guvernului pentru fiecare din ele.

" **Oricare dintre aceste două soluțiuni s-ar da crizei care se va desfășura cândva - căci și puterile dvs sunt mărginite - va constitui un izvor de primejdie.**

" De aceea, **vreau să cred în puterea de reculegere a tuturor**,
ca să găsească **singura formulă** prin care să poată realiza colaborarea lor
și constitui **cadrul** în care o asemenea colaborare se poate asigura efectiv,
pentru a garanta dezvoltarea normală, propășirea țării noastre,
și a păstra neștirbit întregul patrimoniu național,
care trebuie să ne fie scump, deopotrivă, tuturor ." (**aplauze la PRT**)
Grigore Lunian / 28 nov.'36

33.) **H.Otto Roth (PNG) , discurs la Mesj, Cameră, 28 nov.'36**

(DAD, MO 6, ședința din 28 nov.'36 , p. 110-112)

H.Otto Roth / 27 nov.'36

▣ **Mesjul Regal**

▣ **Răspuns la apelul de reconciliere**

[**LD : răspuns lucid, îngrijorat, responsabil**]

" D-le președinte, d-lor deputați, trăim timpuri în cari nu este locul să se facă vorbă multă.
Mă mărginesc de aceea la câteva lucruri necesare și esențiale și aceasta , cu atât mai mult , cu
cât **lumea de astăzi este atât de atentă , încât înțelege cea mai mică aluzie.**

" **Mesajul regal** se adresează cu o chemare stăruitoare a partidelor politice
și șefilor lor , apelând **să se înțeleagă** , în sfârșit, și **să se înlocuiască** ,
cel puțin în timpuri de mare pericol, **dezbinarea cu unirea și înțelegerea.**

" **Aprobăm această chemare** a Maiestății Sale din toată convingerea ;
ne temem însă că **și această chemare se va stinge**
fără a fi auzită și fără a i se da ascultare .

" **Poate că evoluția politicii interne este deja prea avansată** ,
văzând **deosebirile fundamentale ce există între partide** ,
în ce privește **metoda și felul lor de a privi problemele** ,
pentru ca **să mai găsim o bază comună pentru politica de fiecare zi.**

" Și atunci, **oare personalitățile politice conducătoare ale țării noastre**
încă nu s-au convins că **ne aflăm într-o strâmtoare supărătoare** și că în fiecare clipă **furtuna**
evoluțiunii europene se poate dezlănțui asupra noastră ?

[-----]

H.Otto Roth / 27 nov.'36

▣ **Regele , Armata , Solidaritatea .**

[**LD : Atenție la aluzii, la nuanțe, la sugestii , la avertismentele voalate**]

"Aceasta trebuie să ne călăuzească la **înzestrarea armatei**
și aceasta trebuie să fie **călăuza politică a partidelor.**

Căci pe când **în armată** se adună **forțele fizice ale poporului** ,
în politica partidelor trebuie să se culeagă **facultățile morale.**

Din toate aceste considerațiuni **salutăm hotărârea Maiestății Sale** și a guvernului
de a nu omite nimic pentru a face **armata tare și gata de luptă.**

Din aceleași motive **salutăm și chemarea Maiestății Sale** pentru **adunarea forțelor** politice ale
țării. **Dacă nu va reuși această adunare a forțelor** ,
ne rămâne conștiința consolatoare că **avem un Rege care știe ce vrea**
și în a cărui mână puternică găsim hotărârea decisivă.

" **Și de ce exprim aceste gânduri astăzi atât de larg ?**

Din cauză că **cetățenii români astăzi au toți aceeași soartă** ,

din cauză că **germanii acestei țări trăesc și pier împreună cu românii**, și, mai ales, deoarece **stăm față în față**, de fapt, cu toții, cu același pericol care ne amenință pe toți în existența noastră : **forța distrugătoare a bolșevismului**. **Să ne întărim deci în interior față de acest dușman și să devenim tari** printr-o **politică chibzuită și constructivă** în toate domeniile vieții publice. " HORoth / 28 nov.'36

34.) **Gh.Vântu (raportor) , discurs final la Mesaj, Cameră, 28 nov.'36**

(DAD, MO . 6 , sâmbătă, 28 nov.'36 , p. 116 - 121)

[LD : 7 sept.2003 . Ședința este condusă de NNSăveanu . De remarcat **amplourea** dată **discuțiilor doctrinare** , care nu erau deloc simple exerciții oratorice.

Atmosfera politică era încărcată de **propagande și polemici** , iar aceasta era **ultima sesiune a legislaturii PNL** , după care **urmasu alegerile**. Parcă nimeni nu mai ara preocupat de actul guvernării, de bilanțuri și analize, ci, din cluburi, presă și stradă.... **lupta se mutase în Parlament și în culise**.

[-----]

Gh.Vântu / 28 nov.'36

▣ **Opoziția .**

[LD :atenție ! opoziția definită ca "**opoziție a MSR**"

Cred că este prima oară când aud această formulă ...]

Ora este întârziată, parlamentarii oboșiți după **5 ore de dezbatere...**

Reprezentanții opoziției s-au străduit , "cel puțin în formă" , să se apropie de acea noțiune clasică a opoziției *Maiestății Sale Regelui* . "

[-----]

▣ **Argetoianu [Uniunea Agrară]**

Reprezentantul unei formațiuni în căutare de neofiți -

a acuzat guvernul că a adus țara în **faliment financiar** ; că a provocat **o criză morală** ; că ar trebui format un **guvern de "oameni noi"** , oferindu-se printre ei ...

[-----]

Gh.Vântu / 28 nov.'36

▣ **O.Goga [P.N.C]**

[-----]

" D-lor deputați, **m-am întrebat și mă întreb și acum, dacă pericolul bolșevismului**, pe care îl afirmă cu atâta tărie d-l Goga, **este în adevăr o realitate strigătoare sau nu cumva o platformă pentru justificarea unei acțiuni politice inventate** . (aplauze)

[-----]

"Vedeți dvs , în această privință, **poate că și dl Octavian Goga greșește**, pentru că **ne-am deprins să cercetăm prea mult viața internă a altor State**, și credem că putem **să ne valorificăm în politica noastră** , prin obținerea adeziunilor exprese sau tacite a unor formațiuni politice cu afinități ideologice de acolo.

Există o problemă , însă această problemă **trebuie soluționată aici** , în cadrul Statului nostru românesc, **cu forțele și cu credințele noastre , fără necesitatea vreunei alianțe străine**, fiindcă eu cred că **suntem noi în stare să ne facem ordine aici la noi acasă** .

[-----]

Gh.Vântu / 28 nov.'36

▣ **Partidul Național Țărănesc**

[LD : este o încercare evidentă de ... apropiere, este o mână întinsă, pentru că reprezintă puterea , dar ... nu știu dacă ipostazele s-ar schimba, cum ar fi.

Așa , ca idee, nu ar fi fost rău, dar ... să nu să ne amăgim...]

" D-lor deputați, **PNȚ** a binevoit să ne citească astăzi **un rechizitoriu** , mai mult un rechizitoriu aparent - și cred chiar că acest memoriu este **opera temperamentului năvalnic al d-lui Virgil Madgearu** - pentru că , **dacă veți cerceta conținutul acestei declarațiuni** , veți putea constata că **nu este decât o simplă prezentare de stil** , în această declarație fiind **simple fraze** , care se succed și foarte multe sunt aruncate **cu oarecare lipsă de răspundere ; eu regret aceasta pentru un partid care a guvernat** , care , desigur, **va mai veni la conducerea țării** , care , în orice caz, **revendică acest drept.**

" Eu mă voi mărgini să **constat cu bucurie** că **PNȚ intră pe făgașul unei politici normale.**

[-----]

Gh.Vântu / 28 nov.'36

▣ **Democrație sau Statocrație ?**

▣ **Stat democratic sau stat totalitar ?**

[LD : mă interesează în măsura în care voi detecta aceste caracteristici la **mișcările extremiste din România**, fie ele **de dreapta (PNC, Garda)** sau **de stânga (PCR)**

Doctrina comunistă (și, ca un reflex, istoriografia comunistă), chiar dacă , cu tupeu , cu ipocrizie, cu agresivitate , critica **statocrația** și **statul totalitar** de dreapta (Germania, Italia, Spania , și chiar țări cu regimuri democratice !) , **se scotea din cauză** , inventând pentru ea **noțiuni și argumentări dogmatice**, prin care respingea eticheta de **"stat totalitar"** ș.a.

În epocă, **oamenii avizați le puneau** , din acest p.d.v , **pe același plan.**

Din această categorie face parte și argumentarea lui **Gh.Vântu**, care face o **prezentare simplă , succintă, coerentă, inteligentă , convingătoare .]**

[-----]

Gh.Vântu / 28 nov.'36

▣ **Concluzie**

"Deci , fără teamă de exagerare , am putea spune că **această concepție a statocrației**, a **Statului totalitar**, înseamnă **silnicirea unei nații**, pentru **strălucirea unui om.**" (Aplauze la majoritatea PNL) Este **desființarea tuturor drepturilor și libertăților**, **instaurarea forței ."** [-----]

[**"Cezarismul" = consecință a excesului democratic**]

[LD : intervenția lui Șeicaru a rămas fără răspuns atunci. Încercând să-i pătrund gândul , mi-a venit în minte **o posibilă analogie cu acțiunea anti-carlistă a lui Iuliu Maniu** , Oare , această campanie a lui, mergând chiar până la "pactul" nefiresc cu Garda de Fier, nu și-a avut și ea **partea de contribuție la lovitura dată de Carol II , în '38**, care ar putea foarte bine căpăta această etichetă de **"cezarism " ?]**

- **Pamfil Șeicaru** : " Pretudindenii unde se petrec aceste **fenomene de cezarism** , ele sunt, am putea spune, **pedepsirea partidelor de centru .**

De pildă, în Italia : **partidele de centru s-au dat într-un spectacol deșăntat**

împotriva monarhiei . **Slăbirea monarhiei, a creat o stare anarhică,**

și atunci, din nevoia de autoritate , **democrația excesivă provoacă totdeauna cezarim.**

Cezarismul , însăși numele îl indică, **este de origine democrată.**

Deci **excesele democrației se ispășesc totdeauna**, prin **încăzarmarea poporului , care nu și-a cunoscut măsura libertăților "**

[-----]

Gh.Vântu / 28 nov.'36

▣ **Democrația istorică versus pseudo-democrația**

[**LD** : Se poate vorbi de o **stăruioare pedagogie politică**, față de **abuzul folosirii acestei " etichete"** , mai ales de către **grupările radicale sau extremiste de stânga.**

Pe această **confuzie s-au bazat în epocă inițiatorii diverselor "fronturi" ,**

de această **confuzie** au profitat **istoricii comuniști** când au prezentat luptele politice , din deceniul patru, transformând **PCR** în **<principala forță democratică sau antifascistă >**, chiar dacă **"fasciștii"** cu care se luptau erau ... democrați tradiționali (precum PNL, PNT , sau PSD !). În acest dicționar politic falsificat , mistificat, pervertit ...

Încearcă **Gh.Vântu** să pună puțină ordine, desigur trăgând jarul pe turta liberală.

LD : nu uita el se referă la **statocrația și totalitarismul** din **ambele extreme**.]

" În fața acestei **concepțiuni noi**, - ca formă, pentru că dictaturi au mai fost ! -

se ridică concepțiunea tradițională și istorică a democrației .

Desigur, ea nu trebuie confundată nici cu **fronturile așa-zise democratice** , nici cu **fronturile populare**, care nu reprezintă decât niște **tentacule** ale unui **comitet organizat în vederea unei revoluții comuniste internaționale** ,

căci **democrația aceea tradițională și istorică** , implică **primatul națiunii asupra Statului**.

Nu voi insista , dar voi accentua că ea înseamnă **organizarea Statului**

pe baza suveranității naționale , exprimată **direct sau prin reprezentare**.

" Funcționarea instituțiilor Statului este organizată

în cadrul unei concepții juridice și morale ;

activitățile se desfășoară prin colaborare și centre ,

în spiritul unor **norme fundamentale** cuprinse în **Constituție** ;

în cadrul acestei concepțiuni , **libertățile publice** ,

și în special **libertatea gândirii, libertatea presei**, sunt asigurate . "

[-----]

Gh.Vântu / 28 nov.'36

▣ **PNL : Stat liberal , democrat, național, monarhic.**

"**Partidul și guvernul nostru se mențin**

pe linia tradițiilor liberale și a democrației naționale.

Nu acceptăm formulele extremiste , pentru că , în **convingerea noastră** ,

ridicarea națională și politică a poporului român,

nu se poate face prin măsuri de dominațiune feudală a conștiințelor și a sufletelor.

" **La baza credințelor noastre stau acele două forțe organice ale Statului:**

națiunea și monarhia.

Fiecare dintre ele **are un rol activ**, dând **impuls** acțiunilor creatoare,

stăvilind abuzurile și împiedicând deformațiunile.

Politica democrației noastre naționale este politica unității politice și sufletești a neamului,

este **politica ridicării morale , culturale, și economice** a lui,

prin **apărarea libertăților publice** și în cadrul unei **ordine juridice și legale.**

Politica noastră națională nu este aceea a silniciei , ci politica străduințelor continui

de ridicare și de emancipare a poporului românesc ,

o preocupare de **întărire a instituțiilor democratice** , prin **forțe românești** ,

o politică de ridicare a țărânimii . "

[**Monarhia constituțională**]

"În credințele noastre, **monarhia constituțională are un rol activ și principal** ;

ea asigură **continuitatea și perpetuitatea Statului** ,

stimulează și echilibrează , controlează și avizează.

În aceste credințe, **Partidul Liberal a făurit România de azi** ; în aceste credințe,

Partidul Liberal înțelege să continue activitatea de viitor. (**aplauze la PNL**)

[-----]

Gh.Vântu / 28 nov.'36

▣ **Programul de viitor / Succesiunea la guvern /**

▣ **Apelul regal la solidarizare .**

"Dar viața nu se oprește aici.**Mesajul vă prezintă un program de viitor.**

Desigur că el va contribui într-o largă măsură , la **ameliorarea vieții** și va încheia astfel

una dintre cele mai strălucite guvernări. (Aplauze la PNL)

Dorim sincer ca și guvernele care ne vor urma, apoi, să fie animate de aceeași acțiune creatoare . Pentru că, cum spuneam de la începutul acestei cuvântări, **regimul democratic** , care însemenează și **reâmprospătarea de forțe noi la conducerea Statului, succesiunea de guverne,** nu se poate susține decât prin credință și prin acțiune.

" D-lor deputați, nu pot să închei însă , aceste cuvinte ale mele, mai înainte de a recunoaște , împreună cu dvs, că **împrejurările de astăzi** , așa cum ni se arată în Mesajul Regal, **sunt foarte serioase**, că aceste împrejurări **ne cer nouă , tuturor , fără distincție de partid,** fără preocupări personale, **o solidaritate .**

"Nu este vorba de o solidarizare pentru aranjarea între noi a unor interese reciproce, ci este vorba de **o solidarizare în vederea asigurării viitorului acestei țări.**

Regele nostru face apel la această solidarizare. El cere înțelegere și patriotism.

"Eu, sunt sigur, d-lor deputați, că **această înțelegere** , care n-a fost zgomotos manifestată , **există, însă, între toți reprezentanții națiunii ,** **indiferent de partidele politice** pe care le reprezintă, și sunt sigur că **toată viața noastră românească reprezintă astăzi un singur bloc,** pentru că , pe deasupra tuturor celorlalte interese, **există interesele istorice și naționale ale țării.**

" Cu aceste observațiuni, eu **vă rog să binevoiți a vota Adresa de Răspuns la Mesajul Tronului** și a aduce , odată cu mine, **recunoștința noastră guvernului** pentru opera pe care a înfăptuit-o și **urări pentru rodnicia ei, până la capăt "** (**aplaude prelungite, strigăte de bravo la PNL**)

Gh.Vântu / discurs final / 28 nov.'36

35.) **I.Inculeț (Ministru secretar de Stat , vicepreșed Consiliului de Miniștri)** ,

discurs final - la Mesaj, 28 nov.'36

(DAD, MO 6, șed. de sâmbătă, 28 nov.'36 , p. 121 - 127)

[LD : **Ședința dura de 7 ore. Adunarea este condusă de NNSăveanu .**

Inculeț este întâmpinat cu aplauze prelungite de majoritate.

Vorbește foarte rar în public, este **om de acțiune**, și , pentru că deținuse Internele, este considerat **"mâna forte" a PNL**. I se mai adaugă un apelativ : **" omul regelui" .**

Nu știu câtă justificare au cele două apelative , dar , oratoric, are un stil direct , sfătos, la care **pilda, anecdoticul** , înlocuiește argumentul, iar **experiența politică** , ține loc de cărți și teorii. Punctual, face **bilanțul unei guvernări de 3 ani** , pe care o consideră stabilă și rodnică, ridică moralul structurilor liberale - **guvern, parlament, partid** - respinge criticile aduse de adversarii parlamentari și nu pare îngrijorat de succesiune.

Nu se ocupă de toate departamentele , **ocolește punctele "sensibile" sau "oculte"**

- represiunea antilegionară , tensiunile din lumea politică, atmosfera turbure din societate.

Pornește discursul de la o **premiță edulcorată** , vorbind de un **"consens"** inexistent

- Regele, armata , politica externă - **neluând în seamă** că acest "consens"

avea serioase fisuri , **ignorând curentele de opinie adverse manifeste**

(parlamentare și extraparlamentare) .

Amăgire ? Strategie ? De ochii cui, a Regelui , a țării ? Era bine ? Era rău ?

Se va vedea.....]

Subtitluri, sublinieri, semene, colorări -LD

Doc.integral **fișier Guvern XIII**

[-----]

I.Inculeț / 28 nov.'36

▣ **Mesajul Regal**

"D-lor deputați, **Mesajul Tronului** de astă dată , cuprinde **șapte idei principale** :

- 1) stabilitatea și continuitatea în guvernare ;
- 2) realizările înfăptuite de guvern ;
- 3) consecințele acestor realizări ;

- 4) legiferarea în curs ;
 - 5) armata ;
 - 6) politica externă ;
 - 7) apelul la unire ;
- I.Inculeț / 28 nov.'36

▣ Apelul la unire al MSR

"D-lor, să începem cu ultimul capitol : **apelul la unire** .
Credem că nici o dată **chemarea regală** n-a fost mai **bine venită** decât în momentul de față.
În adevăr , **nourii internaționali** apar destul de întunecați și de primejdioși
și **tind chiar să acopere și cerul senin al României noastre** .
Astfel că apelul este bine venit și cu bucurie **trebuie să constatăm - prima constatare** -
că **acest apel a fost primit absolut de toți în Cameră** , după cum cred că a fost primit
de toată românimea , de la un capăt la altul al țării . (**aplauze prelungite la PNL**)
"Singur d-l Argetoianu a făcut oarecare rezerve,
declarând că **nu vrea să se unească în jurul guvernului nostru**.
D-lor deputați, **nu știu cui i-ar face plăcere să se unească cu dl Argetoianu !** (**ilariate**)
În ce ne privește, ținem să-i declarăm că **nouă nu ne face nici o plăcere** "
(**aplauze la PNL**)

" **Acest fapt constatat** , cred că trebuie să ajungem cu mulțumire la **concluzia** că
, în momente grele , în momente hotărâtoare, **neamul nostru poate să ajungă la o înțelegere** ,
poate să ajungă la **un limbaj comun** , și în fața - ferească Dumnezeu ! - unei primejdii ,
pot **să facă bloc de granit** de care s-ar sparge toate năvălirile , ori de unde ar veni "
(**vii aplauze la PNL**) [-----]

D-lor deputați, să-mi dați voie să **trec la următorul capitol**, care , de asemenea,
ne va uni pe toți: armata Țării Românești.

Pentru ca armata să fie la înălțimea cuvenită, **trebuie înzestrată** cu tot ce este necesar .
Nu vreau să polemizez cu nimeni , însă este **fapt adevărat** - așa cum se spune în Mesaj -
că **înarmarea țării s-a început și se continuă cu guvernarea noastră**, (**vii aplauze la PNL**)
" Această înzestrare a armatei care a început și se face de la zi la zi,
sub **Înaltul imbold al Majestății Sale Regelui** ,
a avut norocul să aibă un **executor** în persoana d-lui **Gh.Tătăărăscu** ." (**vii aplauze la PNL**)
[-----]

I.Inculeț / 28 nov.'36

▣ MSRegele.

"**Vorbea aici dl Iunian că noi abuzăm de numele Maiestății Sale** .
Protestăm cu toată hotărârea **în contra acestei afirmațiuni** .
Regele pentru noi este **o icoană** care stă **deasupra tuturor** și care este **egal pentru toți**.
(**Aplauze la PNL**) Regele **nu poate să aibă preferințe pentru un partid** sau altul.
Regelui îi trebuie, și țării îi trebuie, ca **partidul care este la putere să facă treabă**.
Și cu cât mai multă treabă va face , cu atât mai mult acest regim
va fi agreeat de Rege și de țară. " (**Aplauze la PNL**)
[-----]

I.Inculeț / 28 nov.'36

▣ Succesiunea guvernamentală

" Vreau să spun câteva cuvinte despre **succesiune**.
Nu se vorbește în Mesaj despre acest lucru.Nici nu este cazul.
Însă această chestiune a fost ridicată aici. Aș vrea să stabilesc numai câteva puncte.
"Am văzut , după cum s-au desfășurat lucrurile aici, că **este o mare divergență de păreri**
între toți cei care râvnesc la succesiunea noastră. Firește e o legitimă îndreptățire.
Napoleon spunea că e prost soldatul acela care nu poartă în ranița sa un baston de mareșal.
Vedeți, însă, ce divergențe de păreri !
" **DI Vaida** , de pildă, găsește că **guvernul nostru trebuie să continue**.

DI Iunian a spus că el nici nu și-ar lua răspunderea.

DI Madgearu, în numele PNL, a declarat că **d-lor pot să-și ia răspunderea** că chiar **se grăbesc s-o ia**, însă știți, graba strică treaba.

Pe dl Goga nu prea l-am văzut că se grăbește.

"Conform Constituției noastre, **puterea se dă de către Rege**, căci conform Constituției, **Regele numește și revocă guvernul.**

Pe de altă parte, **ținem să se știe** în țara aceasta că,

atâta timp cât noi ne aflăm pe aceste bănci,

strada nu va fi niciodată aceea care va dicta cui și cum trebuie să se dea puterea.

(**Aplauze la PNL**)

" D-lor deputați, **până când onorabilii noștri adversari vor împărți pielea ursului din pădure**, care se află încă departe în pădure, **noi vom continua să guvernăm**, mergând pe drumul nostru, drumul tuturor izbânzilor.

" Pentru conștiința noastră, dacă ne-am întreba obiectiv, cinstit : **când a fost mai bine** pentru această țară, atunci, **cu trei ani în urmă**, când am luat noi frânele Statului în mână ? **Sau acum, după trei ani, de guvernare rodnică ?**

Indiscutabil că fiecare dintre noi, fiecare cetățean obiectiv ar spune, fără nici o ezitare : **acum este mai bine !**

" D-lor deputați, **în răspunsul acesta că acum, după trei ani de guvernare, este mai bine, trebuie să găsim și îndreptățirea încrederii factorilor care acordă și retrag puterea** și, în același timp, **să găsim sursa permanentă de noi puteri, de noi eforturi, de noi însuflători în guvernarea noastră lungă și rodnică.** Cu acestea, înainte ! "

I.Inculeț / 28 nov.'36

36.) **Vict.Iamandi (ministru Culte și Arte)**, discurs final la Mesaj, Senat, 29 nov.'36

(DS, MO 7, șed de duminică, 29 nov.'36, pag. 136 - 145)

Subtitluri, sublinieri, colorări -LD .

Doc.integral -fișier **PNL XI**

Iamandi / 29 nov.'36

▣ **Dezbaterile la Adresa de Răspuns la Mesajul Tronului.**

"Dle președinte, d-lor senatori, **am urmărit** cu o stăruitoare și o deosebită atenție, **dasbaterile** care s-au făcut în această Adunare asupra Adresei de Răspuns la Mesajul Tronului. Luând cuvântul astăzi, **în numele guvernului**, țin să **recunosc cu o deosebită satisfacție** că **această Adunare**, prin **reprezentanții ei de toate categoriile**, **a mărturisit** pe chestiunile mari, care interesează neamul și interesează eternitatea patriei noastre, **o solicitudine comună, o solidaritate indestructibilă** și o hotărîre neînfrântă.

[**Coroana**]

" **Coroana** a fost înconjurată **de toate grupările și de toate partidele**, care se găsesc reprezentate aici, **cu aceeași dragoste și cu același devotament**, care a constituit, în toate împrejurările, **țaria și superioritatea morală a neamului nostru.**

[-----]

[**Solidaritate națională**]

"Evident dacă aș trage **o concluzie** de pe urma acestei **solidarități**, **manifestate în chip atât de elocvent** de la această tribună, de **reprezentanții tuturor partidelor, de grupările politice**, acea concluzie n-ar fi decât una de **mare încredere în destinul și viitorul neamului nostru.**

[-----]

Iamandi / 29 nov.'36

▣ **Democrație versus totalitarism**

▣ **Libertate și egalitate !**

[LD : 13 sept.2003 .La statuia pompierilor, militarii dau onorul președ. României, **Ion Iliescu**. Acest comunist din tată-n fiu, devenit președintele României după **revoluția anti-totalitară , anti- comunistă**, din dec.1989 ! Asta e !

Pentru anul 1936, cred fără rezerve în **sinceritatea lui lamandi** .

Dacă viitorul îl va împinge spre alt drum - pe el și pe alți oameni politici ai timpului - cauza trebuie căutată în împrejurări și în iubirea de țară, mai presus chiar decât de credințele doctrinare. Nu vreau să devin patetică. De aceea **voi considera acest pasaj ca adevărată credință testamentară a lui lamandi** .Restul , au fost "**vremurile**" **Manoilescu** a adus originale **contribuții la doctrinele** pe care le-a îmbrățișat , și este printre puținii autori români studiați în universități și cercuri doctrinare . Dacă ar fi trăit astăzi, s-ar fi numit "**politolog**" , sau "**analist**" , sau "**teoretician**" ... Cert este că , fără să avem "dovada paternității" ,în mare parte , **dictatura regală**, noua **Constituție**, configurația și funcțiunile noului **Parlament, Frontul Renașterii Naționale** (apoi Partidul Națiunii) , **Breslele** ș.a.,ș.a.își găsesc o puternică **sursă de legitimare** în teoriile lui Manoilescu . (vezi **fișierul MManoilescu**).

Cât despre **Victor lamandi** , care a fost atât de vehement împotriva **statului totalitar , partid unic**, (anunțate și teoretizat atunci de MM), **el va ajunge , doar peste 2 ani , să fie printre oamenii de bază pe care s-a sprijinit regimului carlist !]**

lamandi / 29 nov.'36

" **D-sa [Manoilescu] a anunțat** de la această tribună , încă o chestiune : **că va scoate în curând o lucrare asupra partidului unic.**

Evident, **d-sa este partizanul statului totalitar, al dictaturii, al partidului unic.** Fenomenul , într-adevăr, se semnalează în unele din țările din Europa.

D-sa a uitat , sau nu a voit, să recunoască însă, că **acest partid unic, de care se ocupă în lucrarea pe care o așteptăm, îi lipsește un singur fundament , care este esențial, îi lipsește libertatea.**

El este **rezultatul forței, este rezultatul voinței impuse de sus în jos, a unui singur om.** Și , d-lor, **oricât de mult s-ar crede și oricât de mult s-ar vântura** înaintea opiniei publice ,în bună parte încă nelămurită, **că trăim astăzi o epocă de faliment a democrației și a regimului** care stă la baza celor mai multe state ale Europei, **tot ce se încearcă și se face , nu este decât caracterul trecător al unei epoci de tranziție.**

Omenirea este într-adevăr **frământată** astăzi mai mult ca ieri.

Se **încrucșează interesele internaționale** , la adăpostul unor **concepții interne impuse prin forță** în statele respective.

Se **încrucșează tendințe revizioniste** ale învingșilor de acum 20 de ani , **cu dorința de pace** a statelor naționale.

Este un **vârtej** pe care nu-l putem nesocoti , de **hotăriri violente** , de **porniri adeseori pătimașe.**

Și se crede că toate aceste manifestări **sunt simptome de decădere a regimului , pe care noi l-am moștenit și în fruntea căruia ne găsim astăzi !**

Nu, d-lor, nu o spun ca o simplă **formulă de ocazie.**

Nu o afirm din necesitatea **apărării unei teze** ; ceea ce spun eu nu izvorăște numai din **adâncul unei convingeri personale**, ci izvorăște și **din structura vieții contemporane.**

Nu se poate clădi nimic durabil, nu se poate clădi nimic definitiv, decât pe respectul libertății și pe respectul egalității.

Libertate și egalitate în domeniul național,

libertate și egalitate în domeniul politic,

libertate și egalitate în domeniul social. " (aplauze la majoritatea PNL)

" **Omenirea , de mii de ani se zburciumă în jertfe fără număr,**

în **eforturi făcute în toate direcțiile,**

pentru a ajunge la **cucerirea libertății și la cucerirea egalității.**

Cine crede că aceste cuceriri , care se integrează în însăși viața lumii civilizate, **pot fi șterse numai printr-o simplă hotărâre sau printr-o simplă răsturnare de situație,** specifice unor anumite medii și **trecătoare** pentru imensa majoritate a celorlalte state,

se înșală ! " Pot fi anumite epoci întunecate , pot fi unele zile care să însemne , pentru unele judecări, **preludiul dezagregării regimului național, politic, și social al democrației,** dar atunci când un asemenea organism național , politic și social , este întemeiat pe idei **care au o valoare eternă , epoca întunecată și zilele turburi trec** și , până la urmă, **rămâne strălucirea întreagă a operei definitive** pe care omenirea a realizat-o prin sacrificiile ei . (**aplauze puternice pe băncile majorității**)

" Iată , d-lor , de ce **nu cred nici în dictatură , de ce nu cred în partid unic,** de ce **nu cred nici în triumful concepțiile schiloade,**

care nu pot reprezenta decât **ambiții trecătoare** și nu sunt decât **produsul unor agitații** , adesea **fără orizonturi și fără înțelegerea adâncă** a vieții în mijlocul căreia trăim. "

[-----]

lamandi / 29 nov.'36

▣ Continuitate și succesiune !

[LD : iată un guvernamental care **revendică fără echivoc : o nouă guvernare !** Cu acest anunț... se poate spune că **a fost deja deschisă cutia pandorei unei noi confunțări electorale.**]

" **Nu, d-lor !** Să ne înălțăm deasupra acestor împrejurări trecătoare , să ne înșeninăm sufletele și să privim înainte - **înainte !** -

pentru că **Partidul Național Liberal nu numai că nu-și termină misiunea,** dar el este dator , în interesul superior al țării și al instituțiilor sale fundamentale , **să și-o continue astăzi și mâine.**

Am fost ieri făuritorii **ășezămintelor de bază** ale acestui stat ; **am fost ieri forța de echilibru** care a știut să rămână intactă în viața politică a țării.

Suntem și pentru ziua de mâine singura garanție a progresului , pe care trebuie **să-l urmărim în toate domeniile pentru înălțarea acestui neam"**

(**Aplauze puternice, reptate ; ovațiuni îndelungate pe băncile majorității**)

Vict.lamandi / 29 nov.'36

37.) MSRegele : Răspuns la **Adresa de Răspuns** , la _____ , 4 dec.'36

(DAD, MO 7 , șed .din 4 dec.'36, p. 130-131)

Ședința de dupămasă. Prezență impresionantă : 290 deputați .

Printre prezenți , deputați de marcă(șefi de partid) : **Dinu Brătianu, Iuliu Maniu, Mihalache, Gh.Brătianu, dr.Lupu, O.Goga** ; printre absenți, majoritatea deputaților partidelor mnoritare : Gh.Bethlen, Connert Fritz, Haase Daniel, Hamdi Suleyman, Ioan Josicka, Fr.Laar, H.OttoRoth , Vladimir Zaloziackyj, ș.a.

[LD : se aștepta " calificativul" regal pentru guvern și alte eventuale semne ; guvernul a primit înalte aprecieri ; în aparență , nimic nou , față de Mesajul Regal . Numai că , mă gândesc eu, la ce bun tot zbciumul, toată patima, toate presiunile, toate luptele... din Parlament ?]

Sublinierile, colorări , semne,parantezele aparțin LD Doc. integral fișier **Parlament VII**

- **NNSăveanu : Comisia de Răspuns la Mesajul Regelui s-a prezentat astăzi MSRegelui** , care a binevoit să pronunțe următoarea **cuvântare** :

< **Domnule președinte,**

Domnilor deputați,

[**Opera legislativă**]

< **Mulțumind pentru cuvintele de adânc devotament și de încredere** ce Mi le adresați, constat cu deosebită satisfacție că **Adunarea Deputaților înțelege**

a cerceta și a sprijini legile ce guvernul Meu îi va supune

în decursul acestei sesiuni ordinare a actualei legislaturi.

[**Economia**]

< **Mă unesc cu bucurie** la constatările ce le face Camera asupra **îmbunătățirii stării economice** , concretizată printr-o **vizibilă învioreare a acivității comerciale și industriale** ,

la care a venit să se adauge , cu voința a Celui Atotputernic , **o frumoasă recoltă.**

[Finanțe]

< **Această reînviore** a afacerilor , sunt convins că este în mare parte datorită **ordinei ce s-a pus în finanțele Țării** și unui cât mai **apropiat echilibru bugetar** . **Aceasta dovedește** din nou că **nu atât legile au valoare absolută** , cât **aplicarea lor strictă și conștiincioasă** .

Începutul așa de îmbucurător făcut în anul acesta , aveți datoria de a-l desăvârși , ajutând guvernul Meu să-l intensifice cât se poate.

Măsurile de ordin financiar , care au dat așa de **frumoase rezultate** până acum , **nu pot fi considerate ca punctul final al restabilirii înfloririi economice** , ci numai ca **o temelie solidă care să permită o dezvoltare viitoare** cât mai rodnică.

[Administrația]

< **Nevoile Țării** sunt așa de multiple și de **imperioase** , că singură **o administrare a avutului Statului**, în sensul strict al cuvântului **gospodăresc** , **poate să le satisfacă în parte**. Pe zi ce trece, aceste nevoi devin mai imperioase. Apărarea Țării, comunicațiile și sănătatea publică , sunt cele care **trebuie mai întâi împlinite**, pentru ca **România să poată trăi în siguranță și să înainteze pe calea progresului**. "

< **Domnule președinte,**
Domnilor deputați,

[Legiferarea]

< În sesiunea aceasta **nu vi se vor prezenta multe legi**, dar acelea ce vi se vor înfățișa , **au scopul de a aduce un nou adaos la opera ce s-a înfăptuit în anii din urmă**. Sunt convins că **Adunarea Deputaților** , răspunzând cu adânc patriotism la **chemarea Mea** pentru Unire, **va ști să le cerceteze cu conștiinciozitate și imparțialitate** , contribuind astfel , **peste interesele personale și trecătoare**, **la opera de consolidare și progres a patriei**.

< **Nevoile zilelor de azi** , pun atâtea **probleme de căpetenie** pentru viitorul nostru, încât **Țara are nevoie de concursul** , de **bună voința și de capacitatea tuturor** pentru a le rezolvi.

[Industria]

< Apărarea Națională cere **o întărire a industriei și organizarea ei** în așa mod **încât să-și poată da plinul ei randament într-un timp foarte scurt** .

[Agricultura]

< Pe de altă parte, marea masă a poporului nostru **se îndeletnicește cu cultivarea solului**. **Se cere** , deci, pentru agricultură **o grijă deosebită** , care să tindă la sporirea producției și la **o simțitoare îmbunătățire calitativă** , care să permită **o mai rentabilă valorificare** , atât pentru fiecare cultivator în parte, cât și pentru ansamblul economiei naționale . **Domniile Voastre**, d-lor reprezentanți ai națiunii, **aveți datoria de a sprijini și încuraja guvernul Meu în desăvârșirea operei gospodărești și veți trebui să colaborați** la găsirea metodelor celor mai practice și la o cât mai bună aplicare a lor .

< **Domnule președinte,**
Domnilor deputați,

[Armata]

< Ca în toți anii, **constat cu mare bucurie** că **făgăduiți să dați tot concursul** vostru pentru **întărirea și înzestrarea oștirii** . După cum prea bine constatați, **aceasta este și trebuie să fie preocuparea dominantă a guvernului**.

Efortul ce s-a făcut în această direcție **este fericit** și a avut darul de a da un frumos impuls și **o înviore morală oștirii Mele** (**aplauze prelungite**)

În decursul anului ce trece și mai cu seamă **cu prilejul manevrelor regale** din acest an, am putut constata încă o dată **calitățile neântrecute ale soldatului român** . Aceste **însușiri de vitejie și de neântrecută răbdare** ce Ni le-a arătat așa de vădit în războiul de întregire a neamului , **sunt temelia cea mai solidă a apărării naționale** ; iată de ce avem **datoria imperioasă să veghem** ca acestui material uman , așa de neîntrecut, **să-i dăm ce-i trebuie : material și instrucție** , care să facă din el **cea mai sigură pavăză a integrității naționale**. (**aplauze prelungite**)

Rolul reprezentanților națiunii , în această privință, **este covârșitor**,

căci **de la ei așteaptă Țara** ca, în strânsă **colaborare cu guvernul și cu căpeteniile oastei, să găsească mijloacele** ca, în aceste momente de îngrijorare, prin care trece lumea, **să grăbească înzestrarea armatei și să sporească posibilitățile de instruire ale soldaților și ofițerilor.** Noi nu întărim oștirea pentru cuceriri, căci noi dorim numai prosperitatea, printr-o pace cât mai îndelungată, dar, în același timp, **voim să fim puternici**, spre a încheia **și mai bine solide prietenii**, spre a arăta tuturor că **vom apăra cu îndârjire patrimoniul național.** (**aplauze prelungite**)

< **Domnule președinte,**
Domnilor deputați,

[**Politică externă**]

< **Politica externă a Țării**, urmând **calea trasată**, constat cu plăcere că se întărește poziția României, prin **o cimentare cât mai solidă a alianțelor noastre**, dar și prin **o sporire a bunelor relații cu multe țări.**

Având la bază **respectul tratatelor**, noi dorim o cât mai **bună înțelegere cu toți vecinii**, cu toate țările. Manifestațiunile de solidaritate ale **Micei Înțelegeri**, din acest an, au fost desigur fapte **îmbucurătoare și liniștitoare** pentru viitor.

Vizita făcută României de ASR Principele Regent Paul al Iugoslaviei și de dl **Eduard Beneș**, președintele republicii Cehoslovaciei, a fost începutul unei **serii de contacte mai strânse** între **Capii de State ai Micei Înțelegeri** și am marea **speranță și dorință** că se vor reînoi periodic. La aceasta s-a adăugat și **primirea, atât de prietenoasă și de caldă**, ce Mi-a făcut-o **întregul popor Cehoslovac**, cu ocazia vizitei mele la **Praga, Brno și Bratislava**. Semnele de reală prietenie ce mi s-au arătat cu acel prilej, au lăsat urme adânci în inima mea.

Scopul politicii noastre externe este menținerea și consolidarea păcii.

Iată de ce **România urmează cu grijă calea trasată** și este **gata a colabora pretutindeni cu Societatea Națiunilor**, în **Mica Înțelegere**, în **Înțelegerea Balcană** și oriunde se arată bunăvoință pentru atingerea înaltului nostru scop.

Vizitele amintite, cât și aceea a **ministrului Meu de afaceri străine, la Varșovia**, ilustrează vădit **calea ce o urmează România în politica ei externă** " (**aplauze prelungite**)

< **Domnule președinte,**
Domnilor deputați,

[**Apel la parlamentari**]

< Încă o dată țin să **mulțumesc domniilor voastre**, pentru **toată grija ce o făgăduiți** întru datoria voastră către patrie. **Nădăjduesc că toți** acei care sunt trimiși de popor, în Adunarea Deputaților, **vor pricepe scopul lor în organizarea Statului** și vor contribui **cu toată mintea, cu tot sufletul și cu tot patriotismul** la **consolidarea și propășirea iubitei noastre Românie** >

(**Aplauze prelungite și îndelung repetate**)

MSRegele / 4 dec.'36

38.) prof.Simeon Mehedinți Autocondamnarea democrațiilor, 31 dec.'36

(Rev.**Parlamentul Românesc**, an VII, nr 220-220, 31 dec.'36, p. 8 - 11)

[LD : 20 oct. 2003. Fostul director al "**Convorbirilor Literare**" (1907-1923), conservatorul de până la război, **academician și prof univ.** la Universitatea din București, creatorul și organizatorul învățământului geografic modern.

Născut (1869-1962), în Soveja Vrancei, avea în 1936 ...65 de ani.

Nu știu când și de ce își dăduse demisia din Parlament Poate din Senat

Nu știu cum a trăit după 1944... murind la 93 de ani ...]

" Rev.**Parlamentul Românesc** vrea să cunoască **părerea unui demisionat din parlament**. Bucuros. Dar cu o condiție : să putem ajunge la o concluzie pentru orice om cinstit .

Să plecăm deci de la un fapt, pe care nimeni nu-l va putea nega .

S.Mehedinți / 31 dec.'36

[**Monarhiile**]

" Timp îndelungat, mulți **oameni de seamă** au crezut că **monarhia este un izvor de mari**

nenorociri. Elinii vechi s-au lepădat de regii lor ; Romanii i-au alungat și ei, iar în timpurile din urmă , am fost martori la **o adevărată <cascadă a monarhiilor >**

" În **Lumea Nouă** , unde tronau odinioară **Inkasi și împărații Mexicului** , nu mai e azi un singur monarh și nici un titlu nobiliar .

(**Mai sunt ceva regi** , dar aceștia stăpânesc **bumbacul, cafeaua, petrolul, oțelul și... dealde astea**)

" Iar în **Lumea -Veche** , afară de **Micado** , în îndepăratul arhipelag japonez , mai avem **câteva monarhii în arhipelagul englez și peninsulele** : scandinavă, daneză, balcanică, italiană și arabă , **cu împrejurimile ei islamice** (Egipt, Irak și Iran) .

Insulele și peninsulele păstrează totdeauna unele <relicve > biologice.

" Cât privește mijlocul Europei - **tabula rasa !**

Regii mărunți ai Germaniei , Prinții, Marii Duci (cu ducate uneori pitice) , **Grofii, Baronii** ; ce mai erau , **toți au căzut și s-au risipit** ca frunzele veștede în zile de toamnă , când bate vântul. Cum era să nu cadă , când **s-au prăbușit** atât de repede , **doi Kaizeri, un Sultan, Tarul** " tuturor Rușilor " și **însuși < Fiul Cerului >** , **Împăratul Chinei** , pe care lumea îl credea veșnic , ca și mumiile egiptene !

" Atât de **cumplită a fost pornirea lumii moderne în contra monarhiei** , încât chiar **națiuni cu obiceiuri foarte fine** , cum este cea **franceză și engleză** , în clipe de supărare , **și-au dus pe regii lor la eșafod.**

E drept că **Englezii**, după ce au tăiat capul unui rege , **l-au poftit pe altul să se suie pe tron ...** Dar **Francezii** , în urma câtorva **restaurări și răsturnări** , par acum **atât de hotărâți pentru republică** , încât au scris pe toate zidurile : **egalité , liberté** , mai nu știu ce ...

"De unde o fi pornit îndirjirea aceasta contra monarhiei ?

Din **multe cauze** , dar **două sunt mai importante** :

" **Întâi, din fără-de -legile unor potenți** care **n-au știut să fie și oameni**

Ce respect putea să simtă lumea înaintea unor **zevzeci de felul lui Xerxe** care dădea poruncă ostașilor lui **să bată marea !**

Ori în fața unor fiare ca **Neron** , **care și-a ucis și pe maică-sa ?**

Și câte bestii nu s-au suit pe tron , nu numai din **vechea păgânătate** , dar și în **țările creștine** .

N-am văzut **țari < pravoslavnici >** , **ucigându-și părinții și frații** și chiar pe proprii lor copii ?

Au săvârșit unii monarhi atâtea neghiobii și atâtea crime , încât nu-i de mirare că **au speriat lumea** , făcând-o **să uite chiar pe suveranii vrednici de stimă și de iubire.**

(Citiți **cărticica lui Maurice Paléologue** despre ce se petrecea la curtea **țarului Nicolae al II-lea**, în timpul lui **Rasputin**, ca să vedeți **câtă orbire** poate cuprinde uneori mintea celor ce stau chiar în fruntea unor mari împărații .
Rasputin punând la cale soarta unui imperiu în mijlocul războiului mondial !)

" Cum au fost cu puțință astfel de rătăcirii ? Dreptatea cere să acordăm monarhilor , cum zic judecătorii , și oarecari < circumstanțe atenuante >

" Mai este apoi și **o a doua cauză** : **< Plutarch a mințit ! >** .

Nu din răutate , ci **din dorința de a face pe oameni cât mai buni.**

În contrast cu unii tirani și regi răi, inimosul biograf **a încondeiat atât de frumos pe câțiva democrați** , încât în anii copilăriei și adolescenței nu cunosc nimic mai vrednic de admirare , decât **eroii care mântuiesc patria , apoi se întorc la coarnele plugului .**

E în firea tinereții să fie entuziastă și tocmai de aceea aspră, grozav de aspră, în judecățile ei : **Dictatorul modest**, care **lasă comanda și se întoarce la munca ogorului** , acela e **omul cu adevărat virtuos.**

Nu cei care ajung la comandă , fiindcă sunt născuți lângă tron.

< Omul din popor > e singurul care cunoaște nevoile , înțelege suferințele și știe ce e meritul real ; el este acel care , etc etc...

" Așa în vechime , dar mai ales în timpurile noi .

De **un nevropat ca Rousseau** , gata oricând **să tune cu plebeii contra patricilor** , nu mai zicem nimic. Dar **însuși Beethoven** (tatăl tuturor armoniilor)

a avut **câteva gesturi destul de brutale față de niște bieți duci**,

care nu erau vinovați cu nimic că se născuseră duci,

și că se plimbau pe aceeași potecă cu marele geniu muzical...

De altfel, am văzut nu prea de demult chiar pe **un boier ca Tolstoi**, lepădându-se de toate înlesnirile rangului său social, îmbrăcându-se cu suman și așezându-se în **satul Iasnaia Poliana**, ca **să se purifice de păcatele nobleței**, prin **atingerea cu mujicii**.
Atât de pură i se părea democrația...

" Așa dar, antiteza dintre monarhie (ca expresia cea mai înaltă a aristocrației) și democrație , este ceva foarte firesc.

Cine ar nega acest lucru , din două una : sau nu cunoaște faptele , sau, dacă le cunoaște și totuși le neagă, nu poate fi socotit în rândul oamenilor cinștiți. "

S.Mehedinți / 31 dec.'36

[Democrațiile]

"Ce concluzie se putea scoate **din această antiteză** din ce în ce mai vie în secolele din urmă ?
Una singură : Înlăturarea monarhiei va scăpa lumea de multe neajunsuri și , poate, **va aduce chiar raiul pe pământ** .

- < **Să vie o dată democrația la cârmă ... Să vedeți câtă omenie , câtă dreptate și câtă fericire în viața popoarelor !** >

" Iată că **ironia istoriei** a dăruit ideologilor din școala lui Rousseau și împlinirea acestei dorințe.

Au căzut tronurile și rangurile nobiliare, cum cad frunzele veștede.

S-au coborât <neamurile> și s-au ridicat < noroadele > .

Din China până în Spania, prisos de democrați și democrație : comunistă, naționalistă, pacifistă, anarhistă, bolșevistă ... de toate culorile și de toate calibrele.

"Rezultatul îl vedeți : **din sânul democrațiilor contemporane** au ieșit **niște faraoni**, cum nici în Egipt **n-au fost pe timpul monarhiei celei mai absolute** .

E destul o încrețire din sprânceană , nu la Memphis (Tutankamon e mort de mult !)

ci la **Tremlin [Kremlin] , Bekin [Pekin] , Perlin [Berlin] , Râmlin [Roma] ...**

sau cum se mai cheamă seraiurile **sultanilor și faraonilor moderni** ,

pentru ca **zeci și sute de milioane de oameni albi și galbeni**

să tremure mai cumplit decât negrii din pădurile Africii , pe timpul sângerosului Behanzin.

Chiar **cei mai cruzi potentăți și viziri de odinioară, ni se par mielușei**

față cu dictatorii ieșiți din rărunchii democrației de astăzi.

[-----]

S.Mehedinți / 31 dec.'36

39.) Iuliu Pascu , Înnoirea națională și lovitura de stat , 31 dec.'36

(Rev.**Parlamentul Românesc** , an VII, nr 220-222, 31 dec.'36 , p. 25- 31)

Doc.integral - fișier Doctrine VII .

[LD : nu știu nimic despre acest **apologet al " loviturii de stat "**,

decât faptul că-l citează pozitiv, la un moment dat , pe **Octavian Goga** ,

că , în anume momente ale argumentării, este fără echivocuri, **naționalist și antisemit**,

și că , în mare , planul teoretic expus de el , **va fi aplicat de Carol II în februarie '38 .**

Ideile lui le dau pentru a ilustra ... un anume **curent de idei** ...

El oferea "**modele**" : **regi, generali, oameni politici providențiali** ...

El căuta cu lumânarea, în experiența altor state , dovezi și legitimitate

pentru **regimuri de autoritate , dictatori** de republici sau regate ,

care au înfăptuit **o serie de măsuri "revoluționare"** ...

nesocotind, aservindu-și sau reformând **parlamentele** ... schimbând **Constituțiile** ...

În 13 țări ... Roosevelt , Hitler, Mussolini, Atatürk, Pilsudski, regele Alexandru, Salazar,

Franco, Stalin , fiecare în țara lui ... ajungând și în **Japonia și India** ...

O apologie ,sub formă de inventariere , prin prisma precumpănitoare a

ideii benefice de lovitură de stat (cu excepția **revoluției bolșevice** -

care a fost făcută pentru "**instaurarea dominației israelite.** ")

Numai nu spune direct **regelui Carol** sau unui **general** , sau unui **bărbat politic** ,

amator de lovitură de stat : **dar noi , ce așteptăm ?**

Să nu exagerez , însă ! Păstrând proporțiile, oare ...de când **încolțise acest gând**

în mintea lui **Carol II** ?]

Iuliu Pascu / 31 dec.'36

▫ **Marile transformări ale lumii**

[**S.U.A**] **FDRoosevelt**, lucrarea "**Pe calea cea bună**" (ed.franceză, 1934) :

" **Unii au spus** **politică** [**politica sa**] **este revoluționară** ;

ea este revoluționară numai în înțelesul măsurile folosite și obiectivele se deosebesc întrebunțate până astăzi .(p.7)

trei măsuri deodată să se suprim

privilegiile extraordinare controlul vechiului edificiu economic și social o ceată de indivizi, puțini la număr, dar foarte puternici, stăpâneau afacerile ,băncile și chiar guvernele "

război crimei

să se întărească

valorile morale :

înlăturată concentrarea veșnic sporită a

bogățiilor în mâinile câtorva să se revie la o împărțire

un vast de suflete muncitoare a capitalului și bogățiilor națiunii " (p. 10)

Cine ar crede că aceste cuvinte n-au fost scrise

de un român pentru propria noastră țară ?

Și această "**revoluție pașnică**" , cum singur **Roosevelt** o numește ,

s-a săvârșit în entuziasmul națiunii americane , care drept recunoștință , **l-a reales** în chip sărbătoresc **pe președintele Roosevelt** , la comanda supremă a marii republici .

[**Germania**] "**Dar schimbarea uriașă** , această **restitutio in integrum** a națiunii

germane , pe care **Adolf Hitler** a înfăptuit-o **prin mijloace răsturnătoare de legi și constituții** , după ce știuse a-și cuceri puterea , luptând chiar după **calapodul regimului juridic**

pe care avea să-l dărâme : Înfrângerea iudaismului ; însuflețirea germanismului ;

topirea celor **18 republici** ale Constituției din 11 nov.1918 într-un singur stat politic unitar ; **reorganizarea statului** ; înarmarea și eliberarea de toate apăsările unui tratat pe care-l socotea prea aspru pentru țara sa .

Toate aceste întoarceri și înnoiri istorice s-au făcut

prin alte mijloace decât acelea ale puterii legiuitoare ,

care este și rămâne **un prețios instrument de facere a legilor în timpuri liniștite .**

[**Italia**] **Mussolini** , în **Le fascisme** (ed. Denoe"l & Steele , 1935) citim :

" **...pentru fascism , statul este puterea abasolută**

indivizii și grupările

nu sunt decât relativități .Indivizii și grupările sunt de neconceput altfel decât în Stat "

" Ce uimitoare sunt înfăptuirile celor 14 ani de la marșul fascist asupra Romei ,

menite să sâdească în sufletul milioanelor de italieni ,

acest **nou fel de a înțelege rostul statului** și al locuitorilor lui ;

și cât de mare este partea mijloacelor eroice de care s-a folosit **Mussolini ! "**

[**Turcia**] "**Dar întruchiparea de fapte aievea a minunățiilor demne de eroul celor 1001 de**

nopti , pe care le-a săvârșit **tot în 14 ani** . mult mai adânci încă , în **Turcia** sa , **Kemal Ataturk** , începând **cu o mișcare** care aduce **mai mult cu o lovitură de stat , decât a revoluție "**

[**Polonia**] "**Sau lovitură de Stat** a **mareșalului Pilsudski** din 1928 ,

făcută aproape supra omenește ,**cu retragerea imediată a eroului** , care și-a urmărit totuși

cu hotărîre nestrămutată întărirea desăvârșită a **răsturnării și înnoirii sale** ,

cu pecetea juridică și istorică a **noii Constituții** din 3 mai 1935 ,

votată chiar de parlamentul acelor politicieni ,

pe care eroicul Mareșal **i-a înfrânt definitiv. "**

[**Iugoslavia**]

"Cine nu-și amintește de **lovitura de stat de la 8 ian 1929** , a **regelui Alexandru**

și de noua Constituție pe care același rege legendar **a dat-o el** ,

fără parlamentul Jușoslaviei ; și toate **gravele tulburări** dinainte de 1929

și prelungite până în clipa în care **nemernicul de la Marsilia** a răpus viața aceluia care , dăduse **suflet din sufletul său** , **soldaților luptători ai patriei sale "**

[**Portugalia**] "**Cât nu s-a vorbit de bine** , acum în urmă , despre **Porugalia** ,

țara revoluțiilor periodice , pe care **profesorul economist Salazar**

a liniștit-o și împuternicit-o într-atât , încât s-a dovedit de nezdruccinat chiar și la atât de **ispititoare atâtare iudeocomunismului ce pârjolește Spania vecină .** Și este de știut că **Salazar nu s-a sfiit să clădească totul pe o cinstită viață de familie ,** înscrisă chiar **în litera noii Constituții ,** a familiei care a făcut **faima celei mai strașnice și temute puteri ce a fost vreodată, puterea Romei imperiale "**

[**Spania**] " Dr încercarea nefericită a **generalului Primo de Rivera ,** începutul în afară de legalitate a **tragicileor frământări , adevărat război civil din Spania , măcelărită de stăpânirea comunistă ,** împotriva căreia **se ridică tot idealismul și demnitătea națională a supebei nații** a lui Cristofor Columb și a Isabelei a II-a , a lui Cervantes , Carol Quintul și a lui Velaquez , **mişcare avântată , condusă de generalul Franco,** în admirația întregii lumi îndurerate de sfâșietoarele suferințe ale eroicei națiuni "

[**Rusia**] " **Despre ce s-a făcut în Rusia pe calea revoluțiilor însângerate ,** acest **iad al creștinismului, pentru bucuria talmudică a iudovimii ,** nu am putea spune însă că e gând și fapt de învoire a nației rusești , căci prea e evidentă **răsturnarea catastrofală**

numai pentru **înjighearea unei dominații israelite , străină de idealurile națiilor creștine ale Rusiei de totdeauna ."**

[**Austria**] "Și apoi **frământările zguduitoare ale Austriei** lui Seipel și Dolfus, **noua Constituție catolică ,** cu desăvârșire **altfel decât aceea pe care a înlocuit-o ,** și **puterea supremă a actualului cancelar ,** odată cu îngenuncherea prințului Stahremberg , sunt tot atâtea **răsturnări profunde, înfăptuite altfel decât pe cale obișnuitelor discuții parlamentare ."**

[**Grecia**] " Ori **întristătoarea istorie a Greciei din aceste două decenii, a Greciei de două ori republicane și tot de atâtea ori regalistă ,** pentru a **reveni iar la regele ei constituțional ,**

după ce a trăit **atâtea revolte , dictaturi, lovituri de stat și revoluții ,** cărora nu le-a lipsit nici **execuțiile sumare și nici acea moarte misterioasă a tânărului rege Alexandru ."**

[**Japonia**] " **Zile de mărire , dar și zile de foc și de groază ,** împletite deopotrivă cu **idealism și ură sălbatecă ,** nu numai pentru că **iudeo-comunismul atâta , corupe și conspiră pentru a exploata și tiraniza ,** și fiindcă **Japonia se teme de colosul moscovit ,** dar mai ales , pentru că **străvechiul imperiu al Soarelui ,** cu cele **trei mari națiuni ale sale ,** tibetană, mongolă și chineză, și alte multe mai mărunte , **trosnește mereu în sbuciumul acelorasi neastâmpărate nevoi de învoire repede și radicale .**

[**India**] " Învoire pe care o vrea și Gandhi , pentru India lui scumpă , pe care totuși n-o poate smulge din brațele de fier ale Angliei , greu amenințată în însăși existența ei .

[-----] ale Indiei cea cu 350 milioane de supuși ai Regelui și Împăratului Marii Britanii "

"Și așa , **din Japonia revoltei militare de azvară, peste întreaga Asie și Europă ,** până în **Statele Unite ale Americii de nord , și veșnic înfierbântatele republici latine ale Americii Ecuatoriale și de Sud, același dor neînfrânat frământă toate popoarele lumii "** **Iuliu Pascu / 31 dec.'36**

▣ **Actele politice excepționale**

Toate aceste acțiuni răsturnătoare , tind și vor să fie întărite și definitiv pecetluite printr-**o nouă Constituție ,** de la care viața să-și reia firul liniștit , fără hopuri și fără salturi .

De aceea, sunt la mare preț ... tocmai aceste **mijloace de " mare chirurgie politică "**

Actele excepționale de răsturnări și înoiri se aseamănă și se deosebesc din mai multe puncte de vedere :

/ Unele au ca **principal element violența : revolta, răscoala, revoluția ;**

Ele sunt acte prin care mulțimile adunate , după interesele naționale , sociale, bisericești, morale, economice sau politice , vor să-și facă singure dreptate .

/ Celelalte pot fi întovărășite **și de oarece acte de violență ,** mai ales **greva ,**

dar ele se pot desfășura **și în perfectă liniște, cum e lovitura de stat sau abdicarea .**

Ele sunt acte de răsturnare a ordinii de drept pe care le poate folosi **numai capul statului ,** fie singur (abdicarea) , fie ajutat de **armată și câțiva bărbați politici (lovitura de stat)**

Actele excepționale pot fi :

/ Acte de răzvrătire legalizată : **abdicarea și greva**
/ Acte de răzvrătire colectivă : **revolta, răscoala, revoluția.**

Iuliu Pascu / 31 dec.'36

Abdicarea

19 abdicări de regi și împărați din noiembrie 1918 până în 1936 .

Dintre ele, **17 abdicări** au fost doar **formă juridică a detronării**, ca efect al actului de răzvrătire a popoarelor în plină revoluție ;

abdicarea kaizerului Wilhelm , deși voluntară , a fost un act de mare descurajare ;
abdicarea regelui Eduard al VIII- lea al Angliei un act de răzvrătire al regelui împotriva Constituției și moravurilor engleze .

Toate **Constituțiile** statelor monarhice prevăd **norme precise** după care se face **abdicarea și transmiterea Coroanei** .

Iuliu Pascu / 31 dec.'36

Dictatura

Este un **act de răzvrătire** prin care **un umăr restrâns de indivizi care dețin puterea statului**, (indiferent dacă au obținut-o prin lovitură de stat sau revoluție) , **se folosesc de ea împotriva voinței marelui mulțimi a poporului** .

Cele două elemente ale ei sunt : **pretenția de a dura la infinit și domnia violentă unei minorități** asupra majorității unui popor , tiranie care , tocmai pentru că e în minoritate , se menține cu ajutorul armatei și poliției .

În Europa, dictatura este numai în Rusia.

" Numai o minte iudaică sau bolnavă poate spune că Hitler sau Mussolini sunt dictatori, atunci când ei au ajuns la putere prin voința admirativă aproape a unanimității popoarelor lor și pe care continuă a o avea de partea lor "

Iuliu Pascu / 31 dec.'36

Lovitura de stat

" **Lovitura de stat** nu se poate ivi decât sau ca **un act al unui cap de stat slab și stăpânit de o clică hrăpăreață și imorală** , pentru a **retrage libertățile și drepturile de el recunoscute poporului**, sau ca **un act de curaj al capului statului** , pus în împrejurarea tragică de **a-și vedea poporul și țara amenințate de ruina morală , națională și materială** , datorită lipsei de pricepere și de patriotism a **conducătorilor partidelor politice așa -zise de guvernământ** .

" **Marea greșală** a celor ce sudivie lovitura de stat , pornește mai ales de acolo că ea ar aduce cu sine, ca urmare neapărată și de neânlaturat , **sugrumarea** pentru un timp a **libertăților cetățenești** .

"**Lovitura de stat** este un **act de răzvrătire a capului statului** , rezultat al unui **conflict între el și lumea politică conducătoare** , care **poate să nu fie deloc sau prea puțin oligarhică** , dar **lipsită de energia eroică** de a se lepăda ea însăși de unele cusururi prea grele care îi amorțesc avântul spre mai bine.

"**Lovitura de stat** este **actul politic excepțional de răsturnare de privilegii și înnoire adâncă de drepturi și îndatoriri** , care prezintă cele mai multe însușiri , pentru a fi **mijlocul ideal și eroic de a scutura și reîntări un popor** , și un stat strâns prea mult în brațele , altfel poate iubitoare , ale unei **droaie de conducători** lunecați prea de tot **pe panta privilegiilor** , pentru a-și mai da seama de păcatele lor față de neam și țară .

" Pentru aceasta e nevoie însă ca :

lovitura de stat să fie închinată exclusiv marilor interese naționale ale clipei istorice respective și ale clasei sociale cea mai numeroasă ;
să fie gândită de un grup foarte restrâns de bărbați pricepuți, în frunte cu capul statului , pentru a avea o **desăvârșită unitate** în toată **opera legislativă și administrativă** ;
constituția și legile țării , numirile și încadrările de personal, exproprierile de privilegii , să fie îndeplinite **ca după un plan de mobilizare generală a armatei** , **din timp**, pentru ca **viața publică să poată intra imediat în normal** ;

Înlăturarea funcționarilor politici și administrativi dăunători sau dușmani (iudaici sau minoritari) să se facă pentru primii total , pentru ceilalți numai cei mai periculoși, pentru a nu se crea un partid național al nemulțumiților ; [-----]
Iuliu Pascu / 31 dec.'36

▣ Lovitura de stat din 2 mai 1864

La început a fost Kogălniceanu ... a spus într-o seară la radio , Octavian Goga .
" Asta înseamnă că în orânduirea noastră politică , la temelia vieții de stat unitar și putere europeană a României , șade pentru deapururi lovitura de stat din 3 mai 1864 , a atleților naționalismului bărbătesc , Domnitorul Alexandru Ioan Cuza și sfetnicul său Mihalache Kogălniceanu .
[-----]

... apoi ne dăm seama de formidabila valorii naționale a istoricei lovituri de stat din 2 mai 1864, și înțelege pe deplin de ce Octavian Goga a spus < la început a fost Kogălniceanu > , cu adaosul că, **dacă** lui Kogălniceanu îi revine partea de creațiune a legilor, și de aplicare a lor, **actul de curaj** de a brava toată Europa și Patriarhia de la Constantinopol și de a înfrânge dușmănia boierilor din țară, ca și **ideea însăși a loviturii de stat , aparțin eroicului Domnitor.**

Iuliu Pascu / 31 dec.'36

▣ Înlăturarea Tratatului de la Paris privind încetățenirea evreilor

" **Și dacă** în acele atât de vitrege împrejurări , un act de curaj a fost îndeajuns pentru a schimba tot sistemul politic , internațional și administrativ al principatelor , abia de patru ani unite și aflate sub suzeranitatea Turciei și " protectoratul " Rusiei, având Domnul , de partea sa, numai pe Franța și zăzaniile dintre puteri de care a știut să se folosească cu măiestrie -

apoi , **cu puterea noastră politică de azi** ,

cu același, ba chiar mult mai sporit interes al Franței pentru noi ,
de ce nu ne-am descotorosi de această a doua Convenție de la Paris , care ne-a impus încetățenirea evreilor peste capul nostru ?

Și de ce nu am face exproprierea capitaliștilor evrei, bancheri, industriași și proprietari ? ; de ce nu ne-am împroprietări Statul și noi Români orășeni , cu casele străinilor care stăpânesc orașele noastre ?

Și , firește, o expropriere , exclusiv numai pe principiul *restitutio in integrum*, adică cei care la venirea în țară , ei sau părinții lor, erau goi pușcă, să plece cum au venit . De " munca " lor n-avem nevoie.

" O lovitură de stat ne-ar repune în zece zile, în toate drepturile noastre naționale și politice și în întreaga și deplina stăpânire a avuțiilor țării prea mult prădate "

Iuliu Pascu [autograf] / 31 dec.'36

40.) ing.N.Miclescu (P.C.) - interpelare - 12 mart.1937

Necesitatea unor măsuri de gosodărire a drumurilor

N.Iorga (PND) , intervenții ; R.Franasovici - răspunsuri

(D.S. MO 43, șed. din 12 mart. 1937, p. 2455-2456)

[-----]

Miclescu -Iorga - gral Popovici - Franasovici / 12 mart.'37

▣ Banii ... înzestrarea armatei ...iluziile pacifiste

[-----]

- **Franasovici** : Dle general, dacă cineva poate să fie în largul lui, nu poate să fie decât guvernul din care am cinstea să fac parte (aplauze la PNL)

Eu am vrut să arăt iluzia în care au trăit toate guvernele de acum trei -patru ani, de când vălul a căzut de pe ochii noștri .

Și guvernul Tătrăscu a contribuit la înarmare într-un ritm cât se poate de viu

(aplauze la PNL) Ar fi însă o lipsă de modestie să spun :
numai noi am făcut totul, de când am venit.

- **Iorga** : Dar dvs trebuie să spuneți rolul hotărâtor pe care la avut MSRegele Carol al II-lea, în chestiunea aceasta a înarmărilor . (aplauze puternice, repetate)
- **Franasovici** : Incontestabil, că sub îndemnul MSRegelui Carol al II-lea, s-a pornit la această acțiune de înarmare a țării, la care dl președinte de Consiliu, dl Gheorghe Tătăreanu, și-a pus tot sufletul și toată energia sa. " (aplauze la PNL)
- **Miclescu** : Adevărul este acesta : a trebuit ca războiul să bată la ușă, a trebuit ca primejdia războiului să devină amenințătoare , pentru ca apărarea țării și înzestrarea armatei să intre adânc în conștiința publică și în conștiința guvernului

[-----]

Ing.Miclescu / 12 mart.'37

▫ **Apelul MSR : armata, sănătatea, drumurile**

Aceste probleme au ajuns pe planul întâi al preocupărilor opiniei publice și pe planul întâi al Guvernului, pentru că a răsunat un glas

- glasul Suveranului țării - care în discursul pe care l-a ținut de *Anul Nou* , ca răspuns la felicitările care i le adresase guvernul,

a spus că, de acum înainte se cere Guvernului - și cere tuturor Guvernelor -

acte de gospodărie, și că , pentru mioment, **Guvernele trebuie să fie preocupate** , în prima linie, **de cele trei mari probleme :**

apărarea națională, sănătatea publică și drumurile.

"**Aș fi fericit** dacă prin cele ce v-am spus, **voi contribui măcar cu o iotă la lămuirea dvs** , în ce privește modul cum va fi dezlegată această problemă "

(**Aplauze prelungite,unanime, îndelung repetate**)

N.Miclescu / 12 mart.'37

41.) **Zaharia Boilă** , Amintiri și considerațiuni asupra mișcării legionare , [1971]

Biblioteca Apostrof, Cluj -Napoca, 2002

Ediție îngrijită de Marta Petreu și Ana Cornea, cu o prefață de Livia Titieni Boilă

Vezi fișier - **VIII , Garda de Fier - scrieri**

Z.Boilă /

După căderea guvernării țărăniște, cel care a luat sub oblăduirea sa mișcarea legionară a fost însuși **regele Carol II**, prin **mijlocirea profesorului Nae Ionescu** sau la sugestia acestuia. Organizarea și apariția legionarilor ca partid politic independent ,

se datorește campaniei de presă a "**Cuvântului**" .[-----]

Nae Ionescu - înzestrat cu o vastă cultură, polemist excepțional, vulnerabil din p.d.v. al corectitudinii și consecvenței politice .**Intim al regelui Carol, misit al Camarilei ,**

al d-nei Lupescu, avea ambiția să joace rol de " eminență sură" în domnia lui Carol.

Se bucura de favoarea regelui , căruia îi dădea sfaturi extravagante.

Carol îl dezmiarda "**mon petit bolchevik**" .[-----]

Z.Boilă / retro'33

▫ **Asasinarea lui Duca (p. 32-36)**

Z.B vrea să accentueze **netemeinicia explicației** lansate de unii legionari că **Nicolae Titulescu** , la **sugestia francmasonilor** francezi , a intervenit pe lângă **Duca** să scoată în afara legii **Garda de Fier**.

Titulescu nici o dată **nu și-a permis să se amestece în politica internă**

Delațiunea aceasta a fost făcută de unii miniștri liberali din cabinetul Duca...

"... trebuie să presupunem că **a existat cineva care l-a mințit pe Duca** ,

și **acel cineva a fost regele Carol al II-lea** [-----]

Z.Boilă / retro '34 -'36

▣ Cazul Mihail Stelescu

[-----] .

În febr. '34, Stelescu l-a vizitat pe ZB la un hotel din București, și i-a destăinuit intenția lui de a se despărți de Codreanu. [-----]

" Stelescu nu a urmat acest sfat . Peste puțin imp el l-a părăsit pe Codreanu , întemeind o organizație similară, pe care a numit-o **Cruciada Românilor** .

Revista lui Stelescu și , peste tot , acțiunea pe care a pornit-o, au fost finanțate de Max Auschnitt, la dorințele lui Carol II [-----]

Ziaristul Costea (senator legionar) i-a mărturisit mai târziu **că Regele ar fi pus la cale , prin Stelescu, omorârea lui Codreanu .**

Z.B.Nu crede o atare versiune.Nu sosise ceasul ! [-----]

Z.Boilă / retro ' 33- '37

▣ Cărdășia lui Carol cu mișcarea legionară. (p. 41 -50)

Regele Carol ahtia după o guvernare personală , chiar după dictatură.

El a privit cu simpatie toate organizațiile tinerești.

" **Dacă cineva ar găsi o contradicție** între atari preocupări și simpatizările sale cu cercuri progresiste , cu apucăturile sale ultramoderne , cu metresă evreică, **să nu se mire , căci așa era doar făcut Carol II , ca să fie de toate și să facă de toate :**

cercetaș și acadaemician, motociclist și fotbalist, ctitor suprem al Bisericii Ortodoxe și francmason, filatelist și vânător, șahist și cartofor, democrat și fascist - încins mereu într-o horă pestriță , nesfârșită , de unul singur, îmbrățișând figuri imaginare .

Omul de legătură între el și legionari , profesorul Nae Ionescu , îi explica vârtos , cu un lux de argumente , că legionarii ar putea forma un nucleu foarte potrivit pentru organizarea dictatorială a țării , la care regescul aventurier râvnea de la început, cu pasiune și fără încetare .

"Ambii șefi (Carol și Codreanu) aveau însă rezerve mintale unul față de altul.

Codreanu visa să cucerească puterea ,

ca Mussolini în Italia sau măcar ca Hitler în Germania , biruind în alegeri.

La rândul său, Carol II credea că tinerii aceștia " zănatici" n-au ambiții mai mari decât politicienii , adică sunt la fel de interesați și venali. "

[' 30 :la Restaurație]

La sugestia lui Carol, Nae Ionescu lansează formula "ritmului nou" , a " personalităților" , cântând amurgul partidelor politice . Dar experiența cu gov.lorga , eșuiază complet

[' 33 :guvernul Duca]

În noiembrie '33 - cum i -a destăinuit Nae Ionescu lui ZB prin 1935 - contrar eforturilor lui, contrar bunului simț, și al logicii sănătoase , regele a adus la putere pe liberalii "bătrâni" , în frunte cu Duca , în loc să-l aducă pe Gheorghe Brătianu , cum îi promisese și cum se aștepta toată lumea. Nae Ionescu spumega de furie că evenimentele nu se întâmplau cum prezisese și prescrisese el .

Regele avea și el socotelile lui : îl câștigase pe Gh.Brătianu,

trebuia în schimb să " uzeze" pe liberalii bătrâni, (cum uzase PNT !)

Mai era ceva : " Împotriva lui Maniu trebuiau aduse forțe cel puțin tot atât de puternice ..

[' 33 - '36 : compromiterea și debarcarea lui Titulescu]

Regele a cerut , pentru liniștirea străinătății, de la prim-ministrul Duca , un gest autoritar și energic contra legionarilor , spunându-i că Titulescu a intervenit direct la el în acest sens.

"Carol II mințea, dar datorită acestei minciuni , Duca a cedat "

Titulescu a negat pur și simplu. " Astfel de preocupări transpiră din spiritul presei subvenționate de Camarila Regelui Carol II și, în primul rând, din coloanele ziarului " Cuvântul" , al cărui director , Nae Ionescu, se știe, este primul favorit al regelui " [-----]

În vara anului 1936, intervine un acord între regele Carol II și conducerea mișcării

legionare , în sensul ca aceasta să pornească o campanie violentă contra lui Nicolae

Titulescu .

Profesorul Nae Ionescu, regizorul din umbră al întregii scenării , a început , în coloanele " Cuvântului " * , o **campanie viguroasă** contra lui Titulescu , combătând politica acestuia"

* **Nota editurii** : -----

În 1936, ziarul "Cuvântul" nu mai exista .Fusese suspendat în ian.'34 .

Conflictul Ionescu -Titulescu era în1933 -----

... După vreo 3 săptămâni de la demisia lui Titulescu, **Corneliu Codreanu** adresează un **Memoriu** Suveranului, în care spune că **< toți aceia care îndrăznesc să continue politica externă pe care a reprezentat-o Nicolae Titulescu vor răspunde cu capul. >**

] '37 : **Moța și Marin** : **Spania**]

Carol II își **dă asentimentul** pentru organizarea unei **expediții de voluntari în Spania**, indirect, Participă la expediție 10 legionari, **prin inginerul Malaxa** .[-----]

Îngăduie, ba chiar dispune **să se organizeze festivaluri funebre** în memoria lui **Moța și Marin**.

Dă ordin mitropolitului ortodox de Sibiu , Nicolae Bălan să etaleze sincerele sale simpatii pentru legionari ... se organizează acele ceremonii funebre în țară și la București....

['37 , **întrevedere Carol -Codreanu**]

Dar între timp , "peste noapte" **cerul se întunecă**. **Carol este nemulțumit** de aerele ce și le ia Codreanu de "**comandant suprem**" : acordă chiar **decorațiuni și grade cvsi-militare !**

"Carol II îi acordă o audiență secretă lui Codreanu ,

care este primit cam **pe la mijlocul lunii februarie 1937** , și cere acestuia

să-l proclame pe el, regele, drept "căpitan al mișcării legionare"

Corneliu Codreanu, pe care **Nae Ionescu** îl prevenise, **nici nu vrea să audă de așa ceva**.

El vrea, probabil , puterea întreagă , așa cum a cucerit-o Mussolini în Italia și Hitler în Germania.

Foarte neplăcut surprins de acest refuz, **regele promite lui Corneliu Codreanu**

că îl va numi prim-ministru și că va rămâne în permanență la guvern cu camarazii lui,

dar Codreanu (sfătuit în acest sens de Nae Ionescu) **refuză categoric oferta regelui .**

A treia zi, când Codreanu se întâlnește cu inginerul **Malaxa**, acesta îi declară ritos :

< Băiete, ai făcut o nemaipomenită imprudență .

Prin refuzul dat regelui,ți-ai iscălit pedeapsa cu moartea. >

[-----]

Z.Boilă / retro' 11 mart.'37

▣ **Carol II - Codreanu - Maniu (p. 51 - 55)**

" În ziua de **11 martie 1937**, **Corneliu Codreanu** [-----] a trimis la mine [**hotel Bulevard**] pe **secretarul său Stănicel** propunându-mi o **întâlnire** într-un loc "neutru, nesupravegheat de poliție " .Întâlnirea a avut loc **în casa inginerului Ionică** din București (strada Basarabiei)

" Chiar de la început, **Codreanu mi-a destăinuit scopul** acestei întrevederi :

dorința de a-l întâlni pe Iuliu Maniu .[-----]

- **Codreanu** :

Domnule Boilă, pe scurt, eu sunt condamnat la moarte de către regele Carol II

- **Eu** :

Dvs ? Și pentru ce ? Iertați-mă , dar **îmi vine greu să cred** cele spuse. [-----]

După toate cele întâmplate în ultimul timp [-----] nu găsesc motivul pentru care regele să vă condmne la moarte . Reamintiți-vă **Congresul de la Tg.Mureș** , pentru scopurile căruia **regele a donat 100.000 lei**, apoi **Memoriul adresat de dvs** în chestiunea politicii externe, care ,așa cum a fost conceput, pare a fi dictat de rege. În fine, amintiți-vă de **comportarea autorităților** bisericești și civile cu ocazia înmormântării lui **Moța și Marin** .

- **Codreanu** :

Da, toate acestea **sunt perfect adevărate** , dar de atunci **a intervenit un fapt** pe care dvs nu-l cunoașteți , dar după ce îl veți cunoaște , **veți înțelege că vorbele mele** , sau mai exact **temerile mele**, sunt cât se poate de întemeiate . [-----]

Nu am dreptul să vă cer un jurământ , dar **vă rog insistent să-mi promiteți** **că nu veți divulga nimenui** cele ce vă comunic acum

- **Eu** :

D-le Codreanu, aveți **cuvântul meu de onoare** că, în afară de **dl Maniu** , nimeni nu va afla cele comunicate de dvs.

- **Codreanu :**

Nu de mult , **regele mi-a acordat o audință secretă** care a avut loc **într-o vilă particulară** . În cursul acestei audiențe, **regele mi s-a destăinuit** , sau mai exact făcea în așa fel ca **eu să am impresia că se destăinuește** .

El spunea că are de gând să abandoneze partidele politice , care nu se deosebesc între ele din punct de vedere ideologic, ci **au aceeași preocupare constantă de a veni la putere cu orice preț**, și < de a mă face **pizonierul lor** , **-mi dicteze comportarea mea în viața familială și particulară** > .
< **Prefer programul meu**
nu se deosebește de al vostru **am să vă aduc la putere,**
și să te numesc pe tine prim -ministru >
< **Dar este nevoie diriguirea mișcării voastre** **exclusiv în mâna mea .**
Cer deci să mă proclamați căpetenia voastră . >

I-am răspuns regelui că eu ,deocamdată, **nu urmăresc să vin la putere** , deoarece **nu am cadre pregătite** pentru guvernare . [-----]

Nu am putut spune regelui tot ce gândeam în adâncul sufletului meu, și anume că **nu pot să-l las să prostitueze și organizația noastră** , cum a procedat cu celelate partide politice , și nici că **vrea**, probabil, **să mă uzeze** și pe urmă **să mă arunce la gunoi** ca pe o lămâie stoarsă.

- **Eu :**

Dar ,în definitiv, **ce vă face să credeți** că ,numaidecât , **v-a condmnat la moarte ?** Iată , **Maniu duce contra lui o luptă aprigă** de ani de zile și **o luptă mult mai primejdioasă în urmări**, și **totuși nu-l condamnă la moarte** .

- **Codreanu :**

Cu dl.Maniu este altceva. D-sa este, ce-i drept, considerat **dușmanul numărul unu**, dar **nu îi este rival** , căci **Maniu nu vrea să instaleze dictatura** , ba a **renunțat și la șefia partidului** său .Pe când **regele în mine vede un rival** , pe care **trebuie să-l înlătore** cu orice preț și cu orice mijloace. Apoi **omorârea lui Maniu ar stârni un mare resenz** în opinia publică dinăuntru și din afară ;

În același timp, **înlăturarea mea** nu va produce o impresie deosebită , ba din anumite părți **va fi primită cu satisfacție** - așa cel puțin își închipuie Carol II .

El pe mine nu mă consideră nici măcar popular în țară .

< **lacă un tânăr bicisnic, aiurit** > cum s-a declarat nu o dată **despre mine în fața lui Nae Ionescu** .[-----]

Să nu credeți că eu nu cunosc și nu detest viața particulară a regelui.

Eu îl socot pe acest rege o pacoste pentru țară , indiferent de faptul că am devenit dușmani. Căci dacă nu-l socoteam așa, poate încheiam târgul cu el.

Eu cu domnul Maniu doresc să fac o alianță contra regelui Carol II .

D.Maniu este meșter în formule juridice și politice .

D-sa **va găsi formula potrivită** , dacă peste tot acceptă alianța mea.

De altfel, **eu nu vreau deocamdată să vin la putere** și , peste tot, **nu vreau să vin prin revoluție sau lovitură**.

Vreau să cuceresc guvernul pe cale pașnică - cam la fel ca Hitler - **prin alegeri , obținând majorități în parlament ."**

- **Eu :**

" În fine, **eu nu am dreptul să mă pronunț în numele d-lui Maniu** , căruia am să-l comunic dorința dvs și tot ce mi-ați destăinuit ."

*

*

Ulterior a fost informat că **planul lui Codreanu nu a fost aprobat** de toți membrii Gărzii .

Ba , în majoritate, **nu împărtășeau animozitățile** lui Codreanu **față de regele Carol** .

Iar când au aflat ce-a sacrificat Codreanu ... **toți au convenit că s-a săvârșit o mare greșeală**. Mișcarea trecea prin momente critice. [-----]

.... **Pe 10 iulie**, la Predeal, **Z.B.** i-a adus la cunoștință **lui Codreanu răspunsul lui Maniu** .

A rămas nedumerit când **Codreanu i-a răspuns :**

Atenție LD ! < Și eu văd la fel cu dl Maniu, în curând vom putea sta de vorbă nestânjeniți în alte împrejurări . > [-----]

Z.Boilă / retro mai '37

▫ Paris : **Întâlnire Maniu -Madgearu-Titulescu**

[-----]

Madgearu :

< Ion Mihalache și noi, actuala **conducerea Partidului Național Țărănesc** , socotim că în toamna acestui an , **regele**, neavând încotro, **va trebui să-l însărcineze cu formarea guvernului pe Ion Mihalache.**

(Maniu asculta în tăcere , fără să reflecteze asupra celor spuse de Madgearu)

Într-un singur caz nu-l va aduce la guvern pe Mihalache - aceasta este părerea lui Mihalache și a noastră - și anume, **dacă va putea pretexta că dvs., domnule Maniu** , sau oamenii dvs.

ați întreprinde o acțiune antidinastică sau, mai exact, **anticarlistă** .

Drept aceea, **Mihalache și noi** , cu toții **vă rugăm să nu porniți vreo acțiune** , nici direct nici indirect , prin gruparea dvs , **contra regelui Carol II.**

Iar ca un fel de garanție că veți rămânea în pasivitate ,Mihalache vă roagă **să-i promiteți că nu vă veți întoarce în țară decât în preajma crizei.>**

N.Titulescu s-a asociat la cele spuse de Madgearu ,

fiind **de acord și cu cererea formulată de Madgearu în numele lui Ion Mihalache.**

Maniu :

< Eu unul nu cred că regele Carol II are de gând să-l aducă la putere pe Ion Mihalache , în fruntea unui guvern național-țărănesc, nici acum , nici mai târziu , nici dacă eu rămân în pasivitate sau voi promite în scris că nu voi acționa în nici un fel.

Mai curând sunt gata să cred că l-ar numi pe Mihalache în cazul **când eu aș porni o acțiune violentă contra camarilei și a doamenii Lupescu , cu condiția , bineînțeles, ca Mihalache să mă dezarmeze .**

După părerea mea, regele are cu totul alte planuri .

Dvs nu-l înțelegeți nici acum sau vă faceți că nu-l înțelegeți .

Cum spuneam noi pe la Blaj , " **vă îmbățați cu apă rece** " .

Regele nici gând nu are să devină un domnitor constituțional .

El așteaptă doar sfârșitul legislaturii , nu fiindcă are de gând să respecte uzanțele parlamentare și constituționale , ci fiindcă nu a avut încă timp și posibilitate să pregătească îndeajuns formula **sucesiunii** ,

care va fi cu totul alta decât vă închipuiți.

Dar , pentru ca să nu-mi puteți băga de vină nimic , și să nu aveți motivul să susțineți că eu aș putea fi piedica aducerii la putere a lui Ion Mihalache,

îată, eu vă declar : am să rămân în străinătate până acolo, prin septembrie.

Dar chiar venind în țară, **nu voi părăsi via mea de la Bădăcin** .

În orice caz, **nu voi întreprinde nici un fel de acțiune politică,**

pentru a nu contracara șansele lui Mihalache de a veni la putere .

Voi face ce-mi este posibil ca nici oamenii mei , în special Zaharia Boilă, să nu pornească vreo acțiune contra regelui. >

Madgearu :

< **Repet : Mihalache crede ferm că va fi adus la putere acum,** adică cel mai târziu în noiembrie anul acesta.

Dar dacă totuși Carol II ar săvârși un asemenea act de nedreptate ,

și anume **să nu-l aducă la putere** după demisia actualului guvern prezidat de Tătărescu - demisie care fatal va trebui să se producă până la toamnă -

Ion Mihalache se va retrage imediat de la șefia Partidului Național -Țărănesc , cedând locul dvs . Nu sunt autorizat să fac o asemenea declarație , dar v-o fac totuși , cunoscând gândurile intime ale lui Mihalache .>

Titulescu :

< Dle Maniu , în definitiv **dvs ce credeți, dacă regele nu are de gând să-l aducă la putere pe Mihalache , cine va fi urmașul lui Tătărescu ? >**

Maniu :

< Mă întrebați cine va fi urmașul lui Guță Tătăreanu ?

lată vă spun părerea mea : va fi dl Guță Tătăreanu . >

Atât **Titulescu cât și Madgearu au izbucnit într-un râs zgomotos** ,la care m-am asociat și eu - spunea Leucuța. Apoi, potolindu-se , Titulescu i-a strâns mâna lui Maniu și i-a spus :

Titulescu :

< Deși nu vă cunosc mucalit , **cred că nu susțineți serios ceea ce ați spus.**

În orice caz, **noi contăm pe promisiunea dvs** că până la toamnă

veți aștepta cu orice fel de acțiune . > [-----]

Cluj, la 10 iulie 1971, dr.Zaharia Boilă "

Z.Boilă / **Amintiri și considerații** /
